

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2023 рік
(розроблено у 2024 році)

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник начальника Харківської
обласної військової адміністрації**

Євген ІВАНОВ

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**2023 рік
(розроблено у 2024 році)**

ЗМІСТ

Назва	Зміст, сторінка
1. Загальна характеристика	4
2. Чисельність населення	4
3. Фізико-географічна характеристика	6
4. Атмосферне повітря	7
5. Водні ресурси	12
6. Земельні ресурси	24
7. Лісові ресурси	32
8. Рослинний світ	45
9. Тваринний світ	63
10. Природно-заповідний фонд	97
11. Формування екологічної мережі	170
12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами	211
13. Радіаційна безпека	235
14. Корисні копалини	238
15. Моніторинг навколишнього природного середовища	238
16. Міжнародне співробітництво	240
17. Планування природоохоронної діяльності	249
18. Найважливіші екологічні проблеми регіону	258
18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем	258
18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем	258
18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України	263
Примітки	272

1. Загальна характеристика

Дата утворення	27.02.1932
Територія, км ²	31 418,5
Кількість адміністративно-територіальних одиниць	7
Кількість міст	17
Кількість селищ	7
Кількість сільських населених пунктів	1751
Чисельність населення на 01.01.2022, тис. осіб	2 598, 961
з них:	
міське	2 115,117
сільське	483,844
Щільність населення, тис. осіб на 1 км ²	82,7

2. Чисельність населення Харківської області станом на 01 січня звітного року*

Таблиця 1

Назва одиниці адміністративно-територіального устрою	Чисельність наявного населення, тис. осіб		
	усього	міське	сільське
1	2	3	4
Міські територіальні громади			
Богодухівська міська ТГ	36,348	17,791	18,557
Валківська міська ТГ	29,804	13,252	16,552
Балаклійська міська ТГ	44,548	26,334	18,214
Барвінківська міська ТГ	19,092	7,840	11,252
Ізюмська міська ТГ	48,072	44,979	3,093
Красноградська міська ТГ	30,691	19,674	11,017
Куп'янська міська ТГ	54,431	52,799	1,632
Лозівська міська ТГ	87,724	69,460	18,264
Первомайська міська ТГ	30,080	28,510	1,570
Дергачівська міська ТГ	42,823	29,821	13,002
Люботинська міська ТГ	26,669	20,666	6,003
Мереф'янська міська ТГ	25 286	22 347	2 939
Південноміська міська ТГ	13,715	13,148	0,567
Харківська міська ТГ	1 421,125	1 421,125	-

1	2	3	4
Вовчанська міська ТГ	35,642	22,699	12,943
Зміївська міська ТГ	40,563	17,406	23,157
Чугуївська міська ТГ	37,962	33,934	4,028
Усього	2 024,575	1 861,785	162,790
Сільські територіальні громади			
Куньєвська сільська ТГ	4,327	-	4,327
Оскільська сільська ТГ	8,310	-	8,310
Наталинська сільська ТГ	10,964	-	10,964
Старовірівська сільська ТГ	9,116	-	9,116
Вільхуватська сільська ТГ	5,962	1,928	4,034
Кіндрашівська сільська ТГ	5,875	-	5,875
Курилівська сільська ТГ	9,507	-	9,507
Петропавлівська сільська ТГ	5,106	-	5,106
Біляївська сільська ТГ	5,531	-	5,531
Олексіївська сільська ТГ	6,932	-	6,932
Вільхівська сільська ТГ	12,030	2,972	9,058
Липецька сільська ТГ	13,165	-	13,165
Циркунівська сільська ТГ	8,713	-	8,713
Усього	105,538	4,900	100,638
Селищні територіальні громади			
Золочівська селищна ТГ	23,696	7,744	15,952
Коломацька селищна ТГ	6,399	2,619	3,780
Краснокутська селищна ТГ	26,040	7,164	18,876
Борівська селищна ТГ	15,335	5,055	10,280
Донецька селищна ТГ	22,236	16,822	5,414
Савинська селищна ТГ	10,200	5,182	5,018
Зачепилівська селищна ТГ	13,999	3,317	10,682
Кегичівська селищна ТГ	19,633	8,233	11,400
Сахновщинська селищна ТГ	19,453	6,900	12,553
Великобурлуцька селищна ТГ	14,440	3,614	10,826
Дворічанська селищна ТГ	15,831	3,290	12,541
Шевченківська селищна ТГ	18,959	6,627	12,332
Близнюківська селищна ТГ	17,094	3,467	13,627
Безлюдівська селищна ТГ	23,375	18,760	4,615
Височанська селищна ТГ	26,703	25,238	1,465

1	2	3	4
Малоданилівська селищна ТГ	13,158	8,085	5,073
Нововодолазька селищна ТГ	21,484	10,976	10,508
Пісочинська селищна ТГ	32,490	30,021	2,469
Роганська селищна ТГ	13,371	3,262	10,109
Солоницівська селищна ТГ	34,942	26,858	8,084
Малинівська селищна ТГ	8,926	7,428	1,498
Новопокровська селищна ТГ	16,301	12,145	4,156
Печенізька селищна ТГ	9,278	4,957	4,321
Слобожанська селищна ТГ	26,399	13,675	12,724
Старосалтівська селищна ТГ	7,424	3,329	4,095
Чкаловська селищна ТГ	11,682	3,664	8,018
Усього	468,848	248,432	220,416

Примітка: * - надано наявну статистичну інформацію за оцінкою станом на 01.01.2022, так як отримання територіальними органами Держстату адміністративних даних стосовно реєстрації актів цивільного стану щодо народження і смерті, а також даних про декларування/реєстрацію та зняття із задекларованого/зареєстрованого місця проживання у повному обсязі наразі є неможливим. Зважаючи на відсутність адміністративних даних, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, формування та поширення органами державної статистики об'єктивної статистичної інформації щодо чисельності наявного населення по територіях територіальних громад, починаючи з даних станом на 01.01.2023, призупинено.

3. Фізико-географічна характеристика

Харківська область розташована на північному сході України на території двох природних зон Лівобережної України – Лісостепу і Степу в межах водорозділу, що відокремлює басейни Дону і Дніпра.

На півночі Харківщина межує з Белгородською областю Росії, на сході – з Луганською, на південному сході – з Донецькою, на півдні – з Дніпропетровською, на заході – з Полтавською та на північному заході – з Сумською областями України. Площа території Харківщини складає 31,4 тис. км², що становить 5,2% території України, відстань із сходу на захід – 225 км, з півночі на південь – 200 км.

Рельєф Харківщини – хвиляста рівнина, яка розмежована річковими долинами, ярами та балками. Основні його риси визначаються приуроченістю території до басейнів рік Дону та Дніпра. Басейн Дону складає 75% території області, басейн Дніпра – 25%.

Ріка Сіверський Донець – головна водна артерія Харківщини – є притокою Дона, на території області ця річка несе свої води протяжністю 375 км (загальна її довжина 1 053 км). Її основні притоки на території області – ріки Оскіл, Уди,

Берека, Харків, Лопань, Сухий Торець, Балаклійка, Вовча, Великий Бурлук та ін.

На території області затверджено балансові експлуатаційні запаси питних і технічних підземних вод на 95 родовищах, які включають 5 ділянок мінеральних підземних вод.

У ґрунтовому покриві області переважають чорноземи типові (39,44%), звичайні глибокі (34,56%), звичайні (11,68%), опідзолені (3,37%), сірі лісові (1,44%). Решта площ (3,15%) представлені лучно-чорноземними та іншими ґрунтами.

Найродючішими є чорноземи типові та опідзолені ґрунти. Серед орних земель області нараховується 6,2 тис. га середньо кислих ґрунтів, які потребують постійної хімічної меліорації.

Клімат області помірно-континентальний. Так як протяжність території області з заходу на схід і коливання висот незначні, то варіації клімату в межах області досить несуттєві.

Область розділена на 7 адміністративних районів згідно з постановою Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-ІХ «Про утворення та ліквідацію районів», до її складу входить 17 міст, з них 7 міст обласного підпорядкування, кількість населених пунктів – 1751, територіальних громад – 56, у тому числі: міських – 17, селищних – 26, сільських – 13.

Вигідне географічне розташування області є сприятливою передумовою для розвитку зовнішньої та внутрішньої торгівлі, транспортних послуг. Харківщина має потужний промисловий, аграрний і науковий потенціал.

Основні види корисних копалин, що видобуваються: нафта, газ, конденсат, кам'яне та буре вугілля, піски (будівельні, формувальні, кварцеві), глини (вогнетривкі, керамічні), гіпс, крейда, мергелі, мінеральні води.

За загальним природно-ресурсним потенціалом Харківська область посідає 5-те місце в Україні, її мінерально-сировинна база складається на 28,5% з паливно-енергетичних корисних копалин (нафта, газ, конденсат, кам'яне вугілля), на 53,4% із сировини для виробництва будівельних матеріалів, решту (18,1%) становить сировина кольорових металів, прісні мінеральні підземні води.

4. Атмосферне повітря

На стан атмосферного повітря Харківської області у 2023 році вплинули не тільки викиди забруднюючих речовин від пересувних та стаціонарних джерел забруднення, а також щоденні викиди забруднюючих речовин через вибухи та пожежі. Одночасно, вимушене використання альтернативних джерел енергії (твердого палива, дизельгенераторів тощо) під час блекаутів також негативно вплинуло на якість атмосферного повітря.

Основні джерела забруднення атмосферного забруднення регіону – теплоенергетика, нафто- і газовидобувна та переробна промисловість, автотранспорт тощо.

За даними Головного управління статистики у Харківській області (попередні дані) викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел у 2023 році становлять 38,8 тис. тонн, що на 15,6 тис. тонн більше ніж у 2022 році. Зростання обсягів викидів пов'язане насамперед із збільшенням виробництва електро- та теплоенергії, а також видобутку корисних копалин.

За інформацією Головного управління статистики у Харківській області вклад галузей промисловості у загальний обсяг викидів за 2023 рік наступний: викиди від підприємств водопостачання; каналізації, поводження з відходами складають 64,8%, викиди підприємств з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 12,3%, добувної промисловості – 10,3%.

Одночасно Головне управління статистики у Харківській області повідомило, що у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, згідно з положенням пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи під час воєнного стану або стану війни та протягом трьох місяців після його припинення мають право не подавати статистичну та фінансову звітність. Частина респондентів скористалася цим правом і не подали відповідну статистичну звітність, зокрема і щодо стану навколишнього природного середовища. Рівень звітування за 2023 рік становив 74,8%.

Атмосферу забруднюють практично всі види сучасного транспорту. Транспортний комплекс області включає залізничний, автомобільний, авіаційний, міський наземний електричний транспорт та метрополітен. Переважну більшість викидів від пересувних джерел в Харківській області дає автомобільний транспорт, значно менше – виробничий.

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2023 рік та два попередніх

Таблиця 2

Показники	2021 рік (попередні дані станом на 08.05.2022)	2022 рік (попередні дані станом на 08.05.2023)	2023 рік (попередні дані станом на 24.05.2024)
1	2	3	4
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	475	115	162
другої групи	122	22	33
третьої групи	353	93	129
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис.т	73,3717	23,2445	38,8376

1	2	3	4
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	2,335	0,740	1,236
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	28,231	—*	—*

Примітка: * - головним управлінням статистики у Харківській області повідомлено, що зважаючи на відсутність адміністративних даних, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, формування та поширення органами державної статистики об'єктивної статистичної інформації щодо чисельності наявного населення по територіях територіальних громад станом на 01.01.2023 призупинено.

Рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в зоні та агломерації (агломераціях)

Таблиця 3

Назва забруднюючої речовини ²	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднюючої речовини ³	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин	Зафіксовані перевищення інформаційного або порогів небезпеки забруднюючих речовин
1	2	3	4	5
<p>Існуюча в зоні «Харківська» та агломерації «Харків» система моніторингу атмосферного повітря не відповідає сучасним вимогам, обумовленим постановою Кабінету Міністрів України від 14.09.2019 р. № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря».</p> <p>Харківською обласною державною адміністрацією у 2021 розроблено Програму державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря на 2021-2025 роки для зони «Харківська», яка погоджена Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та затверджена рішенням VII сесії VIII скликання Харківської обласної ради. Зазначеним рішенням було передбачено виділення коштів на реалізацію Програми виходячи з можливостей бюджету.</p> <p>Першим етапом реалізації Програми заплановано придбання, введення в експлуатацію пересувного пункту на базі мобільної лабораторії, орієнтовною вартістю 738 тис. євро. Департамент підготував Запит на фінансування робіт з реалізації природоохоронного заходу за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, але в зв'язку з початком бойових дій зазначений захід реалізовано не було.</p>				

Основні забруднювачі атмосферного повітря за звітний рік

Таблиця 4

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів газоочисними установками (ГОУ), %	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік *	
		усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, %			очікуване	фактичне
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Зміївська теплова електрична станція ПАТ «Центрэнерго»	24653,271	--	99,95	--	--	--	--
2	ПрАТ «Харківська ТЕЦ-5»	3476,557	--	98,55	--	--	--	--
3	Філія ГПУ «Шебелинкагазвидобування» АТ «Укргазвидобування»	1446,921	--	**	--	--	--	--
4	УКПГ Філії ГПУ «Шебелинкагазвидобування» АТ «Укргазвидобування» у Валківському районі	663,980	--	**	--	--	--	--
5	Шебелинське відділення бурових робіт Філії «Укрбургаз» АТ «Укргазвидобування»	1012,304	--	**	--	--	--	--
6	ТОВ «ЗОРЯ»	431,866	--	99,45	--	--	--	--
7	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВОДОЛАГА КОМУНСЕРВІС» НОВОВОДОЛАЗЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ	302,717	--	**	--	--	--	--

Примітка: * – відповідно до інформації Головного управління статистики у Харківській області згідно зі статтею 10 Закону України «Про державну статистику» органи державної статистики проводять статистичні спостереження в Україні та її регіонах згідно з переліком робіт, що передбачені Планом державних статистичних спостережень (далі – План) на відповідний рік, а також методологічними положеннями з проведення державних статистичних спостережень. Планом не передбачено збирання інформації щодо основних забруднювачів атмосферного повітря, а також стосовно заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і парникових газів у повітря, щодо оснащення джерел викидів газоочисними установками.

** – діяльність провадиться на території поза межами населених пунктів.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

Таблиця 5

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис.т	відсотків до загального підсумку
1	2	3	4
Усього		38,8376	100,0
1	За видами економічної діяльності, у тому числі:		
1.1	Сільське, лісове та рибне господарство	1,0196	2,625
1.2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	3,9876	10,267
1.3	Переробна промисловість	1,778	4,578
1.4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	4,7788	12,305
1.5	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	25,1666	64,800
1.6	Будівництво	1,1494	2,960
1.7	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	0,1291	0,332
1.8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	0,5968	1,537
1.9	Тимчасове розміщування й організація харчування	0,0638	0,164
1.10	Інформація та телекомунікації	0,0027	0,007
1.11	Фінансова та страхова діяльність	0,0002	0,0
1.12	Операції з нерухомим майном	0,0721	0,186
1.13	Професійна, наукова та технічна діяльність; освіта	0,0076	0,020
1.14	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,0043	0,011
1.15	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	---	---
1.16	Освіта	0,0246	0,063
1.17	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	0,0520	0,134
1.18	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	0,0033	0,008
1.19	Надання інших видів послуг	0,0011	0,003

Виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідно до дозволів на викиди за звітний період

Таблиця 6

№ з/п	Назва об'єкта та фактична адреса промислового майданчика	Код виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6	7
Наявними у Департаменті дозволами на викиди виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у 2023 році не передбачалося.						

5. Водні ресурси

Харківська область розташована на вододілі двох річкових басейнів – Дона (Сіверського Дінця) та Дніпра. Регіон має надзвичайно низьку забезпеченість водними ресурсами – 1,8% від загальних водних ресурсів України.

Джерелом покриття потреб у водних ресурсах у області є підземні води та поверхневі води басейну річок Сіверського Донця та Дніпра. Печенізьке та Краснопавлівське водосховища забезпечують маловодні райони області (Лозівський, Харківський) та м. Харків.

По території області протікає 867 річок, загальною протяжністю – 6 405 км, з них довжиною більше 10 км – 172 річки протяжністю – 4 666,6 км. З них, згідно класифікації річок України, одна відноситься до великих – Сіверський Донець довжиною – 1 053 км (в межах області – 375 км), шість – до середніх річок, до яких відносяться Оскіл, Уди, Лопань, Мерла, Оріль, Самара. Решта річок відноситься до категорії малих.

Площі земель, зайняті водними об'єктами, складають 91,3 тис. га (2,9% території області), в тому числі під водосховищами і ставками 46,3 тис. га.

Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Таблиця 7

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4
Видано	132	51	87
анульовано*	26	13	34

Примітка: * – дозволи анульовано за заявою водокористувача

Водні об'єкти регіону

Таблиця 8

Водні об'єкти *	Кількість одиниць	Примітка
1	2	3
Усього	3418	без урахування річок
з них передано в оренду, зокрема:	17	
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	1	
ставків	16	
озер	-	
замкнених природних водойм	-	

Примітка: * – окремо зазначаються кількість договорів оренди на частини рибогосподарських водних об'єктів для розміщення плавучих рибницьких садків (інформація в Регіональному офісі водних ресурсів у Харківській області відсутня).

Динаміка водокористування за 2023 рік та два попередніх

Таблиця 9

Показники	Одиниця виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
Забрано води з природних джерел, усього	млн м ³	229,3	144,9	139,5
у тому числі:	млн м ³			
поверхневої	млн м ³	201,4	129,0	120,6
підземної	млн м ³	27,9	15,9	18,9
морської	млн м ³	-	-	-
Використано свіжої води, усього	млн м ³	214,1	115,2	119,3
у тому числі на потреби:	млн м ³			
питні і санітарно-гігієнічні	млн м ³	110,0	72,4	72,6
виробничі	млн м ³	97,4	40,2	43,7
зрошення	млн м ³	4,6	1,5	1,5
Втрачено води при транспортуванні	млн м ³	59,2	69,2	60,1
	% до забраної води	28	48	43,1
Скинуто зворотних вод, усього	млн м ³	241,9	130,8	158,4

1	2	3	4	5
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти,		238,9	129,1	156,5
усього	млн м ³	238,9	129,1	156,5
з них: нормативно очищених, усього	млн м ³	178,1	114,9	133,7
у тому числі: на спорудах біологічного очищення	млн м ³	176,1	114,2	132,7
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн м ³	0,359	0,228	0,069
на спорудах механічного очищення	млн м ³	1,584	0,542	0,904
нормативно чистих без очистки	млн м ³	55,5	10,9	18,9
забруднених, усього	млн м ³	5,4	3,3	3,9
у тому числі: недостатньо очищених	млн м ³	4,4	2,8	3,4
без очищення	млн м ³	1,0	0,5	0,5

**Використання води за видами економічної діяльності у 2023 році
та двох попередніх**

Таблиця 10

Види економічної діяльності	2021 рік		2022 рік		2023 рік	
	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
1	2	3	4	5	6	7
Усього за регіоном	772,27	91,34	467,85	83,1	586,7	85,1
За видами економічної діяльності						
у тому числі:						
промисловість	767,651	92,74	464,21	93,39	582,9	89,8
сільське господарство	1,575	0,007	1,91	0	2,625	-

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин основними водокористувачами - забруднювачами поверхневих водних об'єктів

Таблиця 11

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м ³ /добу), ефективність використання (використання потужності) очисних споруд	2021 рік			2022 рік			2023 рік		
		об'єм скидання зворотних вод, тис.м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис.м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис.м ³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м ³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
р. Лопань										
МОС №1 КП «Харків-водоканал»	273750,0	117100,0	--	55834,2	83398,4	--	38033,7	92778,5	--	42466,9
р. Уди										
МОС №2 КП «Харків-водоканал»	109500,0	530100,02	--	18662,2	27420,0	--	10373,7	36735,0	--	14954,8
КП Вода Есхар	1684,5	159,0	ндю-158,8	165,8	--	--	--	97,5	ндю-97,5	96,2
р. Тетлега										
КП «Харків-водоканал»	9510,8	5113,0	ндю-12,5	11,8	1617,1	без очистки 1617,1	--	4193,1	без очистки	4193,1
р. Студенок										

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
КП «Чугуїв- вода»	2445,5	751,0	ндо-751,3	928,2	406,5	ндо 406,5	491,3	381,6	ндо- 381,6	462,8
р. Болгар (Карамушна)										
КП «Вода» Валківської районної ради	1277,0	83,0	ндо-82,5	131,3	84,4	ндо 84,4	121,3	81,7	ндо-81,7	106,0
р. Борова										
Борівське КВКП	547,5	58,0	58,0	10,8	-	-	не звітували	41,8	ндо-41,8	59,2

**Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами
у поверхневі водні об'єкти**

Таблиця 12

Забруднююча речовина, що скидається разом із зворотними водами	2021 рік	2022 рік	2023 рік
	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру
1	2	3	4
Азот амонійний, тис. тонн	0,372	0,220	0,286
БСК 5, тис. тонн	1,899	1,199	1,436
Завислі речовини, тис. тонн	2,575	1,617	1,935
Нітрати, тис. тонн	5,875	3,900	4,544
Нітрити, тис. тонн	0,136	0,1	0,1
Сульфати, тис. тонн	41,412	25,386	30,897
Сухий залишок, тис. тонн	14,236	4,653	3,973
Хлориди, тис. тонн	22,689	13,944	16,406
ХСК, тис. тонн	9,333	6,293	6,904
Алюміній, тонн	0,006	0,005	0,002
Жири, масла, тонн	0	0	0
Залізо, тонн	50,955	33,552	39,523
Кальцій, тонн	9,994	5,456	6,572
Магній, тонн	3,346	1,009	1,484

1	2	3	4
Марганець, тонн	0,032	0	0
Мідь, тонн	0,673	0,398	0,511
Натрій, тонн	12,010	6,005	5,653
Нафтопродукти, тонн	114,676	76,534	68,253
Нікель, тонн	3,704	2,465	2,856
СПАР, тонн	36,045	22,507	27,697
Феноли, тонн	0,200	0,141	0,158
Фосфати, тонн	540,916	355,626	440,517
Фтор, тонн	-	-	-
Хром 6+, тонн	0,776	0,461	0,577
Цинк, тонн	4,02	2,629	3,03

Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів регіону за даними водокористувачів, які скидають зворотні води у поверхневі водні об'єкти (мг/л)

Таблиця 13

Місце спостереження за якістю води (створи)	Забруднююча речовина, показники складу та властивостей														
	завислі речовини	БСК5	мінералізація	сульфати	хлориди	амоній сольовий	нітрати	нафтопродукти	ХСК	розчинений кисень	фосфати	цинк	залізо	нітриги	мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
КП «Харківводоканал» Міські очисні споруди водовідведення № 1 р. Лопань (вище скиду)	25,5	8,7	799	178	80,0	0,9/-	7,1	2,44	48,0	8,4	1,44	0,078	0,6	0,16	0,0026
КП «Харківводоканал» Міські очисні споруди водовідведення № 1 р. Лопань (нижче скиду)	21,4	9,0	858	198	100	1,6/-	36,3	1,59	54,0	8,7	3,25	0,075	0,55	0,22	0,0025
КП «Харківводоканал» Міські очисні споруди водовідведення № 2 р. Уди (вище скиду)	15,0	11,5	710	198	108	1,7/-	13,3	0,42	48,7	5,6	2,6	0,025	0,18	0,57	0,008

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
КП «Харківводоканал» Міські очисні споруди водовідведення № 2 р. Уди (нижче скиду)	13,2	10,3	706	175	112	1,8/-	23,9	0,29	36,7	5,2	2,1	0,02	0,14	1,04	0,006
КП «Харківводоканал» Комплекс водопідготовки «Донець» р. Тетлега (вище скиду)	21,85	3,08	-	116,03	23,41	0,31/-	2,78	0,015	28,02	-	0,66	-	0,27	0,037	-
КП «Харківводоканал» Комплекс водопідготовки «Донець» р. Тетлега (нижче скиду)	17,78	2,65	-	162,65	40,9	0,27/-	2,65	0,017	27,6	-	0,67	-	0,21	0,03	-
Зміївської ТЕС ПАТ «Центренерго» (забір) р. Сіверський Донець	11,733	6,211	510,0	194,76	75,07	-/0,869	7,983	0,037	40,448	8,237	1,85	н/о	0,1	0,286	н/о
Зміївської ТЕС ПАТ «Центренерго» (скид) р. Сіверський Донець	13,8	6,268	747,58 ₃	206,68	89,862	-/0,57	10,819	0,048	44,498	8,668	1,695	н/о	0,176	0,188	н/о
Ізюмське КВВКП (скид)	15,91	5,53	521,7	161,0	74,18	-/0,15	6,13	<0,03	19,42	13,17	1,67	<0,005	<0,1	0,043	-

**Результати державного моніторингу вод
за даними Регіонального офісу водних ресурсів у Харківській області**

Таблиця 14.1

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
1	2	3	4	5	6
Краснопавлівське водосховище	1	1	12	88	1 – Кадмій 3 - Марганець 1 - Симазин 12 - ХСК

1	2	3	4	5	6
Орільське водосховище	1	1	12	62	2 - Бензо(а)пірен 2 - Літій 1 - Марганець 1 - Симазин
р. Балаклійка	1	1	4	62	2 - Літій 3 - Марганець 2 - Симазин
р. Берестова	1	1	12	62	1 - Бензо(а)пірен 1 - Кадмій 4 - Літій 1 - Марганець
р. Вошива	1	1	12	62	1 - Бензо(а)пірен 3 - Літій 3 - Марганець 1 - Симазин
р. Княжна	1	1	12	66	1 - Літій 8 - Марганець 1 - Симазин
р. Леб'яжа	1	1	12	66	1 - Барій 4 - Бензо(а)пірен 6 - Літій 3 - Марганець 1 - Симазин
р. Лопань	1	1	12	83	2 - Амоній 1 - Барій 12 - БСК ₅ 1 - Літій 8 - Марганець 4 - Нафтопродукти 2 - Нітроген амонійний 1 - Симазин 1 - Тетрахлорметан 5 - Фосфати 5 - Фосфор ортофосфатів 10 - ХСК
р. Мерла	2	1	20	57	1 - Кадмій 1 - Симазин
р. Мож	2	2	24	66	1 - Барій 3 - Бензо(а)пірен 1 - Кадмій 1 - Літій 10 - Марганець 3 - Симазин 1 - Трихлорметан
р. Муром	1	1	12	66	1 - Бензо(а)пірен 3 - Літій 3 - Марганець 1 - Симазин

1	2	3	4	5	6
р. Немишля	1	1	12	66	1 - Барій 1 - Бензо(а)пірен 1 - Кадмій 3 - Літій 9 - Марганець 1 - Симазин
р. Орелька	1	1	12	62	1 - Бензо(а)пірен 2 - Літій 1 - Марганець 1 - Симазин
р. Оскіл	3	3	144	66	3 - Барій 144 - БСК ₅ 1 - Літій 14 - Марганець 1 - Симазин
р. Рогань	1	1	12	66	2 - Барій 1 - Бензо(а)пірен 8 - Марганець 1 - Симазин
р. Сіверський Донець	7	7	148	86	3 - Барій 3 - Бензо(а)пірен 96 - БСК ₅ 4 - Кадмій 1 - Літій 32 - Марганець 4 - Симазин 12 - ХСК
р. СухийІзюмець	1	1	3	62	1 - Бензо(а)пірен 3 - Літій 3 - Марганець
р. Сухий Торець	1	1	4	62	3 - Літій 4 - Марганець 2 - Симазин
р. Тетліга	1	1	12	66	1 - Барій 2 - Бензо(а)пірен 2 - Літій 6 - Марганець 1 - Симазин 2 - Трихлорметан
р. Уди	3	3	36	83	10 - Амоній 3 - Барій 2 - Бензо(а)пірен 24 - БСК ₅ 5 - Літій 21 - Марганець 6 - Нафтопродукти 10 - Нітроген амонійний 3 - Симазин 1 - Тетрахлорметан 9 - Фосфати 9 - Фосфор ортофосфатів 20 - ХСК

1	2	3	4	5	6
р. Харків	1	1	12	83	1 - Барій 1 - Бензо(а)пірен 6 - БСК ₅ 3 - Літій 7 - Марганець 1 - Симазин 8 - ХСК
р. Хотомля	1	1	12	66	1 - Барій 3 - Бензо(а)пірен 2 - Літій 1 - Марганець 1 - Симазин
р. Чепіль	1	1	4	62	2 - Літій 3 - Марганець 2 - Симазин

**Результати державного моніторингу вод
за даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології**

Таблиця 14.2

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
1	2	3	4	5	6
р. Сів. Донець – с. Задонецьке	1	1	11	18	4 - кисень; 1 - БСК ₅ ; 8 - ХСК; 4 - нітроген амонійний; 11 - нітроген нітритний
р. Сів. Донець – Печенізьке водосховище, с. Печеніги	1	1	12	18	1 - кисень; 5 - ХСК; 1 - нітроген амонійний; 8 - нітроген нітритний
р. Сів. Донець – нижче гирла р.Уди, с. Есхар	1	1	11	18	3 - кисень; 5 - БСК ₅ ; 12 - ХСК; 8 - нітроген амонійний; 12 - нітроген нітритний
р. Уди – гирло, с. Есхар	1	1	11	18	12 - БСК ₅ ; 12 - ХСК; 12 - нітроген амонійний; 12 - нітроген нітритний; 2 - мінералізація

1	2	3	4	5	6
р. Харків, гирло, м. Харків	1	1	12	18	3 - кисень; 5 - БСК ₅ ; 11 - ХСК; 8 - нітроген амонійний; 9 - нітроген нітритний; 3 - мінералізація
р. Тетлега, гирло, с. Кочеток	1	1	12	18	7 - ХСК; 9 - нітроген амонійний; 3 - нітроген нітритний
р. Рогань, гирло	1	1	12	18	3 - БСК ₅ ; 8 - ХСК; 7 - нітроген амонійний; 10 - нітроген нітритний; 11 - мінералізація
р. Мож, гирло, м. Зміїв	1	1	12	18	9 - кисень; 6 - БСК ₅ ; 12 - ХСК; 11 - нітроген амонійний; 6 - нітроген нітритний; 1 - мінералізація
р. Немишля, гирло, м. Харків	1	1	12	18	1 - кисень; 2 - БСК ₅ ; 9 - ХСК; 6 - нітроген амонійний; 9 - нітроген нітритний; 10 - мінералізація
р. Лопань, гирло, м. Харків	1	1	12	18	3 - кисень; 10 - БСК ₅ ; 11 - ХСК; 12 - нітроген амонійний; 10 - нітроген нітритний; 2 - мінералізація
р. Хотомля, с. Новоолександрівка	1	1	11	18	1 - кисень; 2 - БСК ₅ ; 8 - ХСК; 4 - нітроген амонійний; 6 - нітроген нітритний
р. Уди, вище м. Харкова	1	1	12	18	2 - кисень; 6 - ХСК; 8 - нітроген амонійний; 3 - нітроген нітритний
р. Мож, вище м. Мерефа	1	1	12	18	1 - кисень; 1 - БСК ₅ ; 5 - ХСК; 7 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний
р. Княжна, с. Бражники	1	1	12	18	1 - кисень; 3 - БСК ₅ ; 6 - ХСК; 8 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний
р. Берестова, м. Красноград	1	1	12	18	1 - кисень; 5 - БСК ₅ ; 11 - ХСК; 11 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний; 8 - мінералізація

1	2	3	4	5	6
р. Муром, гирло	1	1	11	18	9 - ХСК; 4 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний
р. Леб'яжа, гирло, с. Леб'яже	1	1	11	18	1 - БСК ₅ ; 9 - ХСК; 5 - нітроген амонійний; 8 - нітроген нітритний; 10 - мінералізація
р. Орілька, с. Червона Долина	1	1	11	18	1 - кисень; 1 - БСК ₅ ; 9 - ХСК; 6 - нітроген амонійний; 10 - мінералізація
Орільське водосховище, канал Дніпро-Донбас, 170 км, с. Орілька, Орільське водосховище, шлюзовий випуск	1	1	11	18	1 - кисень; 1 - БСК ₅ ; 11 - ХСК; 6 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний; 9 - мінералізація
р. Вошива, с. Кобзівка	1	1	12	18	7 - кисень; 3 - БСК ₅ ; 12 - ХСК; 9 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний; 12 - мінералізація

Зворотні води, що скидаються у моря*

Таблиця 15

Скидання зворотних вод	
1	2
усього, тис.м ³	з них забруднених, %
--	--

Примітка: * – на території Харківської області відсутнє морське середовище.

Основні водоносні горизонти*

Таблиця 16

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних ресурсів, тис.м ³ /добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис.м ³ /добу
1	2	3
--	1 014,245**	0,55038***

Примітка:* -за даними бази даних «Державний водний кадастр»;
 ** – прогнозні запаси підземних вод Харківської області;
 *** – експлуатаційні запаси підземних вод Харківської області.

У зв'язку з воєнним станом в Україні інформація в Таблиці 16 не оновлюється.

6. Земельні ресурси

Площа Харківської області складає 31,4 тис. км², що становить 5,2% від території України. За цим показником область посідає 4 місце в країні, поступаючись лише Одеській, Дніпропетровській та Чернігівській областям. Землі області простягаються з півночі на південь більш ніж на 210 км, із заходу на схід – на 225 км.

Сільськогосподарські угіддя займають 2411,03 тис. га, лісовкриті площі – 417,25 тис. га, забудовані – 124,84 тис. га, відкриті землі без рослинного покриву і заболочені – 65,79 тис. га, території, що покриті поверхневими водами – 60,74 тис. га (за даними ГУ Держгеокадастру в Харківській області).

У складі сільськогосподарських угідь рілля складає 1932,36 тис. га (80,1 % до площі с/г угідь), сінокосів і пасовищ – 421,86 тис. га (17,5 %), перелогів – 7,59 тис. га (0,3 %), багаторічних насаджень – 49,22 тис. га (2,0 %). Понад 90 % сільськогосподарських угідь області займають чорноземи, на 1 особу населення припадає 0,71 га чорноземних ґрунтів.

Лісові масиви поширені переважно у лісостеповій, північній частині області.

Ґрунтовий покрив області за матеріалами великомасштабних обстежень представлений понад 150 видами і різновидами ґрунтів, які за спільними і відмінними рисами генезису та родючості об'єднані в 13 еколого-агрохімічних груп.

У ґрунтовому покриві області в умовах ріллі абсолютно переважають чорноземні ґрунти – чорноземи опідзолені (6,1 %), типові (35,9 %), звичайні (45,1 %) і лучно-чорноземні (1,1 %). Менш поширеними є сірі лісові (1,4 %) і темно-сірі опідзолені (6,6 %) ґрунти. Інші ґрунти займають порівняно незначну площу, у ріллі майже не використовуються.

Характерною особливістю ґрунтового покриву області є значне поширення ксероморфних ґрунтів у комплексі з еродованими, які формуються на схилах і

мають погіршене вологозабезпечення внаслідок втрати вологи з поверхневим стоком, підвищеної евапотранспірації на «теплих» експозиціях та спорадичного розвитку ерозійних процесів. Як правило, ці ґрунти мають зменшену на 15 – 50 % потужність профілю, знижений на 12-40 % вміст гумусу.

За інформацією національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» за минулі 2 роки військові дії (розриви снарядів, розлив ПММ, переущільнення внаслідок проходів важкої техніки), які є непередбачуваними та найбільш нищівними для ґрунтового покриву, завдали значної шкоди ґрунтам області.

Проведеними дослідженнями визначено механічне руйнування, забруднення, особливо верхнього шару ґрунту, внаслідок розриву авіабомб, снарядів, витоків забруднюючих речовин та ін. Розроблено підходи до відновлення гідродefіцитних ґрунтів, пошкоджених внаслідок воєнних дій, які включають: проведення інвентаризації стану зрошуваних земель; визначення територій, де можливе відновлення зрошення; застосування на землях, постраждалих від збройної агресії, відповідних комплексних заходів з подолання механічної, фізичної, фізико-хімічної, хімічної, біологічної деградації; дотримання екологічно обґрунтованих нормативів усіх видів антропогенних навантажень; ресурсозберезувальні та ґрунтоохоронні технології проведення різних видів меліорацій; систематичний (базовий) і кризовий моніторинг, активне використання їх результатів в розробці довго- і короткострокових програм для перспективних й оперативних заходів з поліпшення стану земельних ресурсів та усунення чи призупинення кризових явищ, спричинених збройною агресією.

Структура земельного фонду регіону (за звітний рік та два попередні роки)

Таблиця 17

Категорії земель та види земельних угідь	2021 рік		2022 рік		2023 рік	
	усього, тис.га	% до загальної площі території	усього, тис.га	% до загальної площі території	усього, тис.га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7
Категорії земель за основним цільовим призначенням						
Загальна площа території регіону	3141,85	100	3141,85	100	3141,85	100
з них:	--	--	--	--	--	--
землі сільськогосподарського призначення	2411,03	76,7	2411,03	76,7	2411,03	76,7

1	2	3	4	5	6	7
землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення	--	--	--	--	--	--
землі оздоровчого призначення	--	--	--	--	--	--
землі рекреаційного призначення	--	--	--	--	--	--
землі лісгосподарського призначення	--	--	--	--	--	--
землі водного фонду	--	--	--	--	--	--
Види земельних угідь						
Загальна площа земель	3141,85	100	3141,85	100	3141,85	100
з них:						
1. Сільськогосподарські угіддя, з них:	2411,03	76,70	2411,03	76,70	2411,03	76,70
рілля	1932,36	61,5	1932,36	61,5	1932,36	61,5
перелоги	7,59	0,2	7,59	0,2	7,59	0,2
сіножаті і пасовища	421,86	13,4	421,86	13,4	421,86	13,4
багаторічні насадження	49,22	1,6	49,22	1,6	49,22	1,6
2. Ліси і інші лісовкриті площі	417,25	13,3	417,25	13,3	417,25	13,3
з них вкриті лісовою рослинністю	377,93	12,0	377,93	12,0	377,93	12,0
3. Забудовані землі	124,84	4,0	124,84	4,0	124,84	4,0
4. Відкриті заболочені землі	32,02	1,0	32,02	1,0	32,02	1,0
5. Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	33,77	1,1	33,77	1,1	33,77	1,1
6. Інші землі	62,20	2,0	62,20	2,0	62,20	2,0
Усього земель (суша)	3081,11	98,1	3081,11	98,1	3081,11	98,1
Території, що покриті поверхневими водами	60,74	1,90	60,74	1,90	60,74	1,90

Примітка: * – за інформацією Головного управління Держгеокадастру у Харківській області згідно з наказом Державної служби статистики України від 19.08.2015 № 190 облік земель у вигляді державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми №№ 6-зем, ба-зем, бб-зем та 2-зем) припинено з 01.01.2016;

Рекультивация порушених земель (за звітний рік та два попередні роки)

Таблиця 18

Рік	Всього порушених земель		Всього відпрацьованих земель		Здійснено рекультивацию, га		Перебувають у стадії рекультивации, га	
	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2021	0,0017	0,0004	0,0079	0,0002	0,0079	0,0002	0,0308	0,0010
2022*	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні
2023*	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні

Примітка: * – за інформацією Головного управління Держгеокадастру у Харківській області дані відсутні

Консервация земель (за звітний рік та два попередні роки)

Таблиця 19

Рік	Види земель, що потребують консервації	Усього земель, що потребують консервації		Проведено консервацію		Перебувають у стані консервації	
		тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8
2021	деградовані	1,4001	0,0446	0	0	0	0
	малопродуктивні	1,2216	0,0389	0	0	0	0
2022	деградовані	1,4001	0,0446	0	0	0	0
	малопродуктивні	1,2216	0,0389	0	0	0	0
2023	деградовані	1,4001	0,0446	0	0	0	0
	малопродуктивні	1,2216	0,0389	0	0	0	0

Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об'єктів*
(за звітний рік та два попередні)

Таблиця 20

Водоохоронні зони та прибережні захисні	Загальна площа, га	з них протягом року		
		2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
Встановлено межі водоохоронних зон водних об'єктів, з них внесено до Державного земельного кадастру	1,4700	--	--	--
	0,9200	--	--	--
Встановлено межі прибережних захисних смуг водних об'єктів, з них внесено до Державного земельного кадастру	9,0200	--	--	--
	1,9981	--	--	--

Примітка: * - інформація Головного управління Держгеокадастру у Харківській області

Поширеність процесів деградації земель на сільськогосподарських угіддях

Таблиця 21

Види дегерованих земель	Площа земель, підданих впливу, тис.га	% від загальної площі території
1	2	3
Дефляційно небезпечні землі (с/г угіддя)	--	--
Землі, піддані водній ерозії	--	--
Землі, піддані сумісній дії водної та вітрової ерозії	--	--
Землі із кислими ґрунтами	--	--
Землі із засоленими ґрунтами	--	--
Землі із солонцюватими ґрунтами	--	--
Землі із солонцевими комплексами	--	--
Землі осолоділі	--	--
Землі перезволожені	--	--
Землі заболочені	--	--
Землі кам'яністі	--	--

1	2	3
Забруднені землі, що не використовуються у с/г виробництві	--	--

Примітка: * – інформація щодо поширення процесів деградації земель в Головному управлінні Держгеокадастру у Харківській області та Харківського регіонального центру ДУ «Інститут охорони ґрунтів України» відсутня.

Будівництво (реконструкція) протиерозійних гідротехнічних споруд (за звітний рік та два попередні роки)

Таблиця 22

Рік	Необхідно здійснити будівництво (реконструкцію) протиерозійних гідротехнічних споруд			Здійснено будівництво (реконструкцію) притотиерозійних гідротехнічних споруд			Об'єкти, що перебувають у стадії будівництва, шт.	Об'єкти незавершеного будівництва, шт.
	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2021	27	35,5	43,1	0	0	0	2	0
2022	27	35,5	43,1	0	0	0	2	0
2023	27	35,5	43,1	0	0	0	2	0

Зрошувані землі (за звітний та два попередні роки)

Таблиця 23

Зрошувальні землі	2021 рік		2022 рік		2023 рік	
	усього, тис.га	% від загальної площі	усього, тис.га	% від загальної площі	усього, тис.га	% від загальної площі
1	2	3	4	5	6	7
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	82,1	2,61	82,1	2,61	82,1	2,61
у тому числі систем крапельного зрошення	--	--	--	--	--	--

Примітка: * – за інформацією Головного управління Держгеокадастру у Харківській області.

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення (1 раз на 5 років)

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Таблиця 24

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1–2,0	середній 2,1–3,0	підвищений 3,1–4,0	високий 4,1–5,0	дуже високий > 5,0	
1	2	3	4	5	6	7
0,02	1,10	4,62	33,86	54,02	6,38	4,18

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Таблиця 24.1

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0–150,0	середній 151,0–200,0	підвищений > 200	
1	2	3	4	5
96,48	3,40	0,12	0,00	86,06

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Таблиця 24.2

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5–8	середній 9–15	підвищений 16–30	високий 31–60	дуже високий > 60	
1	2	3	4	5	6	7
--	--	--	--	--	--	--

Примітка: * – інформація стосовно характеристики ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю у Харківського регіонального центру ДУ «Інститут охорони ґрунтів України» відсутня.

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Таблиця 24.3

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21–50	середній 51–100	підвищений 101–150	високий 151–200	дуже високий > 200	
1	2	3	4	5	6	7
0,000	0,012	74,350	21,416	1,780	2,440	99,260

Примітка:*– за інформацією Харківського регіонального центру ДУ «Інститут охорони ґрунтів України».

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Таблиця 24.4

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21–40	середній 41–80	підвищений 81–120	високий 121–180	дуже високий > 180	
1	2	3	4	5	6	7
0,000	0,000	18,220	30,660	34,154	16,960	130,260

Примітка:*– за інформацією Харківського регіонального центру ДУ «Інститут охорони ґрунтів України».

Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів (за останні 5 років)

Таблиця 25

Рік	Підтоплення		Карст			Зсуви					
	площа, тис.км ²	% від площі території регіону	площа поширення порід, здатних до карстування, тис.км ²	%	кількість карстопроявів, од.	загальна кількість, од.	площа, км ²	%	кількість активних, од.	площа активних, км ²	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2018-2023	0,122	0,380	31,340	--	--	1615	--	--	2	0,0007	--

7. Лісові ресурси

Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель
(станом на 01.01.2024 року)

Таблиця 26

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис.га						усього лісових земель
			вкриті ліською рослинністю		не вкриті ліською рослинністю				
			усього	із них лісові культури	незімкнуті лісові культури	зруби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Землі лісогосподарського призначення									
<i>Державне агентство лісових ресурсів України</i>									
1	ДП «Вовчанське лісове господарство»	27925,1	26,098	10,177	0,433	0,110	0,197	0,597	27,435
2	ДП «Ізюмське лісове господарство»	81372,8	67,937	43,751	1,381	0,155	1,589	2,923	73,985
3	ДП «Куп'янське лісове господарство»	40153,2	36,382	19,431	0,800	0,166	0,365	0,740	38,453
4	Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	31105,0	28,841	18,473	0,738	0,036	0,198	0,422	30,235
5	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	50381,8	45,288	21,238	0,712	0,134	0,766	0,731	47,631
6	Філія «Жовтневе лісове господарство» ДП «Ліси України»	48378,0	45,647	18,601	0,646	0,149	0,335	0,535	47,312

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	22074,0	20,297	7,519	0,016	0,004	0,148	0,415	20,880
8	Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Філія «Східний лісовий офіс» Чугуївське лісництво ДП «Ліси України»	2099,0	1,5241	0,6933	0,0063	--	0,1123	0,0419	1,5517
9	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	21365,0	20,283	5,786	0,138	0,002	0,171	0,364	20,957
<i>Фонд державного майна</i>									
10	Державний біотехнологічний університет (раніше - Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва)	8581,8	7,8542	3,5508	0,2435	--	0,1235	0,1555	8,3767
<i>Харківська обласна державна адміністрація</i>									
11	ДП «Слобожанське»	1161,9	1,091	0,924	--	0,0042	0,0033	0,0139	1,1429
II. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення									
1	<i>Державне агентство лісових ресурсів України</i>	41827,0	40,3476	7,4260	0,25	--	0,013	0,003	40,8346
2	<i>Фонд Державного майна України</i>	1521,2	1.3091	0,3267	--	0.0398	0.0264	0.0662	1.3753
3	<i>Харківська обласна державна адміністрація</i>	--	--	--	--	--	--	--	--
III. Землі іншого призначення									
	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Примітка: * – інформація щодо земель природно-заповідного фонду наведена в цілому по області із загальної площі по всім лісгосподарським підприємствам регіону (згідно з відповідними рішеннями, указами, тощо про утворення об'єктів та територій ПЗФ), у зв'язку з тим, що межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду відповідно до законодавства не встановлено та лісові земельні ділянки не віднесено до природоохоронного призначення.

Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення
(станом на 01.01.2024 року)

Таблиця 27

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Державне агентство лісових ресурсів України</i>										
1	ДП «Вовчанське лісове господарство»	34,2	32,8	0,0	0,0	139,0	27,3	--	257,2	490,5
2	ДП «Ізюмське лісове господарство»	126,50	225,40	42,40	134,0	3324,80	794,30	1655,1	1085,4	7388,40
3	ДП «Куп'янське лісове господарство»	25,6	29,8	1,5	29,4	439,9	59,6	209,0	906,0	1700,8
4	Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	3,9	15,7	0	0	353,0	76,6	0	420,8	870,0
5	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	3,0	18,0	1,8	1,3	774,7	139,4	1037,0	775,5	2751,0
6	Філія «Жовтневе лісове господарство» ДП «Ліси України»	65,5	36,7	4,4	1,1	292,1	144,3	28,3	493,6	1066,0
7	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	216,3	70,9	154,0	1,0	194,9	27,5	365,9	163,5	1194,0
8	Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Чугуївське лісництво Філія «Східний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	0	31,8	2,1	19,6	134,8	6,6	--	203,7	398,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
9	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	2,4	1,6	--	--	112,3	51,1	63,6	176,8	407,8
<i>Фонд державного майна</i>										
10	Державний біотехнологічний університет (раніше - Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва)	3,6	19,5	--	8,4	74,3	42,7	--	56,6	205,1
<i>Харківська обласна державна адміністрація</i>										
11	ДП «Слобожанське»	--	--	--	--	2,9	--	--	16,1	19,0

Проведення рубок головного користування за 2023 рік

Таблиця 28

Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) лісокористувачів	Категорія лісів	Усього, тис.м ³	У тому числі за господарствами (ліквідна деревина, тис.м ³)						
			хвойні		твердолистяні		м'яколистяні		
			площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ДП «Вовчанське лісове господарство»	1	--	--	--	--	--	--	--	--
	2	1,75	--	--	6,0	1,75	--	--	
	3	--	--	--	--	--	--	--	
	4	--	--	--	--	--	--	--	
	Разом	1,75	0	0	6,0	1,75	0	0	
ДП «Ізюмське лісове господарство»	1	--	--	--	--	--	--	--	
	2	--	--	--	--	--	--	--	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0	0	0	0	0	0	0
ДП «Куп'янське лісове господарство»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	0,5	--	--	1,8	0,5	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0,5	0	0	1,8	0,5	0	0
Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	0,376	--	--	2,0	0,376	--	--
	3	6,776	9,7	3,078	14,8	3,698	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	7,152	9,7	3,078	16,8	4,074	0	0
Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	2,630	--	--	12,5	2,490	0,7	0,140
	3	0,960	3,3	0,910	0,5	0,050	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	3,590	3,3	0,910	13,0	2,540	0,7	0,140
Філія «Жовтневе лісове господарство» ДП «Ліси України»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	1,910	--	--	5,9	1,910	--	--
	3	0,989	--	--	3,0	0,989	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	2,899	0	0	8,9	2,899	0	0
Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	4,916	--	--	20,4	4,776	0,7	0,140
	3	8,725	13,0	3,988	18,3	4,737	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	13,641	13,0	3,988	38,7	9,513	0,7	0,140
ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0	0	0	0	0	0	0
Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Чугуївське лісництво ДП «Ліси України»	1	--	--	--	--	--	--	-
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0	0	0	0	0	0	0
Державний біотехнологічний університет (раніше – Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва)	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Разом	0	0	0	0	0	0	0
ДП «Слобожанське»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0	0	0	0	0	0	0
	Усього	29,532	26,000	7,976	85,200	21,276	1,400	0,28

Примітка: * - ліміти на спеціальне використання лісових ресурсів при заготівлі другорядних лісових матеріалів на 2022 рік не затверджувались, у зв'язку із чим заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів не проводилася.

Лісовідновлення за 2023 рік (у розрізі лісокористувачів, власників лісів)

Таблиця 29

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне відновлення лісу, га	
1	2	3	4	5	6
<i>Державне агентство лісових ресурсів України</i>					
1	ДП «Вовчанське лісове господарство»	48,5	--	1,0	49,5
2	ДП «Ізюмське лісове господарство»	11,3	--	4,8	16,1
3	ДП «Куп'янське лісове господарство»	2,9	--	--	2,9
4	Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	94,2	--	--	94,2
5	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	101,4	6,5	19,3	127,2
6	Філія «Жовтневе лісове господарство» ДП «Ліси України»	102,3	37,0	3,0	142,3
7	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	--	--	--	--
8	Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Чугуївське лісництво ДП «Ліси України»	--	--	--	--
9	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	6,1	--	--	6,1
<i>Фонд державного майна</i>					
10	Державний біотехнологічний університет (раніше - Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва)	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6
<i>Харківська обласна державна адміністрація</i>					
11	ДП «Слобожанське»	--	--	4,2	4,2

**Лісорозведення (створення нових лісових насаджень) за 2023 рік
(у розрізі лісогосподарських підприємств)**

Таблиця 30

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Створення нових лісових насаджень, га							
		лісорозведення, га					усього	природне само-заліснення земель, га	усього обліковано нових лісів, га
		у тому числі посадка/посів, га				усього			
		заліснення непродуктивних земель, га	заліснення ярів, балок, кар'єрів, га	заліснення інших земель, га	створення полезахисних лісових смуг, га				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<i>Державне агентство лісових ресурсів України</i>									
1	ДП «Вовчанське лісове господарство»	--	--	--	--	--	--	--	
2	ДП «Ізюмське лісове господарство»	--	--	--	--	--	--	--	
3	ДП «Куп'янське лісове господарство»	--	--	--	--	--	--	--	
4	Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	--	--	46,1	--	46,1	--	46,1	
5	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	--	25,1	134,5	--	159,6	--	159,6	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	Філія «Жовтневе лісове господарство» ДП «Ліси України»	--	--	10,1	--	10,1	--	10,1
7	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	--	--	0,5	--	0,5	--	0,5
8	Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Чугуївське лісництво ДП «Ліси України»	--	--	--	--	--	--	--
9	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	--	--	--	--	--	--	--
<i>Фонд державного майна</i>								
10	Державний біотехнологічний університет (раніше - Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва)	--	--	--	--	--	--	--
<i>Харківська обласна державна адміністрація</i>								
11	ДП «Слобожанське»	--	--	--	--	--	--	--

Проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних
із вирубуванням деревини, за 2023 рік

Таблиця 31

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Площа, га/Ліквідна деревина, тис.м ³						
		рубки догляду	лісовідновні рубки в деревостанах	санітарні рубки	розрубка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	розчистка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	інші рубки	усього рубок
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ДП «Вовчанське лісове господарство»	79/3,1	--	767/23,0	--	--	--	846/26,1
2	Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	388/3,4	--	1271/45,9	--	--	1/0,1	1660/49,4
3	ДП «Ізюмське лісове господарство»	336/12,5	--	904/25,1	--	--	--	1240/37,6
4	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	256/3,7	--	2070/44,4	--	1/0,1	9/0,7	2336/48,9
5	ДП «Куп'янське лісове господарство»	106/3,0	--	576,3/15,4	--	--	--	682,3/18,4
6	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	462/3,7	--	2878/85,8	--	--	--	3340/89,5
7	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	251/9,1	--	508/14,0	--	--	--	759/23,1
8	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	299,1/8,485	10,6/1,948	--	--	--	22,6/0	332,3/10,433

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Чугуївське лісництво ДП «Ліси України»	--	--	--	--	--	--	--
10	Державний біотехнологічний університет (раніше - Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва)	9/0,2	--	458/12,6	--	--	--	467/12,8
11	ДП «Слобожанське»	31,3/2,2	--	46/2,2	--	--	--	77,3/4,4
	Усього	2217,4/49,385	10,6/1,948	9478,3/268,4	--	1/0,1	32,6/0,8	11739,9/ 320,633

Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури
природного відновлення за 2023 рік

Таблиця 32

Назва	Лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки							Усього
	ДП «Ізюмське лісове господарство»	ДП «Куп'янське лісове господарство»	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	Інші лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Усього загиблих лісових насаджень, га	21370,0	10,7	--	--	--	--	--	21380,7
у тому числі від: пожеж	21370,0	10,7	--	--	--	--	--	21380,7
несприятливих погодних умов	--	--	--	--	--	--	--	--
хвороб та шкідників лісу	--	--	--	--	--	--	--	--
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередач, затоплення, газопроводи тощо)	--	--	--	--	--	--	--	--
з них загиблих лісових культур, га	13463,0	--	--	--	--	--	--	13463,0
у тому числі від: пожеж	13463,0	--	--	--	--	--	--	13463,0
несприятливих погодних умов	--	--	--	--	--	--	--	--
хвороб та шкідників лісу	--	--	--	--	--	--	--	--
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередач, кар'єри, газопроводи тощо)	--	--	--	--	--	--	--	--
Інше	--	--	--	--	--	--	--	--
2. Усього загиблих незімкнутих лісових насаджень, га	54,1	--	13,8	--	--	--	--	67,9
3. Усього пошкоджених, загиблих ділянок природного поновлення, га	--	--	--	--	--	--	--	--

Заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів за лісокористувачами в розрізі місцевих рад

Таблиця 33

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, органи місцевого самоврядування	Лісові ресурси побічного користування, встановлений ліміт / фактично заготовлено										Другорядні лісові матеріали, встановлений ліміт / фактично заготовлено						
		гриби	ягоди	лікарські рослини	плоди	горіхи	випас худоби	сінокосіння	підстилка	очерет	тощо	живиця	пні	луб	деревні соки	деревна зелень	новорічні ялинки	тощо
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Примітка: * - ліміти на спеціальне використання лісових ресурсів при заготівлі другорядних лісових матеріалів на 2023 рік не затверджувались, у зв'язку із чим заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів не проводилася.

8. Рослинний світ

Харківська область розташована в межах двох природних зон: лісостепової та степової. На її території представлені як зональні, так і азональні типи рослинності.

До зональної природної рослинності належать: нагірні діброви, байрачні дубові ліси, березові ліси, суходільні луки, лучні степи, різнотравно-типчаково-ковилкові степи, рослинність крейдових відслонень.

До азональної природної рослинності належать: заплавні ліси, соснові і широколистяно-соснові ліси, заплавні луки, галофітна рослинність, осоково-злакові і мохово-осокові болота, прибережно-водна рослинність.

До рослинності антропогенного походження відносяться агрофітоценози на місці зведених зональних широколистяних лісів, азональних соснових лісів, розораних зональних лучних та різнотравно-типчаково-ковилкових степів та синантропна рослинність.

Нагірні діброви поширені, головним чином, у північно-західних районах вздовж річкових долин на ділянках вододілів і правих високих берегах річок Сіверський Донець, Харків, Лопань, Уди, Мжа, Мерла. Найбільші площі в нагірних широколистяно-мішаних лісах займають кленово-липова та липово-ясенева діброви. Березові ліси на Харківщині збереглися невеликими ділянками на пониженнях борової тераси серед лісових соснових масивів. Суходільні луки розвиваються на місці зведених лісів і є похідними угрупованнями. Степові формації на Харківщині майже не збереглися, степи в значній мірі розорані. Окремі ділянки степової рослинності зустрічаються лише на схилах балок, ярів та на правих берегах річок Сіверський Донець, Вовча, Оскіл та інші.

По спектру основних життєвих форм флора цілком типова для областей помірного клімату. В ній представлені наступні основні типи: дерева – 27 видів, чагарники – 48, чагарники і напівчагарники – 26, багаторічні трав'янисті рослини – 873, дворічні – 95, однорічні трав'янисті рослини – 188 видів.

До списку рослин Харківської області, занесених до Червоної книги України, входить 107 видів рослин, серед них за природоохоронним статусом: вразливих – 57, рідкісних – 18, недостатньо відомих – 3 та інші цінні види рослин.

Перелік видів рослин, що підлягають особливій охороні на території Харківської області було затверджено рішенням Харківської обласної ради від 25 вересня 2001 року з метою збереження цінних, в природному та господарському відношенні рідкісних або таких, що перебувають під загрозою зникнення на території області, видів рослин і підвищення відповідальності за їх незаконний збір, пошкодження або знищення. До списку входять 182 види судинних рослин.

Види рослин та грибів, що охороняються

Таблиця 34

Види рослин та грибів	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів рослин та грибів регіону, од.	318	318	311
Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	113	113	107
Кількість видів рослин, занесених до Переліку видів рослин, що підлягають особливій охороні на території регіону, од.	182	182	182
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, од.	14	14	14
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	8	8	8

Динаміка охорони, невиснажливого використання
та відтворення дикорослих рослин та грибів

Таблиця 35

Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворених на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.	
1	2	3	4	
857/107	203/34	--	Верба Старке	Salix starkeana Willd.
			Ковила відокремлена	Stipa disjuncta Klok.
			Лілія лісова (лілія кучерява)	Lilium martagon L.
			Осока богемська	Carex bohemica Schreb.
			Росичка англійська	Drosera anglica Huds.

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області (станом на 01.01.2024 року)

Таблиця 36

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	Регіонально-рідкісні види	CITES	Європейський червоний список	Червоний список МСОП
1	2	3	4	5	6	7
Аденофора лілієлиста	<i>Adenophora lilifolia (L.) A. DC.</i>		+			
Аконіт дібровний	<i>Aconitum nemorosum M. Bieb. ex Rchb.</i>		+			
Аконіт шерстистовусий	<i>Aconitum lasiostomum Rchb.</i>		+			
Альдрованда пухирчаста	<i>Aldrovanda vesiculosa L.</i>	+				
Анемона лісова	<i>Anemone sylvestris L.</i>		+			
Астрагал білостеблій	<i>Astragalus albicaulis DC.</i>		+			
Астрагал блідий	<i>Astragalus palescens M. Bieb.</i>		+			+

	1	2	3	4	5	6	7
Астрагал Геннінга	<i>Astragalus henniogii (Stev.) Boriss.</i>	+				+	+
Астрагал донський	<i>Astragalus tanaiticus C. Koch.</i>	+	+			+	+
Астрагал піщаний	<i>Astragalus arenarius L.</i>			+			
Астрагал пухнастоквітковий	<i>Astragalus pubiflorus DC.</i>			+			
Астрагал український	<i>Astragalus ucrainicus M.Pop. & Klokov</i>			+			
Астрагал шерстистоквітковий, астрагал мохнатоквітковий	<i>Astragalus dasyanthus Pallas</i>	+				+	+
Бамбузіна бребіссона	<i>Bambusina brebissonii Kutz. et Kutz.</i>	+					
Баранець звичайний	<i>Huperzia selago</i>	+					
Барвінок малий	<i>Vinca minor L.</i>			+			
Барвінок трав'янистий	<i>Vinca herbacea Waldst. & Kit.</i>			+			
Батрахоспермум драглистий	<i>Batrachospermum gelatinosum (L.) D. C. (Batrachospermum moniliforme Roth; B. densum Sirodot; B. moniliforme f. densum (Sirodot) Israelson)</i>	+					
Безщитник жіночий	<i>Athyrium filix-femina (L.) Roth</i>			+			
Белевалія сарматська	<i>Bellevalia sarmatica (Pall. ex Georgi) Woronow</i>			+			
Березка лінійнолиста	<i>Convolvulus lineatus L.</i>			+			
Билинець довгорогий, билинець комарниковий	<i>Gymnadenia conopsea (L.) R. Br.</i>	+					
Білозір болотний	<i>Parnassia palustris L.</i>			+			
Бобівник трилистий	<i>Menyanthes trifoliata L.</i>			+			
Боровик бронзовий, боровик темно-каштановий	<i>Boletus aereus Bull</i>	+					
Бородач звичайний	<i>Botriochloa ischaemum (L.) Keng</i>			+			
Брандушка різнокольорова	<i>Bulbocodium versicolor (Ker-Gawl.) Spreng.</i>	+					
Бровник однобульбовий	<i>Herminium monorchis (L.) R. Br.</i>	+					
Бурачок голоніжковий	<i>Alyssum gymnopodum P. Smirn.</i>	+					
Бурачок ленський	<i>Alyssum lenense Adams</i>			+			

	1	2	3	4	5	6	7
Валеріана російська	<i>Valeriana rossica P.Smirn.</i>			+			
Валеріана бульбиста	<i>Valeriana tuberosa L.</i>			+			
Валеріана волзька (В. блискуча)	<i>Valeriana wolgeinsis Kazak. (V. nitida Kreyer)</i>			+			
Валеріана лікарська	<i>Valeriana officinalis L.</i>			+			
Валеріана пагононосна (В. донська)	<i>Valeriana stolonifera Czern.</i>			+			
Валіснерія спіральна	<i>Vallisneria spiralis L.</i>			+			
Верба лапландська	<i>Salix lapponum L.</i>	+					
Верес звичайний	<i>Calluna vulgaris (L.) Hull</i>			+			
Верба Старке	<i>Salix starkeana</i>	+					
Вероніка сива	<i>Veronica incana L.</i>			+			
Веснівка дволиста	<i>Majanthemum bifolium (L.) F. W. Schmidt</i>			+			
Вечорниці сумні	<i>Hesperis tristis L.</i>			+			
Вишня кушова	<i>Cerasus fruticosa (Pall.)</i>			+			
Вовче лико Софії	<i>Daphne sofia Kalen.</i>	+				+	
Вовче тіло болотне	<i>Potentilla palustris (L.) Scop. (Comarum palustre L.)</i>			+			
Водопериця черговоквіткова	<i>Myriophyllum alterniflorum DC.</i>			+			
Водяний горіх плаваючий	<i>Trapa natans L. s. L.</i>	+	+				
Водяний жовтець Ріона	<i>Batrachium rionii (Lagger) Nyman</i>			+			
Водяний жовтець фенхелевидний	<i>Batrachium fluitans (Lam/) Wimmer (B. foeniculaceum (Gilib.) V. Krecz.)</i>			+			
Водяний різак алоєвидний	<i>Stratiotes aloides L.</i>			+			
Волошка вугільна	<i>Centaurea carbonata Klokov</i>			+			
Волошка донецька	<i>Centaurea donetzica Klokov</i>	+				+	
Волошка руська	<i>Centaurea ruthenica Lam.</i>			+			
Вольфія безкоренева	<i>Wolffia arrhiza (L.) Horkel ex Wimmtr</i>			+			
Воронець колосистий	<i>Actaea spicata L.</i>			+			
Вороняче око звичайне	<i>Paris quadrifolia L.</i>			+			
Вужачка звичайна	<i>Ophioglossum vulgatum L.</i>			+			

	1	2	3	4	5	6	7
Гадюча цибулька занедбана	<i>Muscari neglectum</i> Guss.ex Ten.			+			
Гвоздика стиснуточашечна	<i>Dianthus stenocalyx</i> Juz.			+			
Гіацинтик блідий	<i>Hyacinthella leucophaea</i> (Koch) Schur			+			
Гіацинтик Палласів	<i>Hyacinthella pallasiana</i> (Steven) Losinsk.			+			+
Гірчак зміїний	<i>Bistorta officinalis</i> Delabre (Polygonum bistorta L.)			+			
Гісоп крейдовий	<i>Hyssopus cretaceus</i> Dubjan.	+				+	
Глід п'ятистовпчиковий	<i>Crataegus pentagyna</i> Waldst. & Kit.			+			
Глечики жовті	<i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith			+			
Глід український	<i>Crataegus ucrainica</i> Pojark.					+	+
Гніздівка звичайна	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	+			+		
Головатень руський	<i>Echinops ruthenicus</i> M. Bieb. (E. ritro L.)			+			
Гоніолімон татарський	<i>Goniolimon tataricum</i> (L.) Boiss.			+			
Горицвіт весняний	<i>Adonis vernalis</i> L.	+		+	+		
Горицвіт волзький	<i>Adonis wolgensis</i> Steven	+		+			
Граб звичайний	<i>Carpinus betulus</i> L.			+			
Грифола листувата	<i>Grifola frondosa</i> (Dicks.: Fr.) Gray	+					
Громовик донський	<i>Onosma tanaitica</i> Klok	+					
Громовик несправжньоокрасильний	<i>Onosma pseudotinctoria</i> Klokov			+			
Гронянка багатороздільна	<i>Botrychium multifidum</i> (S.G.Gmelin) Rupr.	+	+				
Гронянка віргінська	<i>Botrychium virginianum</i> (L.) Sw. (B. anthemoides C.Presl; B. virginicum Willd.; Botrypus virginianus (L.) Holub)	+					
Гронянка півмісяцева	<i>Botrychium lunaria</i> (L.) Sw.	+					
Грудниця звичайна	<i>Galatella linosyris</i> (L.) Rchb. f. (Crinitaria linosyris (L.) Less.)			+			
Грушанка зеленоцвіта	<i>Pyrola chlorantha</i> Sw.			+			
Грушанка круглолиста	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.			+			
Грушанка мала	<i>Pyrola minor</i> L.			+			

	1	2	3	4	5	6	7
Дворядник крейдовий	<i>Diploaxis cretacea</i> Kotov	+					
Дельфіній руський (дельфіній клиновидний)	<i>Delphinium rossicum</i> Litv. (<i>D. cuneatum</i> auct. non Steven ex DC.)	+		+			
Дзвінець крейдовий	<i>Rhinanthus cretaceus</i> Vassilcz.	+				+	
Дзвоники алтайські	<i>Campanula altaica</i> Ledeb.			+			
Дзвоники персиколисті	<i>Campanula persicifolia</i> L.			+			
Дрiк донський	<i>Genista tanaitica</i> P. Smirn.		+			+	+
Едогоній косопоровий різновид донський	<i>Oedogonium plagiostomum</i> Wittr. ex Hirn var. <i>tanaiticum</i> Y.V. Roll	+					
Ефедра двоколоскова	<i>Ephedra distachya</i> L.			+			
Живокіст кримський	<i>Symphytum tauricum</i> Willd.			+			
Жовтець язиколістий	<i>Ranunculus lingua</i> L.			+			
Жовтозілля дніпровське	<i>Senecio borysthenticus</i> (DC.)					+	
Жовтушник лісовий	<i>Erysimum aureum</i> M. Bieb. (<i>E. sylvaticum</i> M. Bieb.)			+			
Жовтушник український (жовтушник крейдяний)	<i>Erysimum ucranicum</i> J. Gay. (<i>E. cretaceum</i> (Rupr.) Schmalh)	+				+	
Жовтушниця Талієва (сиренія Талієва)	<i>Syrenia talijevii</i> Klok.	+				+	
Жовтяниця черговолиста	<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.			+			
Журавлина болотна	<i>Oxycoccus palustris</i> Pers.			+			
Зірочки борові	<i>Gagea pineticola</i> Klok.					+	
Заяча конюшина багатолиста	<i>Anthyllis macrocephala</i> Wender.			+			
Звіробій стрункий	<i>Hypericum elegans</i> Stephan ex Willd.			+			
Зимолюбка зонтична	<i>Chimaphila umbellata</i> (L.) W. Barton			+			
Змієголовник Рюйша	<i>Dracocephalum ruyschiana</i> L.	+	+				
Зморшок товстоногий	<i>Morchella crassipes</i> (Vent.) Pers	+					
Зозулені сльози яйцевидні	<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.	+			+		
Зозулині черевички справжні, черевички зозулині	<i>Cypripedium calceolus</i> L.	+	+				

1	2	3	4	5	6	7
Зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник м'ясочервоний)	<i>Dactyiorhiza incarnata (L.) Soo</i>	+			+	
Зозульки травневі (пальчатокорінник травневий)	<i>Dactylorhiza majalis (Rchb.) P. F. Hunt & Summerhayes</i>	+			+	
Зозульки фукса (пальчатокорінник Фукса)	<i>Dactylorhiza fuchsii (Druce) Soo</i>	+			+	
Золототисячник гарний	<i>Centaureum pulchellum (Sw.) Druce</i>			+		
Зубниця бульбиста	<i>Dentaria bulbifera L.</i>			+		
Зубниця п'ятилиста	<i>Dentaria quinquefolia M. Bieb.</i>			+		
Їжача голівка маленька	<i>Sparganium minimum Wallr.</i>			+		
Кушир донський	<i>Ceratophyllum lanailicum Sapjag.</i>					+
Калина звичайна	<i>Viburnum opulus L.</i>			+		
Кальдозія білозориста	<i>Caldesia parnassifolia</i>	+				
Катран понтійський	<i>Crambe pontica Steven ex Rupr.</i>			+		
Катран татарський	<i>Crambe tataria Sebeok</i>	+		+		
Катран шершавий (катран Буша)	<i>Crambe aspera Bieb. (C. buschii) (O. E. Schulz.) Stank.</i>	+				+
Каулінія мала	<i>Caulinia minor (All.) Coss. & Germ.</i>			+		
Келерія Талієва, кипець Талієва	<i>Koeleria talievii Lavrenko</i>	+				
Кермек донецький	<i>Limonium donetzicum Klokov</i>			+		
Кермек широколистий	<i>Limonium platyphyllum Lincz.</i>			+		
Китятки крейдові	<i>Polygala cretacea Kotov</i>			+		
Клаваріадельф товкачиковий	<i>Clavariadelphus pistillaris (L.) Donk (Clavaria pistillaris Fr.)</i>	+				
Кладонія зірчаста, кладонія Альпійська	<i>Cladonia stellaris (Opiz.) Brodo (Cladonia alpestris (L.) Rabenh.)</i>	+				
Ковила волосиста, тирса	<i>Stipa capillata L.</i>	+				
Ковила вузьколиста	<i>Stipa tirsia Stev.</i>	+				
Ковила дніпровська	<i>Stipa borysthena Klokov ex Prokudin</i>	+				
Ковила Лессінга	<i>Stipa lessingiana Trin. et Rupr.</i>	+				
Ковила найкрасивіша	<i>Stipa pulcherrima K. Koch (S. grafiana Steven)</i>	+				

	1	2	3	4	5	6	7
Ковила пірчаста, ковила Іоанна	<i>Stipa pennata L.</i>	+					
Ковила пухнастолиста	<i>Stipa dasyphylla (Czern. ex Lindem.) Trautv.</i>	+					+
Козельці донецькі	<i>Tragopogon donetzicus Artemcz.</i>	+					
Козельці українські	<i>Tragopogon ucrainicus Artemcz.</i>					+	
Коручка болотна	<i>Epipactis palustris (L.) Crantz.</i>	+					
Коручка темно-червона	<i>Epipactis atrorubens (Hoffm. ex Bernh.) Desser</i>	+					
Коручка чемерниковидна, коручка морозниковидна, коручка широколиста	<i>Epipactis helleborine (L.) Crantz.</i>	+			+		
Косарики тонкі, гладіолус тонкий	<i>Gladiolus tenuis Bieb</i>	+					
Косарики черепитчасті	<i>Gladiolus imbricatus L.</i>	+		+			
Костриця крейдова	<i>Festuca cretacea T. Pop. & Proskor.</i>	+					
Костяниця	<i>Rubus saxatilis L.</i>			+			
Купальниця європейська	<i>Trollius europaeus L.</i>			+			
Ластовень виткий	<i>Vincetoxicum scandens Sommier & Levier</i>			+			
Ластовень російський	<i>Vincetoxicum rossicum (Kleop.) Barbar.</i>			+			+
Латаття біле	<i>Nymphaea alba L.</i>			+			
Латаття сніжно-біле	<i>Nymphaea candida C. Presl</i>			+			
Левкой запашний	<i>Matthiola fragrans Bunge</i>	+		+			
Лілія лісова	<i>Lilium martagon</i>	+					
Ломиніс несправжньовогнистий	<i>Clematis pseudoflammula Schmalh. ex Lipsky</i>			+			
Ломиніс прямий	<i>Clematis recta L.</i>			+			
Ломиніс цілолистий	<i>Clematis integrifolia L.</i>			+			
Льон австрійський	<i>Linum austriacum L.</i>			+			
Льон жовтий	<i>Linum flavum L.</i>			+			
Льон український	<i>Linum ucrainicum Griseb. ex Planch.) Czern.</i>			+			
Льон Черняєва	<i>Linum czernjaevii Klokov</i>			+			
Льон шорсткий	<i>Linum hirsutum L.</i>			+			

	1	2	3	4	5	6	7
Льонок крейдовий	<i>Linaria cretacea</i> Fisch. ex Spreng.	+					
Льонолісник безприквітковий	<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne		+				
Любка дволиста	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	+			+		
Любка зеленоквіткова	<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Relchenh.	+					
Маренка сіроплода	<i>Asperula tephrocarpa</i> Czern. ex M.Pop. & Chrshan.			+			+
Мигдаль степовий, бобчук	<i>Amygdalus nana</i> L.			+			
Міріостома шийкова (м. дірчаста, м. стрижневидна)	<i>Myriostoma coliforme</i> (With.: Pers.) Corda	+					
Молочка приморська	<i>Glaux maritima</i> L.			+			
М'якух болотний (хаммарбія болотна)	<i>Hammarbya paludosa</i> (L.) O. Kuntze	+					
Нітела струнка	<i>Nitella gracilis</i> (J.E. Sm.) C. Agardh	+					
Нітелопсіс притуплений	<i>Nitellopsis obtusa</i> (Desv. in Loisel) J. Groves	+					
Образки болотні	<i>Calla palustris</i> L.			+			
Одинарник європейський	<i>Trientalis europaea</i> L.			+			
Оман високий	<i>Inula helenium</i> L.			+			
Оман мечолистий	<i>Inula ensifolia</i> L.			+			
Ортилія однобока	<i>Orthilia secunda</i> (L.) House			+			
Осока богемська	<i>Carex bohémica</i>						
Осока житня	<i>Carex secalina</i> Willd. ex Wahlenb.	+	+				
Осока несправжньоосикавцева	<i>Carex pseudocyperus</i> L.			+			
Осока низька	<i>Carex humilis</i> Leys.			+			
Осот їстівний	<i>Cirsium esculentum</i> (Siev.) C. A. Mey.			+			
Осот різнолистий	<i>Cirsium heterophyllum</i> (L.) Hill (<i>Carduus heterophyllus</i> L.)	+					
Педіаструм каврайського	<i>Pediastrum kawraiskyi</i> Schmidle	+					
Первоцвіт весняний, або справжній	<i>Primula veris</i> L.			+			

	1	2	3	4	5	6	7
Переломник Козо-Полянського	<i>Androsace koso-poljanskii Ovcz.</i>	+				+	
Перстач прямостоячий, калган	<i>Potentilla erecta (L.) Raeusch.</i>			+			
Пирій ковилолистий	<i>Elytrigia stipifolia (Czern. ex Nevski) Nevski</i>	+				+	
Півники борові	<i>Iris pineticola Klok.</i>	+					
Півники карликові	<i>Iris pumila L.</i>			+			
Півники сибірські	<i>Iris sibirica L.</i>	+		+			
Півники солончакові	<i>Iris halophila Pall.</i>			+			
Півники рогаті	<i>Iris furcata</i>	+		+			
Півонія тонколиста	<i>Paeonia tenuifolia L.</i>	+	+				
Пізоліт безкореневий	<i>Pisolithus arrhizus (Scop.: Pers.) S. Rauschert</i> [<i>Scleroderma tinctorium Pers., Pisolithus tinctorius (Micheli: Pers.) Coker et Couch, Pisolithus arenarius Alb. Et Schw.</i>]	+					
Плавушник болотний	<i>Hottonia palustris L.</i>			+			
Плаун булавовидний	<i>Lycopodium clavatum L.</i>			+			
Плаунець заплавної (лікоподієлла заплавна)	<i>Lycopodiella inundata (L.) Holub (Lycopodium inundatum L.)</i>	+					
Плодоріжка блощицна (зозулинець блощичний)	<i>Anacamptis coriophora (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase s.l.</i>	+					
Плодоріжка болотна (зозулинець болотний)	<i>Anacamptis palustris (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (Orchis palustris Jacq)</i>	+					
Плодоріжка рідкоквіткова (зозулинець рідкоквітковий)	<i>Anacamptis laxiflora (Lam.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (Orchis laxiflora Lam.)</i>	+					
Плодоріжка салепова (зозулинець салеповий)*	<i>Anacamptis morio (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (Orchis morio L.)</i>	+					
Полин пониклий	<i>Artemisia nutans Willd.</i>			+			
Полин солянковидний	<i>Artemisia salsoloides Willd.</i>			+			
Полин суцільнобілий	<i>Artemisia hololeuca Bieh. ex Bess.</i>	+				+	+
Полин Черняєва	<i>Artemisia tschernieviana Besser</i>			+			

	1	2	3	4	5	6	7
Проліска дволиста	<i>Scilla bifolia L.</i>			+			
Пухирник звичайний	<i>Utricularia vulgaris L.</i>			+			
Пухирник ломкий	<i>Cystopteris fragilis (L.) Bernh.</i>			+			
Пухирник малий	<i>Utricularia minor L.</i>	+					
Пухирник середній	<i>Utricularia intermedia Hayne</i>			+			
Пухирник середній	<i>Utricularia intermedia Hayne</i>	+		+			
Пухівка вузьколиста (П. багатоколоскова)	<i>Eriophorum angustifolium Honck.</i>			+			
Пухівка піхвова	<i>Eriophorum vaginatum L.</i>			+			
Пухівка широколиста	<i>Eriophorum latifolium Hoppe</i>			+			
Ранник весняний	<i>Scrophularia vernalis L.</i>	+					
Ранник крейдовий	<i>Scrophularia cretacea Fisch. ex Spreng.</i>	+				+	+
Рапонтикум серпієвидний	<i>Rhaponticum serratuloides (Georgi) Bobrov</i>			+			
Рдесник сарматський	<i>Potamogeton sarmaticus Maemets</i>			+			
Рдесник туполистий	<i>Potamogeton obtusifolius Mert. & W. D. J. Koch</i>			+			
Рдесник червонуватий	<i>Potamogeton rutilus Wolfg.</i>			+			
Ринхоспора біла	<i>Rhynchospora alba (L.) Vahl</i>			+			
Рогачка крейдяна	<i>Erucastrum cretaceum Kotov</i>			+			
Рогіз Лаксманів	<i>Typha laxmannii Lepech.</i>			+			
Родовик лікарський	<i>Sanguisorba officinalis L.</i>			+			
Росичка довголиста	<i>Drosera anglica</i>	+		+			
Рябчик малий	<i>Fritillaria meleagroides Patrin ex Schult. & Schult. f.</i>	+					
Рябчик руський	<i>Fritillaria ruthenica Wikstr.</i>	+					
Ряст Маршалла	<i>Corydalis marschalliana (Pall. ex Willd.) Pers.</i>			+			
Рястка Буше	<i>Ornithogalum boucheanum (Kunth) Aschers.</i>	+					
Рястка Коха (Р. Гусона)	<i>Ornithogalum kochii Parl.</i>			+			
Сальвінія плаваюча	<i>Salvinia natans (L.) All.</i>	+	+				
Самосил білоповстистий	<i>Teucrium polium L.</i>			+			
Синюха голуба	<i>Polemonium caeruleum L.</i>			+			
Синяк плямистий	<i>Echium maculatum L.</i>			+			
Ситняг сосочкоподібний	<i>Eleocharis mamillata Lindb. f.</i>	+					

	1	2	3	4	5	6	7
Скумпія звичайна	<i>Cotinus coggygia Scop.</i>			+			
Смілка крейдова	<i>Silene cretacea Fischer ex Sprengel</i>	+	+			+	+
Смілка приземкувата	<i>Silene supina M. Bieb.</i>			+			
Сокироносиця струнка (в'язіль стрункий)	<i>Securigera elegans (Pancic) Lassen. (Coronilla elegans Pancic)</i>	+					
Солодушка великоквіткова	<i>Hedysarum grandiflorum Pall.</i>			+			
Сон лучний (с. чорніючий, с. богемський)	<i>Pulsatilla nigrican Pulsatilla pratensis (L.) Mill. s.l. (incl. P. bohémica (Skalicky) Tzvelev = P. pratensis (L.) Mill. subsp. bohémica Skalicky; P. dacica (Rummelsp.) Tzvelev; P. donetzica Kotov; P. nigricans auct. non Stoerck, nom. illeg.; P. ucranica (Ugr.) Wissjul.) s Storck</i>	+					
Сон розкритий, сон широколистяний	<i>Pulsatilla patens (L.) Mill. s.l. (P. latifolia Rupr.)</i>		+	+			
Сон розкритий, сон широколистяний	<i>Pulsatilla patens (L.) Mill. s.l. (P. latifolia Rupr.)</i>	+	+	+			
Сон широколистяний, с. розкритий	<i>Pulsatilla patens (L.) Mill.</i>			+			
Сонцезвіт звичайний	<i>Helianthemum nummularium (L.) Mill.</i>			+			
Сонцезвіт сивий, сонянка сива	<i>Helianthemum canum (L.) Hornem s.l. (ind. H. cretaceum (Rupr.) Juz.</i>	+					
Страусове перо звичайне	<i>Matteuccia struthiopteris (L.) Tod.</i>			+			
Суховершки великоквіткові	<i>Prunella grandiflora (L.) Scholl.</i>			+			
Таволга зарубчаста	<i>Spiraea crenata L.</i>			+			
Таволга Литвинова	<i>Spiraea litwinowii Dobrocz.</i>			+			
Теліптерис болотний	<i>Thelypteris palustris Schott</i>			+			
Тирлич хрещатий	<i>Gentiana cruciata L.</i>			+			
Тирличничок язичковий	<i>Gentianella lingulata (Agardh) Pritchard</i>			+			
Тринія багатостеблова	<i>Trinia multicaulis Schischk.</i>			+			
Тюльпан дібровний	<i>Tulipa quercetorum Klokov & Zoz</i>	+		+			

	1	2	3	4	5	6	7
Фіалка Лавренка	<i>Viola lavrenkoana Klok.</i>					+	
Фіалка Лавренка	<i>Viola lavrenkoana Klok.</i>					+	
Хара Брауна	<i>Chara braunii C.C.Gmelin</i>	+					
Хвощ великий	<i>Equisetum telmateia Ehrh.</i>			+			
Хвощ галузистий	<i>Equisetum ramosissimum Deaf.</i>			+			
Хвощ зимуючий	<i>Equisetum hyemale L.</i>			+			
Хвощ лісовий	<i>Equisetum sylvaticum L.</i>			+			
Хвощ лучний	<i>Equisetum pratense L.</i>			+			
Холодок багатолістий	<i>Asparagus polyphyllus Steven</i>			+			
Цетрарія степова, целокаулон степовий, корнікулярія степова	<i>Cetraria steppae (Savicz) Karnef. (Coelocaulon steppae (Savicz.) Barreno & Vazques, Cornicularia steppae Savicz).</i>	+					
Цибуля ведмежа	<i>Allium ursinum L.</i>	+					
Цибуля жовтіюча	<i>Allium flavescens Besser</i>			+			
Цибуля оманна	<i>Allium decipiens Fisch. ex Schult. & Schult. f.</i>			+			
Цибуля савранська	<i>Allium savranicum Besser (A. saxatile auct. non M.Bieb.)</i>	+					
Цикута отруйна	<i>Cicuta virosa L.</i>			+			
Чебрець вапняковий	<i>Thymus calcareus Klokov et Des.- Shost.</i>			+			
Чемериця Лобелієва	<i>Veratrum lobelianum Bernh.</i>			+			
Чемериця чорна	<i>Veratrum nigrum L.</i>			+			
Черешня	<i>Cerasus avium (L.) Moench</i>			+			
Черсак волосистий	<i>Dipsacus pilosus L.</i>			+			
Чина ряба, чина венеціанська	<i>Lathyrus venetus (Mill.) Wohlf</i>	+					
Чорноголовник родовиковий	<i>Poterium sanguisorba L.</i>			+			
Шавлія австрійська	<i>Salvia austriaca Jacq.</i>			+			
Шавлія ефіопська	<i>Salvia aethiopsis L.</i>			+			
Шавлія лучна	<i>Salvia pratensis L.</i>			+			
Шавлія поникла	<i>Salvia nutans L.</i>			+			
Шафран сітчастий, крокус сітчастий	<i>Crocus reticulatus Stev ex Adams</i>	+					
Шоломниця крейдова	<i>Scutellaria cretica Juz.</i>	+					
Шолудивник болотний	<i>Pedicularis palustris L.</i>			+			

1		2	3	4	5	6	7
Шолудивник Кауфмана	<i>Pedicularis kaufmannii</i> Pinzg.			+			
Шолудивник пухнастоколюсий	<i>Pedicularis dasystachys</i> Schrenk			+			
Щитник гребенястий	<i>Dryopteris cristata</i> (L.) A. Gray			+			
Щитник шартрський	<i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) H. P. Fuchs			+			
Яловець звичайний	<i>Juniperus communis</i> L.			+			
Ясенець голостовпчиковий	<i>Dictamnus gymnostylis</i> Steven			+			
Аденофора лілієлиста	<i>Adenophora lilifolia</i> (L.) A. DC.			+			
Аконіт дібровний	<i>Aconitum nemorosum</i> M. Bieb. ex Rchb.			+			
Аконіт шерстистовусий	<i>Aconitum lasiostomum</i> Rchb.			+			
Альдрованда пухирчаста	<i>Aldrovanda vesiculosa</i> L.		+				
Анемона лісова	<i>Anemone sylvestris</i> L.			+			
Астрагал білостеблій	<i>Astragalus albicaulis</i> DC.			+			
Астрагал блідий	<i>Astragalus palescens</i> M. Bieb.			+			+
Астрагал піщаний	<i>Astragalus arenarius</i> L.			+			
Астрагал пухнастоквітковий	<i>Astragalus pubiflorus</i> DC.			+			
Астрагал український	<i>Astragalus ucrainicus</i> M.Pop. & Klokov			+			
Барвінок малий	<i>Vinca minor</i> L.			+			
Барвінок трав'янистий	<i>Vinca herbacea</i> Waldst. & Kit.			+			
Безщитник жіночий	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth			+			
Белевалія сарматська	<i>Bellevalia sarmatica</i> (Pall. ex Georgi) Woronow			+			
Березка лінійнолиста	<i>Convolvulus lineatus</i> L.			+			
Усього		107	14	182	8	23	13

Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин

Таблиця 37

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдженню виду
1	2	3

1		2	3
Амброзія попинолиста	<i>Ambrosia artemisiiflora</i> L.	+	Виконання заходів по боротьбі з карантинними рослинами: - ліквідація вогнищ, розповсюдження карантинних рослин, на території населених пунктів, на сільгоспугіддях та землях лісового фонду Харківської області; - забезпечення раціонального використання земель і збереження природної родючості ґрунтів та багаторічних насаджень і екології сільськогосподарських земель; - проведення роз'яснювальної роботи серед населення, сільгоспвиробників, з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо методів обстежень на виявлення наявних карантинних організмів та шляхів боротьби з ними; - вивчення динаміки, факторів та місць розповсюдження карантинних рослин.
Чорноцир нетреболистий	<i>Iva xanthiifolia</i> (Nutt.) Fresen.	+	Виконання заходів по боротьбі з карантинними рослинами: - ліквідація вогнищ, розповсюдження карантинних рослин, на території населених пунктів, на сільгоспугіддях та землях лісового фонду Харківської області; - забезпечення раціонального використання земель і збереження природної родючості ґрунтів та багаторічних насаджень і екології сільськогосподарських земель; - проведення роз'яснювальної роботи серед населення, сільгоспвиробників, з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо методів обстежень на виявлення наявних карантинних організмів та шляхів боротьби з ними; - вивчення динаміки, факторів та місць розповсюдження карантинних рослин.

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану
рослинного світу

Таблиця 37.1

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, надається посилання)
1	2	3	4
Моніторинг стану популяцій рідкісних видів рослин, збереження видового різноманіття рослинних угруповань	--	НПП «Слобожанський»	<p>Для збереження популяції пухирника малого (<i>Utricularia minor</i>) проведено обстеження території парку щодо виявлення водойм, які потерпають та які не потерпають від різкого коливання води і є перспективними для розповсюдження пухирника малого.</p> <p>Для збереження та відновлення популяції сатурнії великої (<i>Saturnia pyri</i>) проведено дослідження нічних метеликів за допомогою приманювання на світло, ведеться пошук організацій, де популяції сатурнії великої утримуються у штучних умовах для налагодження співпраці.</p> <p>Проведено картування локалітетів за участю представників бореальної флори та вивчення складу угруповань з бореальними видами, а також проведено вивчення деревних угруповань діброви та субору на території Володимирівського та Пархомівського ПНДВ.</p>
Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття	--	НПП «Дворічанський»	<p>Продовжено роботу щодо вивчення стану розповсюдження видів рослин на території парку і подальшої інвентаризації флори. У зв'язку із початком війни обмежена можливість проведення заходів із збереження біологічного та ландшафтного різноманіття безпосередньо на території парку. Всі дані отримані з використанням дистанційних методів дослідження та з вивченням матеріалів (фото-, відео-, аудіоматеріали та колекційні збори), зібраних у попередні роки.</p> <p>Зважаючи на активні бойові дії на території парку, перелік природних оселищ потребує подальшого уточнення, до якого можуть бути внесено суттєві структурні зміни.</p>
Моніторинг впливу антропогенних чинників на біологічне та ландшафтне Біорізноманіття	--	НПП «Гомільшанські ліси»	<p>Проведено дослідження впливу на рослинний покрив використання лісових доріг та господарської діяльності.</p> <p>Досліджено вплив антропогенних чинників на лугові фітоценози заплави Сіверського Дінця.</p>

1	2	3	4
Моніторинг рідкісних видів рослин	--	НПП «Гомільшанські ліси»	Продовжено спостереження за популяцією <i>Securigera elegans</i> (Pančić) Lassen, яка зростає на території Коропівського ПОНДВ. Здійснено моніторинг природних рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України у дібровах (асоціації липово-дубових та кленово-липово-дубових лісів), на борівій терасі (група асоціацій дубово-соснових лісів), у заплаві (формація лепешняка тростинового (<i>Glycerieta arundinaceae</i>), у старицях і озерах (ценози сальвінії плаваючої (<i>Salvinietea natantis</i>), латаття білого (<i>Nymphaeeta albae</i>) й глечиків жовтих (<i>Nuphareta luteae</i>).

Спеціальне використання природних рослинних ресурсів

Таблиця 37.2

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт, т		Кількість виданих дозволів, шт.
			встановлений	фактично використаний	
1	2	3	4	5	6
1.	НПП «Слобожанський»	вищі рослини	550	550	1
		мікобіоти	300	300	

*

9. Тваринний світ

Важливою складовою частиною навколишнього середовища області є тваринний світ. Безхребетні тварини Харківської області заселяють два різко відмінні між собою середовища: наземне і водне.

Наземні безхребетні у межах області заселяють різноманітні біотопи як природні, так і антропогенні; як зональні (лісові, степові), так і азональні з реліктовою фауною (крейдянні відслонення, піски, солончаки).

Тваринне населення водної біоти Харківської області налічує понад 2000 видів і представлене різними систематичними групами (найпростіші, губки, олігохети, п'явки, молюски, ракоподібні, водяні кліщі й павуки, водяні комахи), які заселяють різноманітні біотопи (річки, стариці, водосховища, озера, ставки, болота різних типів, струмки, степові поди, джерела типу реокрена чи гелокрена). Рідкісні види тварин виступають індикаторами фауністичного різноманіття. Аналіз розподілу рідкісних видів безхребетних Харківщини за систематичним складом свідчить, що до класу комахи належить понад 97% вивченого біорізноманіття (із 229 видів – 223), по 2 види відносяться до класів п'явки та ракоподібні, по 1 виду до класів дощові черви і молюски.

Сучасна орнітофауна Харківської області представлена видами, що належать до 18 рядів. З них: 42 види занесено до Європейського Червоного списку тварин, що перебувають під загрозою зникнення у світовому масштабі, 187 – до Червоної книги України та інших природоохоронних переліків.

До Переліку видів тварин, що підлягають особливій охороні на території Харківської області, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 27.06.2018 № 237 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini від 19.07.2018 № 847/32299), увійшло 212 видів тварин.

Види тваринного світу, що охороняються

Таблиця 38

Види тваринного світу	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од.	167	167	187*
Кількість видів тварин, що підлягають особливій охороні на території Харківської області, од.	212	212	212
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	30	30	30

1	2	3	4
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	243	243	243
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	141	141	141
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-свразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	76	76	76
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	14	14	14
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Європейського червоного списку тварин, що знаходяться під загрозою зникнення у світовому масштабі, од.	42	42	42
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи (МСОП), од.	31	31	31

Примітка: -* наведено попередню інформацію, НДУ «УкрНДІЕП» проводиться робота з визначення переліку тварин, що занесені до Червоної книги України і які мешкають на території Харківської області

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні
(станом на 01.01.2024 року)

Таблиця 39

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Псевдотрохета п'ятикільчаста	<i>Fadejewobdella quinqueannulata</i> (Lukin, 1929)	+						
П'явка медична	<i>Hirudo medicinalis</i> Linnaeus, 1758	+	+	+				+
П'явка аптечна	<i>Hirudo verbana</i> Carena, 1820	+					+	
Перлівниця товста	<i>Unio crassus</i> Philipsson, 1788						+	+
Дернівка тірольська	<i>Vallonia enniensis</i> (Gredler, 1856)						+	+
Завиток звужений	<i>Vertigo angustior</i> Jeffreys, 1830						+	+
Танімастикс ставковий	<i>Tanymastix stagnalis</i> (Linnaeus, 1758)	+						
Дрепанозурус дворогий	<i>Drepanosurus birostratus</i> (Fisher, 1851)	+						
Гемідіаптом Рилова	<i>Hemidiaptomus rylowi</i> Charin, 1929	+						
Кошеніль польська	<i>Porphyrophora polonica</i>	+						
Пилкохвіст український	<i>Poecilimon ukrainicus</i>	+						
Коник-товстун степовий	<i>Callimenus multituberculatus</i>	+						
Зегрис Евфема	<i>Zegris eupheme</i>	+						
Мухоловка звичайна	<i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	+						
Негаленія красива	<i>Nehalennia speciosa</i> (Charpentier, 1840)						+	
Дозорець імператор	<i>Anax imperator</i> Leach, 1815	+						
Псарус черевастиий	<i>Psarus abdominalis</i>	+						

1		2	3	4	5	6	7	8	9
Дідок жовтоногий	<i>Gomphus flavipes</i> (Carpentier, 1825)		+						
Білоноська болотна	<i>Leucorrhinia pectoralis</i> (Carpentier, 1825)		+						
Тонкочеревець перев'язаний	<i>Sympetrum pedemontanum</i> (Müller in)	+							
Тонкочеревець сплющений	<i>Sympetrum depressiusculum</i> (Selys, 1841)							+	
Дибка степова	<i>Saga pedo</i> (Pallas, 1771)	+	+					+	+
Сатурнія мала	<i>Saturnia pavonia</i>	+							
Красотіл пахучий	<i>Calosoma sycophanta</i> (Linnaeus, 1758)	+						+	+
Турун Щеглова	<i>Carabus (s.str.) strcheglowi</i> (Mannerheim, 1827)	+							
Стафілін волохатий	<i>Emus hirtus</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Восковик-пістряк мінливий	<i>Gnorimus variabilis</i> (Linnaeus, 1758)							+	
Жук-самітник	<i>Osmoderma coriarium</i> (DeGeer, 1774)	+	+					+	+
Рогач звичайний	<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+						
Каптурник мінливий	<i>Lichenophanes varius</i> (Illiger, 1801)							+	
Плоскотілка червона	<i>Cucujus cinnaberinus</i> (Scopoli, 1763)		+					+	+
Цератофій багаторогий	<i>Ceratophyus polyceros</i>	+							
Вусач мускусний	<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Вусач альпійський	<i>Rosalia alpina</i> (Linnaeus, 1758)	+	+					+	+
Вусач червонокрил Келлера	<i>Purpuricenus kaehleri</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Вусач земляний хрестоносець	<i>Dorcadion equestre</i> (Laxmann, 1770)	+							
Красик веселий	<i>Zygaena laeta</i> (Hübner, 1790)	+							
Шовкопряд березовий	<i>Endromis versicolora</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Сатурнія руда	<i>Agria tau</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Сатурнія грушова	<i>Saturnia pyri</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	+						+	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сатурнія тернова	<i>Eudia spini</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	+							
Шовкопряд кульбабовий	<i>Lemonia taraxaci</i> (Denis et Schiffermüller, 1775)	+							
Бражник дубовий	<i>Marumba quercus</i> (Denis et Schiffermüller, 1775)	+							
Бражник мертва голова	<i>Acherontia atropos</i>	+							
Джмелевидка скабіозова	<i>Hemaris tityus</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Бражник Прозерпіна	<i>Proserpinus proserpina</i> (Pallas, 1772)	+	+					+	+
Аполлон	<i>Parnassius apollo</i>	+							
Поліксена	<i>Zerynthia polyxena</i> (Denis et Schiffermüller, 1775)	+	+						
Мнемозина	<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	+	+					+	
Подалірій	<i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Махаон	<i>Papilio machaon</i> Linnaeus, 1758	+							
Клімена	<i>Kirinia climene</i>								
Жовтюх Мирмидона	<i>Colias myrmidone</i> (Esper, [1777])		+						
Жовтюх Хризотема	<i>Colias chrysotheme</i> (Esper, 1781)		+						
Хвостюшок Рімнус	<i>Neolycaena rhymnus</i> (Eversmann, 1832)	+							
Синявець Вікрама	<i>Pseudophilotes vicrama</i> (Moore, 1865)							+	
Синявець Телей	<i>Maculinea teleius</i> (Bergsträsser, 1779)		+					+	
Синявець піренейський	<i>Agriades pyrenaicus</i> (Boisduval, 1840)	+							
Синявець Буадюваля	<i>Polyommatus eros</i> (Ochsenheimer, 1808)	+						+	
Люцина	<i>Hamearis lucina</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Сонцевик фау-біле	<i>Nymphalis vaualbum</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	+							
Рябець великий / матурна	<i>Euphydryas maturna</i> (Linnaeus, 1758)		+					+	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Пасмовець тополевий	<i>Limnitis populi</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Прочанок болотяний	<i>Coenonympha tullia</i> (O. F. Müller, 1764)							+	
Сатир залізний	<i>Hipparchia statilinus</i> (Hufnagel, 1766)	+						+	
Стрічка малинова	<i>Catocala sponsa</i> (Linnaeus, 1767)	+							
Стрічка блакитна	<i>Catocala fraxini</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Бранхінекта східна	<i>Branchinecta orientalis</i>	+							
Райдужниця велика	<i>Apatura iris</i>	+							
Трискачка ширококрила	<i>Bryodemella tuberculata</i>	+							
Каптурниця срібляста	<i>Cucullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	+							
Каптурниця пишна	<i>Cucullia magnifica</i> Freyer, 1839	+							
Каптурниця блискуча	<i>Cucullia splendida</i> (Stoll, 1782)	+							
Каптурниця срібна	<i>Cucullia argentea</i> (Hufnagel, 1766)	+							
Совка сокиркова	<i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Совка розкішна	<i>Stauropora celsia</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Ведмедиця велика	<i>Pericallia matronula</i>	+							
Ведмедиця господня	<i>Callimorpha dominula</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Велетенський мурашиний лев західний	<i>Acanthaclisis occitanica</i> (Villers, 1789)	+						+	
Абія блискуча	<i>Abia nitens</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Сколія-гігант	<i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	+							
Дисцелія зональна	<i>Discoelius zonalis</i> (Panzer, 1801)	+							
Евмен трикрапковий	<i>Eumenes tripunctatus</i> (Christ, 1791)	+							
Аноплій самарський	<i>Anoplius samariensis</i> (Pallas, 1771)	+							

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Церцеріс горбкуватий	<i>Cerceris tuberculata</i> (Villers, 1787)	+							
Лярра анафемська	<i>Larra anathema</i> (Rossi, 1790)	+							
Стизоїд тризубий	<i>Stizoides tridentatus</i> (Fabricius, 1775)	+							
Сфекс рудуватий	<i>Sphex funerarius</i> Gussakovskij, 1934	+							
Мелітурга булавовуса	<i>Melitturga clavicornis</i> (Latreille, 1806)	+							
Андрена золотогола	<i>Andrena (Euandrena) chrysopus</i> Perez, 1903	+							
Мелітта Ванковича	<i>Melitta (Cillisa) wankowiczi</i> (Radoszkowski, 1891)	+							
Дазипода (мохнонога бджола) шипоносна	<i>Dasypoda (Megadasypoda) spinigera</i> Kohl, 1905	+							
Мантіспа штирійська	<i>Mantispa styriaca</i>	+							
Гоплітіс рудий	<i>Hoplitis (Megalosmia) fulva</i> (Eversmann, 1852)	+							
Стеліс кільчастий	<i>Stelis annulata</i> (Lepeletier, 1841)	+							
Ксилокопа (бджола-тесляр) звичайна	<i>Xylocopa (Xylocopa) valga</i> Gerstaecker, 1872	+							
Ксилокопа (бджола-тесляр) фіолетова	<i>Xylocopa (Xylocopa) violacea</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Джміль моховий	<i>Bombus (Bombus) muscorum</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Джміль пахучий	<i>Bombus (Subterraneobombus) fragrans</i> (Pallas, 1771)	+							
Джміль глинистий	<i>Bombus (Megabombus) argillaceus</i> Smith, 1854	+							
Джміль вірменський	<i>Bombus (Thoracobombus) armeniacus</i> Radoszkowski, 1877	+							
Джміль яскравий	<i>Bombus (Thoracobombus) pomorum</i> Panzer, 1805	+							
Джміль лезус	<i>Bombus (Thoracobombus) laesus</i> Morawitz, 1875	+							
Джміль червонуватий	<i>Bombus (Megabombus) ruderatus</i> (Fabricius, 1775)	+							

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Джміль оперезаний	<i>Bombus (Thoracobombus) zonatus</i> Smith, 1854	+							
Ктир шершнеподібний	<i>Alilus crabraniformis</i> (Linneus, 1758)	+							
Пелекоцера широколоба	<i>Pelecocera latifrons</i> Loew, 1856	+							
Зубарик чорнолапий	<i>Merodon nigratarsis</i> Rondani, 1845	+							
Мінога українська	<i>Eudontomyzon mariae</i> (Berg, 1931)	+	+						
Стерлядь прісноводна	<i>Acipenser ruthenus</i> Linnaeus, 1758	+	+	+				+	+
Карась звичайний	<i>Carassius carassius</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Синець	<i>Ballerus ballerus</i> (Linnaeus, 1758)		+						
Клепець	<i>Ballerus sapa</i> (Pallas, 1814)		+						
Осетр руський	<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>	+							
Бистрянкa російська	<i>Alburnoides rossicus</i> Berg, 1924	+	+						
Підуст волзький	<i>Chondrostoma variable</i> Jakovlev, 1870	+							
Ялець Данилевського	<i>Leuciscus danilewskii</i> (Kessler, 1877)	+							
Вирезуб причорноморський	<i>Rutilus frisii</i> (Nordmann, 1840)	+	+						
Рибець	<i>Vimba vimba</i> (Linnaeus, 1758)	+	+						
Гольян озерний	<i>Eupallosella percunurus</i> (Pallas, 1814)	+						+	+
Щипавка Гладкова	<i>Cobitis melanoleuca gladkovi</i> Vasil'ev et Vasil'eva, 2008	+							
Щипавка золотиста північна	<i>Sabanejewia baltica</i> Witkowski, 1994		+						
Минь	<i>Lota lota</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Йорж носар	<i>Gymnocephalus acerinus</i> (Gueldenstaedt, 1774).	+							
Судак волзький	<i>Sander volgensis</i> (Gmelin, 1789)	+	+						
Тритон гребінчастий	<i>Triturus cristatus</i> (Laurenti, 1768)		+						

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Кумка червоночерева /Джерлянка червоночерева	<i>Bombina bombina</i> L.		+						
Часничниця звичайна/Жаба земляна	<i>Pelobates fuscus</i> Laur.		+						
Квакша східна /Ракхавка	<i>Hyla orientalis</i> Bedriaga, 1890		+						
Ропуха сіра /Ропуха звичайна	<i>Bufo bufo</i> (Linnaeus, 1758)		+						
Ропуха зелена	<i>Bufo viridis</i>								
Жаба ставкова	<i>Pelophylax lessonae</i> (Camerano, 1882)		+						
Жаба їстівна	<i>Pelophylax esculentus</i> (Linnaeus, 1758)		+						
Жаба гостроморда	<i>Rana arvalis</i> Nilsson		+						
Черепаша болотяна	<i>Emys orbicularis</i> (Linnaeus, 1758)		+					+	+
Ящірка прудка	<i>Lacerta agilis</i> (L.)		+						
Ящірка зелена	<i>Lacerta viridis</i> (Laurenti, 1768)	+	+						
Ящірка живородна	<i>Zootoca vivipara</i> (Jacquin, 1787)		+						
Ящірка різнобарвна	<i>Eremias arguta</i> (Pallas, 1773)		+						
Вуж водяний	<i>Natrix tessellata</i> (Laurenti, 1768)		+						
Полоз візерунковий	<i>Elaphe dione</i> (Pallas, 1773)	+							
Полоз сарматський (Палласів)	<i>Elaphe sauromates</i> Pallas, 1814	+							
Мідянка	<i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768	+	+						
Гадюка степова	<i>Vipera renardi</i> Christoff, 1861	+	+					+	
Гагара червоношия	<i>Cavia stellata</i> Pontopp.		+		+	+			
Гагара чорношия	<i>Cavia arctica</i> L.		+		+	+			
Пірнікоза чорношия	<i>Podiceps nigricollis</i> C. L. Brehm, 1831		+			+			
Пірнікоза червоношия	<i>Podiceps auritus</i> L.		+						
Пірнікоза сірощока	<i>Podiceps grisegena</i> (Boddaert, 1783)		+		+	+			

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Пірникоза мала	<i>Podiceps ruficollis</i> (Pall.)		+						
Лелека чорний	<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)	+	+	+	+	+			
Лелека білий	<i>Ciconia ciconia</i> L.			+		+			
Квак	<i>Nycticorax nycticorax</i> (Linnaeus, 1758)		+			+			
Чепура мала	<i>Egretta garzetta</i> (Linnaeus, 1758)		+			+			
Чепура велика	<i>Egretta alba</i> L.		+		+	+			
Чапля руда	<i>Ardea purpurea</i> Linnaeus, 1766		+		+	+			
Бугайчик	<i>Ixobrychus minutus</i> L.		+		+	+			
Бугай	<i>Botaurus stellaris</i> L.		+		+	+			
Казарка червоновола	<i>Rufibrenta ruficollis</i> (Pallas, 1769)	+	+	+	+	+			+
Гуска сіра	<i>Anser anser</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
Гуменник	<i>Anser fabalis</i> Lath.				+	+			
Гуска білолоба	<i>Anser albifrons</i> Scop.				+	+			
Гуска мала	<i>Anser erythropus</i> L.	+			+	+			
Лебідь-кликун	<i>Cygnus cygnus</i> L.		+		+	+			
Лебідь-шипун	<i>Cygnus olor</i> Gm.				+	+			
Огар	<i>Tadorna ferruginea</i> (Pallas, 1764)	+	+		+	+			
Чирянка мала	<i>Anas crecca</i> Linnaeus, 1758		+		+	+			
Чирянка велика	<i>Anas querquedula</i> L.				+	+			
Свищ	<i>Anas penelope</i> L.				+	+			
Савка	<i>Oxyura leucocephala</i>	+							
Широконіска	<i>Anas clypeata</i> Linnaeus, 1758		+		+	+			
Крижень	<i>Anas platyrhynchos</i> L.				+	+			
Нерозень	<i>Anas strepera</i> Linnaeus, 1758	+	+		+	+			
Шилохвіст	<i>Anas acuta</i> L.				+	+			
Чернь білоока	<i>Aythya nyroca</i> (Güldenstädt, 1770)	+	+		+	+			+
Чернь чубата	<i>Aythya fuligula</i> L.				+	+			
Чернь морська	<i>Aythya marila</i> L.				+	+			
Попелюх	<i>Aythya ferina</i> L.				+	+			
Чернь червонодзьоба	<i>Netta rufina</i> (Pallas, 1773)	+	+		+	+			
Морянка	<i>Clangula hyemalis</i> L.				+	+			

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Гоголь	<i>Bucephala clangula</i> (Linnaeus, 1758)	+	+		+	+			
Синьга	<i>Melanitta nigra</i> L.				+	+			
Турпан	<i>Melanitta fusca</i> L.				+	+			
Крех середій	<i>Mergus serrator</i> Linnaeus, 1758	+	+		+	+			
Крех малий	<i>Mergus albellus</i> (L.)		+						
Скопа	<i>Pandion haliaetus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+		+				
Осоїд	<i>Pernis apivorus</i> (Linnaeus, 1758)		+	+	+				
Шуліка чорний	<i>Milvus migrans</i> (Boddaert, 1783)	+	+	+	+			+	
Лунь польовий	<i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766)	+	+	+	+				
Лунь степовий	<i>Circus macrourus</i> (S. G. Gmelin, 1771)	+	+	+	+			+	+
Лунь лучний	<i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+	+	+			+	
Лунь очеретяний	<i>Circus aeruginosus</i> L.		+		+				
Яструб великий	<i>Accipiter gentilis</i> L.		+		+				
Яструб малий	<i>Accipiter nisus</i> L.		+		+				
Яструб-тювик (Яструб коротконогий)	<i>Accipiter brevipes</i> Severt	+	+		+				
Зимняк	<i>Buteo lagopus</i> Pantopp.		+		+				
Канюк степовий	<i>Buteo rufinus</i> (Cretzschmar, 1827)	+	+	+	+			+	
Канюк звичайний	<i>Buteo buteo</i> L.		+		+				
Зміїд	<i>Circaetus gallicus</i> (J. F. Gmelin, 1788)	+	+	+	+				
Орел-карлик	<i>Hieraaetus pennatus</i> (J. F. Gmelin, 1788)	+	+	+	+				
Підорлик великий	<i>Aquila clanga</i> Pallas, 1811	+	+	+	+			+	+
Підорлик малий	<i>Aquila pomarina</i> C. L. Brehm, 1831	+	+	+	+				
Могильник	<i>Aquila heliaca</i> Savigny, 1809	+	+	+	+				+
Беркут	<i>Aquila chrysaetos</i> (Linnaeus, 1758)	+	+	+	+				
Орлан-білохвіст	<i>Haliaeetus albicilla</i> (Linnaeus, 1758)	+	+	+	+				
Сапсан	<i>Falco peregrinus</i> Tunstall, 1771	+	+	+	+				
Балабан	<i>Falco cherrug</i> J. E. Gray, 1834	+	+	+	+			+	+

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Кібчик	<i>Falco vespertinus</i> Linnaeus, 1766		+	+	+			+	+
Підсоколик великий	<i>Falco subbuteo</i> Linnaeus, 1758		+	+	+				
Підсоколик малий	<i>Falco columbarius</i> L.		+		+				
Боривітер звичайний	<i>Falco tinnunculus</i> Linnaeus, 1758		+	+	+				
Перепілка	<i>Coturnix coturnix</i> L.				+				
Журавель сірий	<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+	+	+	+			
Деркач	<i>Crex crex</i> L.		+					+	
Погонич звичайний	<i>Porzana porzana</i> (Linnaeus, 1766)		+		+	+			
Погонич малий	<i>Porzana parva</i> Scop		+		+	+			
Погонич-крихітка	<i>Porzana pusilla</i> (Pallas, 1776)		+		+	+			
Лиска	<i>Fulica atra</i> L.				+	+			
Дрохва	<i>Otis tarda</i> Linnaeus, 1758	+	+	+	+			+	+
Кулик-сорока	<i>Haematopus ostralegus</i> Linnaeus, 1758	+	+			+			
Сивка морська	<i>Pluvialis squatarola</i> L.				+	+			
Сивка звичайна	<i>Pluvialis apricaria</i> L.				+	+			
Пісочник малий	<i>Charadrius dubius</i> Scopoli, 1786		+		+	+			
Пісочник великий	<i>Charadrius hiaticula</i> Linnaeus, 1758	+	+		+	+			
Крем'яшник	<i>Arenaria interpres</i> L.		+		+	+			
Хрустан	<i>Eudromias morinellus</i> L.		+		+	+			
Чайка	<i>Vanellus vanellus</i> L.		+		+	+			
Кулик-довгоніг	<i>Himantopus himantopus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+		+	+			
Коловодник лісовий	<i>Tringa ochropus</i> Linnaeus, 1758		+		+	+			
Коловодник болотяний	<i>Tringa glareola</i> L.		+		+	+			
Коловодник звичайний	<i>Tringa totanus</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
Коловодник чорний	<i>Tringa erythropus</i> Pall.				+	+			
Коловодник великий	<i>Tringa nebularia</i> Gunn.		+		+	+			
Коловодник ставковий	<i>Tringa stagnatilis</i> (Bechstein, 1803)	+	+		+	+			

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Мородунка	<i>Xenus cinereus</i> Guld.				+	+			
Набережник	<i>Actitis hypoleucos</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
Плавунець круглодзьобий	<i>Phalaropus lobatus</i> L.				+	+			
Брижач	<i>Philomachus pugnax</i> L.				+	+			
Побережник малий	<i>Calidris minutus</i> Leisl.		+		+	+			
Побережник червоногрудий	<i>Calidris ferruginea</i> Pontopp.		+		+	+			
Побережник чорногрудий	<i>Calidris alpina</i> L.		+		+	+			
Побережник болотяний	<i>Limicola falcinellus</i> Pontop.		+		+	+			
Баранець малий	<i>Lymnocyptes minimus</i> Brunn.				+	+			
Баранець звичайний	<i>Gallinago gallinago</i> L.				+	+			
Баранець великий	<i>Gallinago media</i> (Latham, 1787)	+	+		+	+			+
Слуква	<i>Scolopax rusticola</i> L.		+		+	+			
Кульон великий	<i>Numenius arguata</i> (Linnaeus, 1758)	+	+		+	+			+
Грицик великий	<i>Limosa limosa</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			+
Крячок білощокий	<i>Chlidonias hybrida</i> (Pallas, 1811)		+			+			
Крячок чорний	<i>Chlidonias niger</i> L.		+		+	+			
Крячок білокрилий	<i>Chlidonias leucopterus</i> (Temminck, 1815)		+		+	+			
Крячок річковий	<i>Sterna hirundo</i> Linnaeus, 1758		+		+	+			
Крячок малий	<i>Sterna albifrons</i> Pallas, 1764	+	+		+	+			
Голуб-синяк	<i>Columba oenas</i> Linnaeus, 1758	+	+						
Сова болотяна	<i>Asio flammeus</i> (Pontoppidan, 1763)	+	+	+					
Пугач	<i>Bubo bubo</i> (Linnaeus, 1758)	+	+	+					
Совка	<i>Otus scops</i> (Linnaeus, 1758)	+	+	+					
Сова сіра	<i>Strix aluco</i> L.		+						
Сова вухата	<i>Asio otus</i> (L.)		+						
Сич хатній	<i>Athene noctua</i> (Scop.)		+						
Серпокрилець чорний	<i>Apus apus</i> L.		+						
Дрімлюга	<i>Caprimulgus europaeus</i>		+						

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Одуд	<i>Upupa epops</i> (L.)		+						
Сиворакша	<i>Coracias garrulus</i> Linnaeus, 1758	+	+		+				+
Рибалочка	<i>Alcedo atthis</i> (L.)		+						
Бджолоїдка звичайна	<i>Merops apiaster</i> L.		+		+				
Крутиголовка	<i>Jynx torquilla</i> L.		+						
Жовна сива-	<i>Picus canus</i> (Gm.)		+						
Жовна чорна	<i>Dryocopus martius</i> L.		+						
Дятел звичайний	<i>Dendrocopos major</i> (L.)		+						
Дятел сирійський	<i>Dendrocopos syriacus</i> (Hemprich & Ehrenberg)		+						
Дятел середній	<i>Dendrocopos medius</i> (L.)		+						
Дятел малий	<i>Picoides minor</i> (L.)		+						
Жайворонок малий	<i>Calandrella brachydactyla</i> (Leisler, 1814)		+						
Жайворонок степовий	<i>Melanocorypha calandra</i> (Linnaeus, 1766)		+						
Жайворонок рогатий	<i>Eremophila alpestris</i> L.		+						
Плиска жовта	<i>Motacilla flava</i> (L.)		+						
Плиска жовтоголова	<i>Motacilla citreola</i> (Pall.)		+						
Плиска гірська	<i>Motacilla cinerea</i> Tunstall		+						
Плиска біла	<i>Motacilla alba</i> (L.)		+						
Сорокопуд терновий	<i>Lanius collurio</i> L.		+						
Сорокопуд чорнолобий	<i>Lanius minor</i> Gm.		+						
Сорокопуд сирій	<i>Lanius excubitor</i> Linnaeus, 1758	+	+						
Вивільга	<i>Oriolus oriolus</i> L.		+						
Волове око	<i>Troglodytes troglodytes</i> (Linnaeus, 1758)		+						
Кобилочка солов'їна	<i>Locustella luscinioides</i> Sav.		+		+				
Кобилочка річкова	<i>Locustella fluviatilis</i> Wolf		+		+				
Кобилочка-цвіркун	<i>Locustella naevia</i> Bodd.		+		+				
Очеретянка лучна	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i> L.		+		+				

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Очеретянка ставкова	<i>Acrocephalus scirpaceus</i> Herm.		+		+				
Очеретянка чагарникова	<i>Acrocephalus palustris</i> Bechst.		+		+				
Очеретянка індійська	<i>Acrocephalus agricola</i> (Jerdon, 1845)		+						
Очеретянка садова	<i>Acrocephalus dumetorum</i> Blyth, 1849		+						
Берестянка звичайна	<i>Hippolais icterina</i> Vieill.		+		+				
Кропив'янка рябогруда	<i>Sylvia nisoria</i> Bechst.		+		+				
Кропив'янка чорноголова	<i>Sylvia atricapilla</i> L.		+		+				
Кропив'янка садова	<i>Sylvia borin</i> Bodd.		+		+				
Кропив'янка сіра	<i>Sylvia communis</i> Lath.		+		+				
Вівчарик жовтобровий	<i>Phylloscopus sibilatrix</i> Bechst.		+		+				
Вівчарик-ковалик	<i>Phylloscopus collybita</i> (Vieill.)		+						
Вівчарик весняний	<i>Phylloscopus trochilus</i> (Linnaeus, 1758)		+						
Вівчарик зелений	<i>Phylloscopus trochiloides</i> (Sundevall, 1837)		+						
Золотомушка жовточуба	<i>Regulus regulus</i> L.				+				
Мухоловка сіра	<i>Muscicapa striata</i> Pall.		+		+				
Мухоловка мала	<i>Ficedula parva</i> Bechst.		+		+				
Мухоловка строката	<i>Ficedula hypoleuca</i> (Pallas, 1764)		+		+				
Мухоловка-білошия	<i>Ficedula albicollis</i> Temm.		+		+				
Трав'янка лучна	<i>Saxicola rubetra</i> L.		+		+				
Трав'янка чорноголова	<i>Saxicola torquata</i> (L.)		+						
Кам'янка звичайна	<i>Oenanthe oenanthe</i> (L.)		+						
Кам'янка попеляста	<i>Oenanthe isabellina</i> (Temminck, 1829)		+		+				
Горихвістка звичайна	<i>Phoenicurus phoenicurus</i> L.		+		+				
Горихвістка чорна	<i>Phoenicurus ochrurus</i> (Gm.)		+						

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Вільшанка	<i>Erithacus rubecula</i> L.		+		+				
Соловейко східний	<i>Luscinia luscinia</i> L.		+		+				
Синьошийка	<i>Luscinia svecica</i> (L.)		+						
Дрізд чорний	<i>Turdus merula</i> L.				+				
Дрізд співочий	<i>Turdus philomelos</i> C.I. Brehm				+				
Дрізд білобровий	<i>Turdus iliacus</i> Linnaeus, 1766		+		+				
Дрізд-омелюх	<i>Turdus viscivorus</i> Linnaeus, 1758		+		+				
Синиця вусата	<i>Panurus biarmicus</i> (L.)		+						
Ремез	<i>Remis pendulinus</i> (L.)		+						
Гаїчка болотяна	<i>Parus palustris</i> (L.)		+						
Гаїчка-пухляк	<i>Parus montanus</i> Baldenstein		+						
Синиця чубата	<i>Parus cristatus</i> Linnaeus, 1758		+						
Синиця чорна	<i>Parus ater</i> (L.)		+						
Синиця блакитна	<i>Parus caeruleus</i> (L.)		+						
Синиця велика	<i>Parus major</i> L.		+						
Повзик	<i>Sitta europaea</i> L.		+						
Підкоришник звичайний	<i>Certhia familiaris</i> L.		+						
Зяблик	<i>Fringilla coelebs</i> (L.)		+						
В'юрок	<i>Fringilla montifringilla</i> L.		+						
Щедрик /В'юрок канарковий	<i>Serinus serinus</i> (L.)		+						
Зеленяк	<i>Carduelis chloris</i> L.		+						
Чиж	<i>Spinus spinus</i> (Linnaeus, 1758)		+						
Щиглик	<i>Carduelis carduelis</i> (L.)		+						
Коноплянка	<i>Acanthis cannabina</i> L.		+						
Чечітка звичайна	<i>Acanthis flammea</i> (L.)		+						
Чечевиця	<i>Carpodacus erythrinus</i> Pall.		+						
Шишкар ялиновий	<i>Loxia curvirostra</i> (L.)		+						
Костогриз	<i>Coccothraustes coccothraustes</i> (L.)		+						
Просянка	<i>Emberiza calandra</i> Linnaeus, 1758		+						
Вівсянка звичайна	<i>Emberiza citrinella</i> L.		+						
Вівсянка очеретяна	<i>Emberiza schoeniclus</i> (L.)		+						
Пуночка	<i>Plectrophenax nivalis</i> (L.)		+						

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Заєць білий	<i>Lepus timidus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+						
Ховрах крапчастий	<i>Spermophilus suslicus</i> (Güldenstädt, 1770)	+	+					+	+
Мишівка темна	<i>Sicista severtzovi</i> (Ognev, 1935)	+							
Мишівка степова	<i>Sicista subtilis</i>	+							
Мишівка Штранда	<i>Sicista strandi</i> Formosov, 1931	+							
Сліпochок звичайний	<i>Ellobius talpinus</i> (Pallas, 1770)	+							
Тушкан великий	<i>Allactaga major</i> (Kerr, 1792)	+						+	
Хом'ячок сірий	<i>Cricetulus migratorius</i> (Pallas, 1773)	+							
Хом'як звичайний	<i>Cricetus cricetus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+						
Строкатка степова	<i>Lagurus lagurus</i> (Pallas, 1773)	+							
Мідиця мала	<i>Sorex minutus</i> (Linnaeus, 1766)		+						
Рясоніжка мала	<i>Neomys anomalus</i> (Cabrera, 1907)	+	+						
Білозубка білочерева	<i>Crocidura leucodon</i> (Hermann, 1780)	+	+						
Нічниця Брандта	<i>Myotis brandtii</i> (Eversmann, 1845)	+	+		+		+		
Нічниця ставкова	<i>Myotis dasycneme</i> (Boie, 1825)	+	+		+		+	+	
Нічниця водяна	<i>Myotis daubentonii</i> (Kuhl, 1817)	+	+		+		+		
Нічниця Наттерера/нічниця війчаста	<i>Myotis nattereri</i> (Kuhl, 1817)	+	+		+		+		
Вухань бурий	<i>Plecotus auritus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+		+		+		
Вечірниця мала	<i>Nyctalus leisleri</i> (Kuhl, 1818)	+	+		+		+		
Вечірниця руда	<i>Nyctalus noctula</i> (Schreber, 1774)	+	+		+		+		
Вечірниця велетенська	<i>Nyctalus lasiopterus</i> (Schreber, 1774)	+	+		+		+	+	+
Нетопир середземноморський	<i>Pipistrellus kuhli</i> (Kuhl, 1817)	+	+		+		+		
Нетопир лісовий	<i>Pipistrellus nathusii</i> (Keyserling et Blasius, 1839)	+	+		+		+		
Нетопир звичайний	<i>Pipistrellus pipistrellus</i> Schreber, 1774	+	+		+		+		

1		2	3	4	5	6	7	8	9
Нетопир-пігмей	<i>Pipistrellus pygmaeus</i> (Leach, 1825)	+	+		+		+		
Кажан двоколірний	<i>Vesperugo murinus</i> Linnaeus, 1758	+	+		+		+		
Кажан пізній	<i>Eptesicus serotinus</i> (Schreber, 1774)	+	+		+		+		
Вовк	<i>Canis lupus</i> L.		+						
Горностай	<i>Mustela erminea</i> Linnaeus, 1758	+	+						
Ласка	<i>Mustela nivalis</i> Linnaeus, 1766		+						
Кутора мала	<i>Neomys anomalus</i> (Cabrera, 1907)	+							
Нічниця вусата	<i>Myotis mystacinus</i> (Kuhl, 1817)	+							
Хогуля руська	<i>Desmana moschata</i> (Linnaeus, 1758)	+							
Норка європейська	<i>Mustela lutreola</i> Linnaeus, 1761	+	+					+	+
Тхір лісовий	<i>Mustela putorius</i> Linnaeus, 1758	+	+	+	+				+
Тхір степовий	<i>Mustela eversmanni</i> Lesson, 1827	+	+						
Куниця лісова	<i>Martes martes</i> Linnaeus, 1758		+						
Перегузня	<i>Vormela peregusna</i> Gldenstdt, 1770	+	+					+	+
Борсук європейський	<i>Meles meles</i> Linnaeus, 1758		+						
Видра річкова	<i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	+	+	+				+	+
Лось європейський	<i>Alces alces</i> Linnaeus, 1758	+	+						
Усього		187*	243	30	141	76	14	42	31

Примітка: *- наведено попередню інформацію, НДУ «УкрНДІЕП» проводиться робота з визначення переліку тварин, що занесені до Червоної книги України і які мешкають на території Харківської області

Перелік видів тварин, які охороняються і які з'явилися чи зникли в регіоні за останні три роки

Таблиця 40

Назва виду	З'явилися			Зникли			Причина		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2			3			4		
Жовна чорна, або дятел чорний (<i>Dryocopus martius</i>)	+	--	--	--	--	--	Розширення гніздового ареалу	--	--

Інформація про чужорідні види тварин

Таблиця 41

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
1	2
Дрейсена річкова (Тригранка річкова) <i>Dreissena polymorpha</i> (Pallas, 1771)	--
Амфіпода <i>Pontogammarus robustoides</i> (Sars, 1894)	--
Сосновий насінневий клоп <i>Leptoglossus occidentalis</i> Heidemann, 1910	--
Гармонія азійська, або далекосхідна, або сонечко-арлекін <i>Harmonia axyridis</i> (Pallas, 1773)	--
Колорадський жук <i>Leptinotarsa decemlineata</i> (Say, 1824)	--
В'язовий пильщик-зигзаг <i>Aproceros leucopoda</i> (Takeuchi, 1939)	--
Майхинський непарний короїд <i>Anisandrus maiche</i> (Kurenzov, 1941)	--
Трихоферус східний <i>Trichoferus campestris</i> (Faldermann, 1835)	--
Далекосхідний несправжній слоник <i>Exechesops 8Ippon8Is</i> Frieser, 1995	--
Дрейсена річкова (Тригранка річкова) <i>Dreissena polymorpha</i> (Pallas, 1771)	--
Американський білий метелик <i>Hyphantria cunea</i> Dru Drury, 1773	--
Мінуюча міль каштанова <i>Cameraria ohridella</i> Deschka & Dimic, 1986	--
Липовий мінер, або липова міль-строкатка <i>Phyllonorycter issikii</i> Kumata, 1963	--
Білоакацієвий мінер <i>Phyllonorycter robiniella</i> (Clemens, 1859).	--
Міль картопляна <i>Phthorimaea operculella</i> Zell.	--
Тюлька чорноморсько-азовська <i>Clupeonella cultriventris</i> (Nordmann, 1840)	--
Амур білий <i>Stenopharyngodon idella</i> (Valenciennes, 1844)	--

1	2
Чебачок амурський <i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck et Schlegel, 1846)	--
Товстолобик строкатий <i>Aristichthys nobilis</i> (Richardson, 1845)	--
Товстолобик білий <i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Valenciennes, 1844)	--
Буфало великоротий <i>Ictiobus cyprinellus</i> (Valenciennes, 1844)	--
Канальний сомик плямистий <i>Ictalurus punctatus</i> (Rafinesque, 1818)	--
Гамбузія хольбрукська <i>Gambusia holbrooki</i> Girard, 1859	--
Мала південна колючка <i>Pungitius platygaster</i> (Kessler, 1859)	--
Риба-голка пухлощока <i>Syngnathus abaster</i> Risso, 1827	--
Фазан звичайний <i>Phasianus colchicus</i> Linnaeus, 1758	--
Норка американська <i>Mustela vison</i> (Schreber, 1777)	--
Єнотоподібний (уссурійський) собака <i>Nyctereutes procyonoides</i> (Gray, 1834)	--
Миша хатня <i>Mus musculus</i> (Linnaeus, 1758)	--
Щур сірий, пацок сірий <i>Rattus norvegicus</i> (Berkenhout, 1769)	--
Ондатра <i>Ondatra zibethicus</i> (Linnaeus, 1766)	--
Олень плямистий <i>Cervus nippon</i> (Temminck, 1838)	--
Лань <i>Dama dama</i> (Linnaeus, 1758)	--

Примітка: *- інформація щодо результатів досліджень та про заходи контролю чисельності чужорідних видів тварин відсутня, в період дії воєнного стану дослідження не проводились.

Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 42

Види мисливських тварин	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4
Лось	41	39	39
Олень благородний	471	511	453
Олень плямистий	486	487	479
Лань	34	34	40
Козуля	8907	9093	8695
Кабан	1184	1566	1563
Бобер	2005	2776	2764
Бабак	16985	23419	23383
Куниця лісова	940	949	864

Примітка: *- чисельність тварин зазначена з урахуванням мисливських угідь державного мисливського резерву (запасу).

Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 43

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання
1	2	3	4	5	6	7
2021	Олень благородний	22	13	9	3	Захворюваність на COVID-19 як мисливців, так і штатних працівників господарств в сезон полювання, несприятливі погодні умови, відсутність попиту на бобра та куницю, слабкий попит на козулю.
	Олень плямистий	32	27	20	7	
	Козуля	586	529	149	376	
	Кабан	130	105	28	77	
	Бобер	2	2	2	0	
	Бабак	0	0	0	0	
	Куниця лісова	6	6	1	5	
2022	Олень благородний	0	0	0	0	Захворюваність на COVID-19 як мисливців, так і штатних працівників господарств в сезон полювання, несприятливі погодні умови; слабкий попит на козулю і бобра; початок
	Олень плямистий	0	0	0	0	
	Козуля	0	0	0	0	
	Кабан	0	0	0	0	
	Бобер	0	0	0	0	
	Бабак	0	0	0	0	

1	2	3	4	5	6	7
	Куниця лісова	0	0	0	0	збройної агресії рф з 24.02.2022
2023	Олень благородний	0	0	0	0	Введення воєнного стану. Розпорядженням начальника ХОВА від 08.08.2022 № 114-В на період дії воєнного стану на території Харківської області заборонено проведення полювання на всі види мисливських тварин, селекційні, діагностичні та наукові відстріли.
	Олень плямистий	0	0	0	0	
	Козуля	0	0	0	0	
	Кабан	0	0	0	0	
	Бобер	0	0	0	0	
	Бабак	0	0	0	0	
	Куниця лісова	0	0	0	0	

Динаміка вилову риби

Таблиця 44

Рік	Назва водного об'єкта	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік
1	2	3	4
2021	Ставок на р. Бичок, розташований біля с.Василівка	48,000	3,076
	Олександрівське водосховище	43,100	37,17
	Водосховища на річці Братениця в с. Івано-Шийчине	48,130	47,43
	Ставок біля с. Куп'єваха	24,500	24,500
	Ставок на р. Березівка басейн р. Ворскла	12,020	8,648
	Богуславська водойма	37,900	Режим скасовано
	Першотравнева водойма	11,900	11,9
	Ставок №1 в с. Черемушна	5,485	5,485
	Ставок №2 біля с. Черемушна	9,030	9,03
	Великобурлуцьке водосховище	49,840	36,23
	Став «Приколотнянське водосховище»	16,800	14,164
	Водойма-охолоджувач Зміївської ТЕС оз. Лиман	176,000	174,095
	Рогозянське водосховище	72,800	35,37
	Ставок № 1 біля с. Вірнопілля	31,900	31,89
	Ставок № 4 біля с. Вірнопілля	15,000	15
Ставок № 6 біля с. Вірнопілля	10,000	10	
Ставок біля с. Мала Комишуваха	13,000	13	

1	2	3	4
2021	Ставок біля с. Комарівка	30,000	29,997
	Кам'янське водосховище	100,500	100,497
	Ковалівське водосховище	40,130	23,83
	Бідилівське водосховище	26,150	26,35
	Кобзівське водосховище	25,400	25,4
	Мирошниківське водосховище біля с. Мирошниківка	31,000	0
	Старовірівське водосховище	41,300	28,6
	Ставок № 1 біля с. Бахметівка	2,900	2,9
	Ставок № 2 біля с. Бахметівка	3,140	3,14
	Берекське водосховище	34,500	34,5
	Ставок в с. Верхній Бишкін	12,000	12
	Ставок на р. Орілька біля с. Кашпурівка	10,470	0
	Ставок розташований в урочищі Ростиня	6,120	6,12
	Ставок розташований біля с. Кутузівка	8,000	7,578
	Муромське водосховище	47,130	47,08
	Трав'янське водосховище	63,760	63,5
	В'ялівське водосховище	62,660	37,44
	Ставок біля с. Стара Московка Коротичанської с/р	7,500	6,48
	Кулиничівський ставок	7,850	7,85
	Печенізьке водосховище	252,000	214,022
	Водосховище в с. Іванівка	32,000	32
	Ставок біля с. Старовірівка	9,170	6,878
	Ставок «Полковницький»	5,970	5,942
	Ставок «Полковницький-2»	6,260	6,241
	Ставок «Полковницький-3»	11,930	11,815
	Орільське водосховище	72,520	Режим скасовано
	Старогниличанське водосховище	6,500	8,165
	Ставок розташований біля с. Троїцьке	4,060	4,078
	Ставок «Першотравневий»	4,430	3,532
	Лозовеньківське водосховище	27,770	0
	Ставок №1 в с. Шийківка	3,020	2,202
	Ставок №2 в с. Шийківка	2,120	1,537
Корбино-Іванівське водосховище	19,340	11,072	
Ставок, розташований біля с. Петропавлівка	4,620	6,119	

1	2	3	4
	Ставок, розташований на р. Гнилиця біля с. Стара Гнилиця	7,596	4,496
	Ставок розташований у балці Вовчий Яр біля с.Пільна	3,350	3,75
	Шевелівське водосховище	15,800	15,675
	Матвіївське водосховище	32,500	38,5
	Уплатнівське водосховище	13,700	14,402
	Ставок на р. Карамушина біля с. Шевченкове	4,700	6,796
	Ставок, роз. у лівобережній балці р. Мокрий Мерчик біля с. Війтейки	1,950	2,689
	Забродівське водосховище	14,810	22,476
	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Мокрий Мерчик біля с. Тегющине	1,950	2,77
	Ставок, розташований у балці В'язовий Яр	1,900	0,21
	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Стариця	3,500	5,1
	Ставок № 1, роз. на р. Мерла біля с. Писарівка	7,900	6,6
	Ставок, розташований на р. Мерла біля с. Рясне	3,090	3,481
	Ставок № 2, розташований на р. Мерла біля с. Писарівка	5,410	5,26
	Ставок № 5, розташований на р. Мерла біля с. Рясне	3,200	0
	Ставок «Новий», розташований у с.Сінне	3,490	4,8
	Вищесолоненське водоймище	9,040	0
	Верхній Старолуботинський ставок, розташований біля м. Люботин	8,230	0
	Ставок, розташований в урочищі Кульма біля с. Бугроватка	1,350	2,104
	Ставок, роз. на р. Мокрий Мерчик біля с. Новий Мерчик	8,130	13,13
	Новомиколаївське водосховище	10,060	5,842
	Став Певний, розташований на р. Мерефа біля м. Люботин на території Люботинської м/р	2,010	0
	Ставок, розташований на правій притоці р. Мерчик у с. Хрущова Микитівка	1,200	2,391
	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Рябинка біля с. Дмитрівка	3,750	4,374
2021	Ставок, розташований на р. Теплянка біля с. Морозівка на території Морозівської с/р	4,060	7,62

1	2	3	4
	Ставок, розташований на правобережній балці р. Великий Бурлук біля с. Новоселівка на території Великобурлуцької с/р	3,276	6,065
	Ставок, розташований на р.Березівка на території Полковомикиївської с/р Богодухівського р-ну	7,000	9,8
	Авангардівське водосховище, розташоване на р. Гнилиця біля с.Нова Гнилиця	3,439	5,742
	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Велика Бабка біля с.Перемога на території Тернівської сільської ради	2,260	0
	Став площею 10,5 га на землях Богуславської сільської ради	0,650	0
	Став площею 10,75 га на землях Вікторівської сільської ради	0,900	1,188
	*Ставок, розташований на річці Грушева та балці Водяна (басейн р. Орчик) біля с. Водяна Балка	2,330	0
	Воскресенівське водосховище Богодухівського району Харківської області	33,500	0,733
	Ділянка акваторії Червонооскільського (Оскільського) водосховища	--	10,690
	Частина Червонооскільського водосховища (с.Сенькове до РЛП «Червонооскілький»)	--	42,410
	Ставок на балці Бузова	14,000	0
2022*	Ставок на р. Бичок, розташований біля с.Василівка	48,000	0
	Олександрівське водосховище	43,100	29,919
	Водосховища на річці Братениця в с. Івано-Шийчине	48,130	0
	Ставок біля с. Куп'єваха	24,500	0
	Ставок на р. Березівка басейн р. Ворскла	12,020	0,497
	Богуславська водойма	37,900	Режим скасовано
	Першотравнева водойма	11,900	0
	Ставок №1 в с. Черемушна	5,485	0
	Ставок №2 біля с. Черемушна	9,030	0
	Великобурлуцьке водосховище	49,840	3,22
	Став «Приколотнянське водосховище»	16,800	0,898
	Водойма-охолоджувач Зміївської ТЕС оз. Лиман	176,000	136,004
	Рогозянське водосховище	72,800	1,595

1	2	3	4
2022*	Ставок № 1 біля с. Вірнопілля	31,900	0
	Ставок № 4 біля с. Вірнопілля	15,000	0
	Ставок № 6 біля с. Вірнопілля	10,000	0
	Ставок біля с. Мала Комишуваха	13,000	0
	Ставок біля с. Комарівка	30,000	0
	Кам'янське водосховище	100,500	0
	Ковалівське водосховище	40,130	5,000
	Кобзівське водосховище	25,400	4,169
	Мирошниківське водосховище біля с. Мирошниківка	31,000	0
	Старовірівське водосховище	41,300	0
	Ставок № 1 біля с. Бахметівка	2,900	0
	Ставок № 2 біля с. Бахметівка	3,140	0
	Берекське водосховище	34,500	0
	Ставок в с. Верхній Бишкін	12,000	0
	Ставок на р. Орілька біля с. Кашпурівка	10,470	0
	Ставок розташований в урочищі Ростиня	6,120	0
	Ставок розташований біля с. Кутузівка	8,000	0
	Муромське водосховище	47,130	0
	Трав'янське водосховище	63,760	2,431
	В'ялівське водосховище	62,660	2,535
	Ставок біля с. Стара Московка Коротичанської с/р	7,500	0
	Кулиничівський ставок	7,850	0
	Печенізьке водосховище	252,000	14,052
	Водосховище в с. Іванівка	32,000	0
	Ставок біля с. Старовірівка	9,170	0
	Ставок «Полковницький»	5,970	0
	Ставок «Полковницький-2»	6,260	0
Ставок «Полковницький-3»	11,930	0	
Орільське водосховище	72,520	Режим скасовано	
Старогниличанське водосховище	6,500	0	
2022*	Ставок розташований біля с. Троїцьке	4,060	0
	Ставок «Першотравневий»	4,430	0,068
	Лозовеньківське водосховище	27,770	0
	Ставок №1 в с. Шийківка	3,020	0

1	2	3	4
	Ставок №2 в с. Шийківка	2,120	0
	Корбино-Іванівське водосховище	19,340	0
	Ставок, розташований біля с. Петропавлівка	4,620	0,137
	Ставок, розташований на р. Гнилиця біля с. Стара Гнилиця	7,596	0
	Ставок розташований у балці Вовчий Яр біля с.Пільна	3,350	0
	Шевелівське водосховище	15,800	0
	Матвіївське водосховище	32,500	0
	Уплатнівське водосховище	13,700	0,676
	Ставок на р. Карамушина біля с. Шевченкове	4,700	0,268
	Ставок, роз. у лівобережній балці р. Мокрий Мерчик біля с. Війтейки	1,950	0,163
	Забродівське водосховище	14,810	1,055
	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Мокрий Мерчик біля с. Тетюшине	1,950	0
	Ставок, розташований у балці В'язовий Яр	1,900	0
	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Стариця	3,500	0
	Ставок № 1, роз. на р. Мерла біля с. Писарівка	7,900	1,000
	Ставок, розташований на р. Мерла біля с. Рясне	3,090	0
	Ставок № 2, розташований на р. Мерла біля с. Писарівка	5,410	0
	Ставок № 5, розташований на р. Мерла біля с. Рясне	3,200	0
	Ставок «Новий», розташований у с.Сінне	3,490	0
	Вищесолоненське водоймище	9,040	0
	Верхній Старолуботинський ставок, розташований біля м. Люботин	8,230	0
	Ставок, розташований в урочищі Кульма біля с. Бугроватка	1,350	0,105
	Ставок, роз. на р. Мокрий Мерчик біля с. Новий Мерчик	8,130	0
2022*	Новомиколаївське водосховище	10,060	0
	Став Певний, розташований на р. Мерефа біля м. Люботин на території Люботинської м/р	2,010	0
	Ставок, розташований на правій притоці р. Мерчик у с. Хрущова Микитівка	1,200	0

1	2	3	4
2022*	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Рябинка біля с. Дмитрівка	3,750	0,444
	Ставок, розташований на р. Теплянка біля с. Морозівка на території Морозівської с/р	4,060	0,379
	Ставок, розташований на правобережній балці р. Великий Бурлук біля с. Новоселівка на території Великобурлуцької с/р	3,276	0
	Ставок, розташований на р.Березівка на території Полковомикиївської с/р Богодухівського р-ну	7,000	0
	Авангардівське водосховище, розташоване на р. Гнилиця біля с.Нова Гнилиця	3,439	0,11
	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Велика Бабка біля с.Перемога на території Тернівської сільської ради	2,260	0
	Став площею 10,5 га на землях Богуславської сільської ради	0,650	Режим скасовано
	Став площею 10,75 га на землях Вікторівської сільської ради	0,900	0,145
	*Ставок, розташований на річці Грушева та балці Водяна (басейн р. Орчик) біля с. Водяна Балка	2,330	0
	Воскресенівське водосховище Богодухівського району Харківської області	33,500	0
	Ділянка акваторії Червонооскільського (Оскільського) водосховища	--	0
	Частина Червонооскільського водосховища (с.Сенькове до РЛП «Червонооскілький»)	--	1,557
	Ставок на балці Бузова	14,000	0
2023**	Ставок на р. Бичок, розташований біля с. Василівка	48,000	0
	Олександрівське водосховище	43,100	0
	Водосховища на річці Братениця в с. Івано-Шийчине	48,130	0
	Ставок біля с. Куп'єваха	24,500	0
	Ставок на р. Березівка басейн р. Ворскла	12,020	0
	Краснопавлівське водосховище	30,430	10,9372
	Першотравнева водойма	11,900	0
	Ставок №1 в с. Черемушна	5,485	0
	Ставок №2 біля с. Черемушна	9,030	0
	Великобурлуцьке водосховище	49,840	0

1	2	3	4
	Став «Приколотнянське водосховище»	16,800	0
	Водойма-охолоджувач Зміївської ТЕС оз. Лиман	176,000	92,040***
	Рогозянське водосховище	72,800	0
	Ставок № 1 біля с. Вірнопілля	31,900	0
	Ставок № 4 біля с. Вірнопілля	15,000	0
	Ставок № 6 біля с. Вірнопілля	10,000	0
	Ставок біля с. Мала Комишуваха	13,000	0
	Ставок біля с. Комарівка	30,000	0
	Кам'янське водосховище	100,500	0
2023**	Ковалівське водосховище	40,130	0
	Бідилівське водосховище	26,350	0
	Кобзівське водосховище	25,400	0
	Мирошниківське водосховище біля с. Мирошниківка	31,000	0
	Старовірівське водосховище	41,300	0
	Ставок № 1 біля с. Бахметівка	2,900	0
	Ставок № 2 біля с. Бахметівка	3,140	0
	Берекське водосховище	34,500	0
	Ставок в с. Верхній Бишкін	12,000	0
	Ставок розташований в урочищі Ростиня	6,120	0
	Ставок розташований біля с. Кутузівка.	8,000	0
	Муромське водосховище	47,130	0
	Трав'янське водосховище	63,760	0
	В'ялівське водосховище	62,660	0
	Ставок біля с. Стара Московка Коротичанської с/р	7,500	0
	Кулиничівський ставок	7,850	0
	Печенізьке водосховище	341,000	169,8012***
	Водосховище в с. Іванівка	32,000	0
	Ставок біля с. Старовірівка	9,170	0
	Ставок "Полковницький"	5,970	0
	Ставок "Полковницький-2"	6,260	0
	Ставок "Полковницький-3"	11,930	0
	Орільське водосховище	72,520	0
Старогниличанське водосховище	6,500	0	

1	2	3	4
	Ставок розташований біля с. Троїцьке	4,060	0
	Ставок "Першотравневий"	4,430	0
	Лозовеньківське водосховище	27,770	0
	Ставок №1 в с. Шийківка	3,020	0
	Ставок №2 в с. Шийківка	2,120	0
	Корбино-Іванівське водосховище	19,340	0
	Ставок, розташований біля с. Петропавлівка	6,520	0
	Ставок, розташований на р. Гнилиця біля с. Стара Гнилиця	7,596	0
2023**	Ставок розташований у балці Вовчий Яр біля с.Пільна	3,750	0
	Шевелівське водосховище	15,800	0
	Матвіївське водосховище	38,800	0
	Уплатнівське водосховище	18,200	0
	Ставок на р. Карамушина біля с. Шевченкове	7,100	0
	Ставок, роз. у лівобережній балці р. Мокрий Мерчик біля с. Війтейки	2,760	0
	Забродівське водосховище	27,640	0
	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Мокрий Мерчик біля с. Тетющине	2,770	0
	Ставок, розташований у балці В'язовий Яр	2,690	0
	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Стариця	5,100	0
	Ставок № 1, роз. на р. Мерла біля с. Писарівка	10,000	0
	Ставок, розташований на р. Мерла біля с. Рясне	3,490	0
	Ставок № 2, розташований на р. Мерла біля с. Писарівка	6,110	0
	Ставок № 5, розташований на р. Мерла біля с. Рясне	3,200	0
	Ставок «Новий», розташований у с.Сінне	4,990	0
	Вищесолоненське водоймище	9,540	0
	Верхній Старолуботинський ставок, розташований біля м. Люботин	8,680	0
	Ставок, розташований в урочищі Кульма біля с. Бугроватка	2,700	0
	Ставок, роз. на р. Мокрий Мерчик біля с. Новий Мерчик	13,130	0
	Новомиколаївське водосховище	13,660	0

1	2	3	4
2023**	Став Певний, розташований на р. Мерефа біля м. Люботин на території Люботинської м/р	2,510	0
	Ставок, розташований на правій притоці р. Мерчик у с. Хрущова Микитівка	2,400	0
	Ставок, розташований у лівобережній балці р.Рябинка біля с. Дмитрівка	4,550	0
	Ставок, розташований на р. Теплянка біля с. Морозівка на території Морозівської с/р	8,360	0
	Ставок, розташований на правобережній балці р. Великий Бурлук біля с. Новоселівка на території Великобурлуцької с/р	7,576	0
	Ставок, розташований на р.Березівка на території Полковомикитівської с/р Богодухівського р-ну	9,800	0
	Авангардівське водосховище, розташоване на р. Гнилиця біля с.Нова Гнилиця	5,939	0
	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Велика Бабка біля с.Перемога на території Тернівської сільської ради	2,860	0
	Став площею 10,5 га на землях Богуславської сільської ради	1,030	0
	Став площею 10,75 га на землях Вікторівської сільської ради	1,550	0
	Ставок, розташований на річці Грушева та балці Водяна (басейн р. Орчик) біля с. Водяна Балка	5,480	0
	Воскресенівське водосховище Богодухівського району Харківської області	33,500	0
	Ділянка акваторії Червонооскільського (Оскільського) водосховища	10,690	0
	Частина Червонооскільського водосховища (с.Сенькове до РЛП "Червонооскілький")	42,410	0
Ставок на балці Бузова	14,000	0	

Примітка - * лов ВБР здійснювався до 24.02.2022 року

** лов водних біоресурсів заборонено рішенням Регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Харківської обласної військової адміністрації від 24 червня 2022 року та до закінчення дії воєнного стану

*** лов водних біоресурсів дозволено рішенням Регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Харківської обласної військової адміністрації

Кількість виявлених фактів браконьєрства

Таблиця 45

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
1	2
2021 рік	797
2022 рік	193
2023 рік	141

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану дикої фауни і заходів, вжитих щодо охорони тваринного світу, у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України у галузі дикої фауни та рішень її керівних органів

Таблиця 46

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
Фенологічні дослідження, тваринний світ	Заходи і дослідження виконувались в межах кошторисних призначень	Національні природні парки	<p>Національними природними парками «Слобожанський», «Дворічанський», «Гомільшанські ліси» проводяться наукові дослідження стану популяцій рослин та тварин згідно із програмою «Літопис природи», систематично здійснюється моніторинг птахів водно-болотного комплексу (обліки чисельності, дослідження видового складу). Протягом 2023 року продовжено роботи з аналізу загального розповсюдження і місцезнаходження видів із зазначенням їх основних біотопів.</p> <p>НПП «Слобожанський» систематично здійснюється моніторинг птахів водно-болотного комплексу.</p> <p>НПП «Гомільшанські ліси» проведено: дослідження фауни птахів водно-болотного комплексу; обстежено 25 гнізд лелеки білого на території Зміївської та Слобожанської громад, з яких 20 – заселені, зареєстровано 59 пташенят.</p>

1	2	3	4
<p>Моніторинг видового складу та чисельності фонових і рідкісних видів фауни</p> <p>Природоохоронні рекомендації</p>	<p>Заходи і дослідження виконувались в межах кошторисних призначень</p>	<p>Національні природні парки</p>	<p>Національними природними парками «Слобожанський», «Дворічанський», «Гомільшанські ліси» проводиться моніторинг видового складу та чисельності фонових і рідкісних видів фауни, фенологічні дослідження тваринного світу, дослідження стану популяцій рослин та тварин згідно програми «Літопис природи», дослідження впливу господарської діяльності на стан популяцій дикої фауни, дослідження з інвентаризації фауни (збір та обробка даних щодо видового складу та розповсюдження тварин).</p> <p>Проведено збір описів чинників, що негативно впливають на чисельність тварин під час військових дій, розробляються природоохоронні рекомендації.</p>
<p>Моніторинг стану біоти за програмою Літопису природи.</p>	<p>Заходи і дослідження виконувались в межах кошторисних призначень</p>	<p>Національні природні парки</p>	<p>У 2023 році діяльність національних природних парків акцентувалась на моніторингу стану збереження біологічного різноманіття.</p>
<p>Визначення нових локалітетів для видів рослин і тварин Червоної книги України.</p>	<p>Заходи і дослідження виконувались в межах кошторисних призначень</p>	<p>НПП «Дворічанський»</p>	<p>У 2023 році робота по збору даних і дослідженням у НПП «Дворічанський» через активні бойові дії на території Парку та часткову його окупацію проводилася з використанням дистанційних методів дослідження та з вивченням матеріалів (фото-, відео-, аудіоматеріали та колекційні збори), зібраних у попередні роки. Протягом 2023 року продовжувалася робота по з'ясуванню розповсюдження видів рослин та тварин на території Парку та його околиць і подальшої інвентаризації флори і фауни, особлива увага була приділена інвентаризації безхребетних (твердокрилих, перетинчастокрилих, лускокрилих), оскільки для вивчення інших систематичних груп тварин науковці не мають доступу до території Парку через активні бойові дії.</p>
<p>Дослідження антропогенного впливу</p>	<p>Заходи і дослідження виконувались в межах кошторисних призначень</p>	<p>НПП «Слобожанський»</p>	<p>Продовжено збір даних та їх узагальнення щодо загибелі тварин на автошляхах. Проведено дослідження пірогенних сукцесій на ділянках пожеж 2017 та 2020 року.</p>
<p>Моніторинг видового різноманіття тваринних угруповань</p>	<p>Заходи і дослідження виконувались в межах кошторисних призначень</p>	<p>НПП «Слобожанський»</p>	<p>Проведено оцінку чисельності і територіального розподілу видів оленевих (Cervidae) та придатності території Парку для їх проживання за методикою бонітування мисливських угідь.</p>

1	2	3	4
Моніторинг стану збереження біологічного різноманіття	Заходи і дослідження виконувались в межах кошторисних призначень	НПП «Гомільшанські ліси»	Здійснено моніторинг видового різноманіття угруповання риб, коловодних птахів, чисельності бобрів, лосей, оленів плямистих, козуль, зайців русаків, кротів, вовків, та лисиць тощо.

10. Природно-заповідний фонд

Станом на 01 січня 2024 року природно-заповідний фонд Харківської області налічує 247 заповідних об'єктів, загальна площа заповідних територій становить 74,877 тис. га. Із загальної кількості – 13 об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення і 234 – місцевого значення. Питома вага площі природно-заповідного фонду у площі адміністративно-територіальної одиниці складає 2,4%.

В рамках виконання Стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 роки, протягом 2023 року розглянуто 5 клопотань Громадської організації «Українська природоохоронна група» стосовно створення об'єктів природно-заповідного фонду, схвалено 1 клопотання щодо створення загальнозоологічного заказника місцевого значення «Камплицівські кучугури». Вживались заходи щодо зміни меж (розширення) національного природного парку «Слобожанський» в частині погоджень даного питання із землевласниками та землекористувачами земельних ділянок, що запропоновано для включення до складу парку.

Відповідно до вимог Закону України «Про природно-заповідний фонд України» підготовлено матеріали до проєкту рішення Харківської обласної ради щодо зміни меж (розширення) території ландшафтної заказника місцевого значення «Малинівський» на території Чугуївського району Харківської області. Рішення прийнято на черговій сесії обласної ради у червні 2024 року.

За інформацією Науково-дослідної установи «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» в окупації перебувало 103 об'єкти у Ізюмському, Куп'янському, Харківському, Чугуївському районах (41,7% до загальної кількості об'єктів ПЗФ), з них безпосередньо в зоні активних бойових дій – 58 об'єктів ПЗФ.

Значні пошкодження та знищення зазнали окремі території та об'єкти природно-заповідного фонду, такі як РЛП «Червонооскільський», «Фельдман-Екопарк». На сьогодні активні бойові дії ведуться на території Дворічанської селищної ради Куп'янського району, де розташований національний природний парк «Дворічанський».

Роботу щодо створення (розширення) територій природно-заповідного фонду в області буде активізовано після скасування воєнного стану.

Перелік цінних природних територій, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ

Таблиця 47

Рішення про резервування	Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник орнітологічний	328,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський) біля с. Вільхуватка,	--
	Заказник ґрунтовий	50,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський) біля с. Петрівське,	--
	Заказник палеонтологічний	96,6	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. М.Гаражівка	--
	Заказник ботанічний	256,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. Гаврилівка	--
	Заказник ентомологічний	156,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. Новобогданівка	--
	Заказник ботанічний	222,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) між с. Жовтневе, Данилівка і Мала Андріївка	--
	Заказник ботанічний	480,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. Новодмитрівка, Гусарівка	--
Рішення Харківської	Заказник ботанічний	667,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. Іллічівка і с.Барвінкове	--
	Заказник загально – геологічний	30,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. Велика Комишуваха	--

1	2	3	4	5
обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Пам'ятка природи геологічна	2,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) між с.с. Велика Комишуваха та Гаражівка	--
	Заказник ботанічний	31,1	Лозівський район (колишній Близнюківський) урочище Дягівське	--
	Заказник ботанічний	16,4	Лозівський район (колишній Близнюківський) урочище Орлянське	--
	Заказник ботанічний	22,4	Лозівський район (колишній Близнюківський) урочище Широчанське	--
	Заказник ботанічний	670,0	Лозівський район (колишній Близнюківський) біля с.с. Самійлівка, Бубнове Перше, Широке	--
	Заказник ботанічний	226,0	Лозівський район (колишній Близнюківський) біля с.с. Григорівка, Дмитрівка	--
	Заказник ботанічний	475,0	Лозівський район (колишній Близнюківський) біля с. Криштопівка	--
	Заказник орнітологічний	64,0	Ізюмський район (колишній Борівський) біля с. Підлиман	--
	Заказник ентомологічний	7,2	Ізюмський район (колишній Борівський) біля с. Андріївка	--
	Заказник ботанічний	170,0	Ізюмський район (колишній Борівський) біля с. Острівське	--
	Заказник ботанічний	100,0	Ізюмський район (колишній Борівський) біля с.с. Дружелюбівка, Ольгівка	--
	Заказник ботанічний	215,0	Ізюмський район (колишній Борівський) біля с. Гаврилівка	--
Рішення Харківської	Заказник ентомологічний	22,0	Богодухівський район, біля с. Полкова Микитівка	--

1	2	3	4	5
обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ґрунтовий	23,0	Богодухівський район, біля с. Полкова Микитівка	--
	Заказник загально – зоологічний	15,0	Богодухівський район, біля с. Крисине	--
	Заказник ботанічний	3,0	Богодухівський район, біля с. Крисине	--
	Заказник ботанічний	30,0	Богодухівський район, Мерчанське л-во, ур. Байрак,	--
	Заказник орнітологічний	8,6	Богодухівський район, Мерчанське л-во урочище Лоханя, кв. 132, діл. 1-6	--
	Заказник ботанічний	3,0	Богодухівський район (колишній Валківський) біля с. Золочівське	--
	Заказник гідрологічний	37,0	Богодухівський район (колишній Валківський) біля с. Старий Мерчик	--
	Заказник гідрологічний	110,0	Богодухівський район (колишній Валківський) біля с. Іллюхівка	--
	Заказник ботанічний	30,0	Богодухівський район (колишній Валківський) біля с. Кузьмівка, с.Іллюхівка	--
	Пам'ятка природи	50,0	Богодухівський район (колишній Валківський) біля с. Огульці	--
	Заказник ентомологічний	3,5	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) урочище Титаренків ліс	--
	Заказник ентомологічний	5,3	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля селища Литвинівка	--
	Заказник ентомологічний	5,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Гнилиця	--
Рішення Харківської	Заказник ентомологічний	6,6	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Малий Бурлук,	

1	2	3	4	5
обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ентомологічний	5,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) урочище Караван	--
	Заказник ентомологічний	2,5	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) урочище Розбита гора	--
	Заказник ентомологічний	5,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Волкове	--
	Заказник ентомологічний	8,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Поягошино	--
	Заказник ентомологічний	3,9	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Зінькіне	--
	Заказник ентомологічний	100,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Манцівка	--
	Заказник ентомологічний	4,9	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) урочище Лисиця	--
	Заказник ентомологічний	6,4	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Лозове	--
	Заказник ентомологічний	5,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Вороне	--
	Заказник ентомологічний	4,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) урочище Кругле	--
	Заказник ентомологічний	2,4	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Сіроярське	--
	Заказник ботанічний	192,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля сел. Червона Хвиля та Зелений гай	--

1	2	3	4	5
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	365,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля сел Підсередне, Гнилиця, Гнилиця I	--
	Заказник гідрологічний	270,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Гнилиця	--
	Заказник ботанічний	630,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с.с. Рублене, Березняки, Артільне	--
	Заказник ентомологічний	130,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Хатне	--
	Заказник ботанічний	156,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с.с. Амбарне, Григорівка	--
	Заказник ентомологічний	140,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с.с. Комсомольське, Красноярське	--
	Заказник ботанічний	220,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Мілове	--
	Заказник гідрологічний	50,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Малий Бурлук	--
	Заказник ботанічний	441,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля селища Дорошенкове	--
	Заказник ґрунтовий	45,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) біля с. Лошакове	--
	Заказник ґрунтовий	10,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) біля с. Нестерне	--
Заказник ботанічний	101,7	Чугуївський район (колишній Вовчанський) Хоромлянське л-во, кв 95, 84, 94, 104, 105	--	

1	2	3	4	5
	Заказник лісовий	900,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) Старосалтівське л-во	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	89,2	Чугуївський район (колишній Вовчанський) біля с. Жовтневе	--
	Міждержавний заказник ландшафтний	4766,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) між селами Огірцеве, Стариця, Жовтневе л-во кв. 1-102	--
	Заказник ботанічний	56,9	Куп'янський район (колишній Дворічанський)біля с. Петро – Іванівка, урочище Іванівка	--
	Заказник ботанічний	125,8	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Новомлинськ	--
	Заказник ботанічний	159,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Корішне	--
	Заказник ентомологічний	30,7	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Бульбівка	--
	Заказник ботанічний	23,8	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Хрущівка	--
	Заказник ботанічний	17,1	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Крючка	--
	Заказник ботанічний	139,7	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Красне – I	--
	Заказник ботанічний	32,8	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Приоскілля	--
Заказник ентомологічний	35,1	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Парнянське	--	

1	2	3	4	5
	Заказник ботанічний	199,9	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с.с. Тополі, Кам'янка	--
	Заказник ботанічний	36,2	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Кривеньке	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	78,9	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Кармаличене	--
	Заказник ботанічний	32,5	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с. Лозова	--
	Заказник ботанічний	8,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Коноплянівка	--
	Заказник ґрунтовий	190,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с. Кам'янка	--
	Заказник ботанічний	410,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с. Колодезне	--
	Заказник ботанічний	250,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля смт Дворічна	--
	Заказник ландшафтний	1040,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с.с. Колодезне, Петро – Іванівка	--
	Заказник ґрунтовий	65,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля смт Дворічна	--
	Заказник ґрунтовий	110,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с. Колодезне	--
	Заказник ботанічний	266,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Угор	--

1	2	3	4	5
	Заказник ґрунтовий	70,0	Харківський район (колишній Дергачівський) біля с.с. Кудайвка, Гоптівка	--
	Заказник ентомологічний	59,0	Харківський район (колишній Дергачівський) урочище Велика Яруга	--
	Заказник ґрунтовий	105,0	Харківський район (колишній Дергачівський) біля селища Слатине	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник гідрологічний	1070,0	Красноградський район (колишній Зачепилівський) біля с.с. Сомівка, Займанка, Лиманівка	--
	Заказник гідрологічний	5000,0	Красноградський район (колишній Зачепилівський) біля с.с. Нове – Пекельне, Можарове	--
	Загальнодержавний заказник гідрологічний	400,0	Красноградський район (колишній Зачепилівський) біля с. Залінійне	--
	Заказник ботанічний	100,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) біля с. Шелудьківка	--
	Загальнодержавний заказник загально зоологічний	900,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) від с. Шелудьківка до снт Комсомольське та Лиман	--
	Заказник ґрунтовий	120,0	Чугуївський район (колишній Зміївський)біля с. Зидьки	--
	Пам'ятка природи ботанічна	27,6	Чугуївський район (колишній Зміївський) Задонецьке л-во, кв 72, 73	--
	Загальнодержавний заказник ландшафтний	2250,0	Чугуївський район (колишній Зміївський))Мохначанське л-во, кв 21, 24-30, 36-41, 47-51, 57-59, Скрипаївське л-во, кв 1-3,10-15,23-29,37-46, біля с.с. Мохнач та Лісове	--

1	2	3	4	5
	Заказник ботанічний	1,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) біля с. Пролетарське	--
	Заказник лісовий	150,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) урочище Бірки, Рокитянське л-во,	--
	Загальнодержавний заказник гідрологічний	2000,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) від с. Тимченки до с. Чемужівка	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Пам'ятка природи ботанічна	0,2	Богодухівський район (колишній Золочівський) біля с. Сквородинівка	--
	Заказник орнітологічний	30,0	Богодухівський район (колишній Золочівський) біля с. Феськи	--
	Заказник гідрологічний	52,0	Богодухівський район (колишній Золочівський) біля с. Цупівка	--
	Заказник гідрологічний	170,0	Богодухівський район (колишній Золочівський) біля с. Рясне	--
	Загальнодержавний заказник ландшафтний	26000,0	Ізюмський ДЛГ	--
	Заказник загально геологічний	25,0	Ізюмський район, біля с. Кам'янка	--
	Заказник ботанічний	550,0	Ізюмський район, біля с. Бугаївка	--
	Заказник ботанічний	86,0	Ізюмський район, Придонецьке л-во, кв.466, 425-427	--
	Заказник загально геологічний	10,0	Ізюмський район, біля с. Донецьке	--
Заказник загально геологічний	78,0	Ізюмський район, біля с. Кам'янка	--	

1	2	3	4	5
	Заказник ентомологічний	57,5	Красноградський район (колишній Кегичівський) біля с. Шевченкове	--
	Заказник ентомологічний	17,1	Красноградський район (колишній Кегичівський) біля с. Медведівка	--
	Заказник ентомологічний	31,8	Красноградський район (колишній Кегичівський) урочище Водокачка	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник орнітологічний	88,0	Красноградський район (колишній Кегичівський) біля с. Власівка	--
	Заказник ботанічний	1126,0	Красноградський район (колишній Кегичівський) біля с.с. Парасковія, Комунарівка, Калюжине	--
	Заказник ботанічний	3,7	Богодухівський район (колишній Коломацький) біля с. Григорівка	--
	Пам'ятка природи комплексна	5,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) біля с.Городне	--
	Пам'ятка природи комплексна	2,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) Пархомівське лісництво	--
	Заказник загально зоологічний	33,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) Володимирівське л-во кв.33	--
	Заказник ботанічний	20,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) урочище Лаврики	--
	Пам'ятка природи ботанічна	19,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) Шарівське л-во, кв.28	--
Заказник ботанічний	308,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) с.Каплунівка	--	

1	2	3	4	5
	Заказник ботанічний	164,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) біля с. Пархомівка	--
	Заказник ботанічний	30,0	Куп`янський район, Біля с. Орлянка	--
	Заказник загально зоологічний	48,6	Куп`янський район, урочище Липове	--
	Заказник ботанічний	290,0	Куп`янський район, біля с. Осадькове	--
	Заказник ентомологічний	5,0	Куп`янський район, урочище Карпівський ліс	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	25,2	Куп`янський район, біля с. Калинове	--
	Заказник ентомологічний	14,3	Куп`янський район, біля с. Тищенківка	--
	Заказник загально зоологічний	25,5	Куп`янський район, біля с. Дорошівка	--
	Заказник ґрунтовий	68,0	Куп`янський район, біля с.Сеньок	--
	Заказник ботанічний	6,0	Куп`янський район, біля с. Нечволодівка	--
	Заказник ботанічний	30,0	Куп`янський район, біля с. Кислівка	--
	Заказник ботанічний	360,0	Куп`янський район, біля с. Миколаївка	--
	Заказник ентомологічний	160,0	Куп`янський район, біля с. Цибівка	--
	Заказник ботанічний	150,0	Куп`янський район, біля с. Кругляківка до кордону з Луганською обл.	--
Заказник ентомологічний	7,0	Лозівський район, біля с. Миколаївка, балка Благовіщенська	--	
Заказник загальногеологічний	10,0	Лозівський район, біля с. Смирнівка	--	

1	2	3	4	5
	Заказник орнітологічний	420,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Старовірівка	--
	Заказник загальнозоологічний	55,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Вільхуватка, Ватутіне	--
	Заказник ботанічний	40,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Федорівка	--
	Заказник орнітологічний	156,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Парасковія	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	103,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Охоче	--
	Заказник ботанічний	163,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Ліпкуватівка	--
	Заказник ентомологічний	4,0	Лозівський район (колишній Первомайський) урочище «Горіле»	--
	Заказник ентомологічний	8,0	Лозівський район (колишній Первомайський) біля с.с.Отрадове, Петрівка, балка Заяча	--
	Заказник ботанічний	100,0	Лозівський район (колишній Первомайський) околиці с. Берека	--
	Заказник ботанічний	330,0	Лозівський район (колишній Первомайський) біля с. Верхній Бишкін	--
	Заказник загальногеологічний	95,0	Лозівський район (колишній Первомайський) біля с. Верхній Бишкін	--
	Заказник ботанічний	643,0	Лозівський район (колишній Первомайський) біля с.с. Єфремівка, Верхня Орілька	--

1	2	3	4	5
	Заказник ботанічний	89,0	Лозівський район (колишній Первомайський) біля с. Берека – 1	--
	Заказник гідрологічний	1400,0	Красноградський район (колишній Сахновщинський) біля с.с. Вел.Чернещина, Мал.Бучки	--
	Заказник ботанічний	34,8	Харківський район, Мерефянське л-во, кв.78, 101	--
	Заказник ботанічний	30,0	Харківський район, біля с.с. Тимченки, Миргород	--
	Заказник ботанічний	31,5	Харківський район, біля с. Буди, урочище Муховате	--
	Заказник ботанічний	150,0	Харківський район, біля с. Бездлюдівка	--
	Заказник ботанічний	300,0	Харківський район, Бабаївське л-во, кв.16, 17, 18, 20	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	150,0	Харківський район, Бабаївське л-во, кв.49, 50	--
	Заказник ботанічний	300,0	Харківський район, Мерефянське л-во, кв.49, 50, 55, 56, 57, 62, 63	--
	Заказник ботанічний	61,0	Харківський район, Мерефянське л-во, кв .72, 73, 74	--
	Загальнодержавний заказник гідрологічний	400,0	Харківський район, біля с. Мерефа	--
	Заказник загально-геологічний	70,0	Харківський район, між с.с. Липці і Руські Тишки	--
	Заказник ботанічний	65,0	Чугуївський район, біля с. Кицівка	--
	Заказник ботанічний	71,6	Чугуївський район, Кочетоцьке л-во, кв.209, 210, 211, 229	--
	Заказник ботанічний	214,5	Чугуївський район, Печенізьке л-во, кв. 44, 45, 46	--
Заказник загально-геологічний	40,0	Чугуївський район, біля с. Кам`яна Яруга	--	

1	2	3	4	5
	Пам`ятка природи ботанічна	20,0	Купянський район (колишній Шевченківський) біля с. Шишківка	--
	Заказник ентомологічний	13,4	Купянський район (колишній Шевченківський) біля с. Крейдянка	--
	Заказник ботанічний	5,0	Купянський район (колишній Шевченківський) біля с. Василенкове	--
	Пам`ятка природи ботанічна	4,6	Купянський район (колишній Шевченківський) біля с. Одрadne	--
	Заказник ботанічний	5,0	Купянський район (колишній Шевченківський) біля с. Старовірівка	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	4,0	Купянський район (колишній Шевченківський) біля с. Безмятежне	--
	Заказник ботанічний	7,0	Купянський район (колишній Шевченківський) біля с. Раївка	--
	Заказник ботанічний	430,0	Купянський район (колишній Шевченківський) біля с.с. Сподобівка, Дуванка, Федорівка	--
	Заказник ботанічний	360,0	Купянський район (колишній Шевченківський) між с. Новий Бурлук, Аркадівка	--
	Ботанічний сад	60,0	м. Харків, Павлово Поле, Саржин Яр, нова територія ботанічного саду	--
	Заказник лісовий	76,0	м. Харків, Сосновий бір (Григорівський бір)	--
	Гідрологічний заказник «Леб`яжі озера»	500,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський), с. Мілове, Балаклійський лісгосп, Високобірне лісництво, кв.111-119	--

1	2	3	4	5
	Загальнозоологічний заказник «Норцівський»	20,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський) с. Норцівка, Балаклійський лісгосп, Норцівське лісництво, кв. 53	--
	Орнітологічний заказник «Бригадирівський»	300,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський), с. Бригадирівка	--
	Гідрологічний заказник «Новопавлівський»	180,0	Лозівський район (колишній Близнюківський) с. Новопавлівка	--
	Гідрологічний заказник «Волохівський»	87,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) с. Волохівка	--
	Гідрологічний заказник «Ізбицький»	50,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) с. Ізбицьке	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Ботанічний заказник «Петрівський»	310,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) с. Петрівське	--
	Ботанічний заказник «Хотімлянський»	200,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський), с. Хотімля	--
	Гідрологічний заказник «Довгий»	782,0	Купянський район (колишній Дворічанський) між сел. Красне Перше та Новомлинське	--
	Гідрологічний заказник «Дворічний Кут»	115,0	Харківський район (колишній Дергачівський) с. Дворічний Кут	--
	Орнітологічний заказник «Вільховий»	20,0	Харківський район (колишній Дергачівський Данилівський лісгосп, Липецьке лісництво, кв. 67-74	--
	Орнітологічний заказник «Скалонівський»	400,0	Красноградський район (колишній Зачепилівський) с. Скалонівка	--
	Орнітологічний заказник «Зачепилівський»	500,0	Красноградський район (колишній Зачепилівський) між смт Зачепилівка та Леб`яже	--

1	2	3	4	5
	Орнітологічний заказник «Рунівщинський»	330,0	Красноградський район (колишній Зачепилівський) с. Рунівщина	--
	Орнітологічний заказник «Сухий Лиман»	200,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) с. Лиман	--
	Гідрологічний заказник «Снігівський»	60,0	Богодухівський район (колишній Золочівський) с. Сніги	--
	Ландшафтний заказник «Яремівський»	900,0	Ізюмський район, с. Яремівка, Ізюмський район, Студенецьке лісництво, кв. 135,136,142-144,148-152	--
	Іхтіологічний заказник «Студенецький»	10,0	Ізюмський район, с. Студенок	--
	Ботанічний заказник «Шляховий»	60,0	Богодухівський район(колишній Коломацький) с. Шляхове	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Ботанічний заказник «Петрівський»	500,0	Красноградський район, с. Петрівка	--
	Гідрологічний заказник «Пристін»	1000,0	Куп`янський район, між с. Петрівка та Пристін	--
	Гідрологічний заказник «Сеньківський»	200,0	Куп`янський район, с. Сенькове	--
	Орнітологічний заказник «Миролубівський»	608,0	Лозівський район, с. Миролубівка	--
	Гідрологічний заказник «Староводолазький»	40,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) с. С.Водолага	--
	Гідрологічний заказник «Красивий»	400,0	Лозівський район (колишній Первомайський) між с. Михайлівка та с. Красиве	--
	Ботанічний заказник «Булацелівський»	25,0	Лозівський район (колишній Первомайський) с. Булацелівка	--

1	2	3	4	5
	Ботанічний заказник «Олексіївський»	15,0	Лозівський район (колишній Первомайський) с. Олексіївський	--
	Гідрологічний заказник «Андріївський»	180,0	Красноградський район (колишній Сахновщинський) с. Андріївка	--
	Ботанічний заказник «Тернівський»	52,0	Харківський район, с. Тернова	--
	Ботанічний заказник «Борщівський»	86,0	Харківський район, с. Борщова	--
	Орнітологічний заказник «Бригадирівський»	75,3	Чугуївський район, с. Бригадирівка	--
	Ботанічний заказник «Леб`яже»	355,0	Чугуївський район, с. Леб`яже	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Ландшафтний заказник «Пісковий»	800,0	Чугуївський район, в\ч А 2280	--
	Орнітологічний заказник «Гетьманівський»	230,0	Купянський район (колишній Шевченківський) с. Гетьманівка	--
	Ботанічний заказник «Великобурлуцька заплава»	30,0	Шевченківський район, с. Аркадівка	--
	Ботанічний заказник «Безмятежний»	25,0	Шевченківський район, с. Безмятежне	--

Примітка: *- актуальна інформація відсутня через постійні зміни користувачів земельних ділянок.

Динаміка структури природно-заповідного фонду Харківської області

(назва адміністративно-територіальної одиниці)

Таблиця 48

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2023 (попередній рік)		На 01.01.2024 (поточний рік)	
	Кількість, шт.	Площа, га	Кількість, шт.	Площа, га
1	2	3	4	5
Природні заповідники	--	--	--	--
Біосферні заповідники	--	--	--	--
Національні природні парки	3	22690,0	3	22690,0
Регіональні ландшафтні парки	7	20544,3	7	20544,3
Заказники загальнодержавного значення	3	1038,0	3	1038,0
Заказники місцевого значення	171	37647,3	171	37647,3
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	--	--	--	--
Пам'ятки природи місцевого значення	44	645,9	44	645,9
Заповідні урочища	9	2537,2	9	2537,2
Ботанічні сади загальнодержавного значення	1	41,9	1	41,9
Ботанічні сади місцевого значення	1	13,3	1	13,3
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	1	22,8	1	22,8
Дендрологічні парки місцевого значення	1	51,5	1	51,5
Зоологічні парки загальнодержавного значення	1	22,0	1	22,0
Зоологічні парки місцевого значення	--	--	--	--
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	4	169,9	4	169,9
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	1	10,8	1	10,8
РАЗОМ:	247	85434,9	247	85434,9
в тому числі:	13	23984,6	13	23984,6
місцевого значення	234	61450,3	234	61450,3
Фактична площа ПЗФ	247	74877,1	247	74877,1
% фактичної площі ПЗФ від площі адміністративно-територіальної одиниці	--	2,4	--	2,4

Звіт про зміни складу територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення в 2023 році, розташованих на території Харківської області

(назва адміністративно-територіальної одиниці)

Таблиця 49

№ п/п	Категорія, значення	Тип	Назва	Площа, га	Обґрунтування причини ліквідації статусу	№, дата, назва документу, яким було створено (оголошено) об'єкт ПЗФ, ліквідовано статус або внесені зміни, ким прийнятий
1	2	3	4	5	6	7
Створено (оголошено)						
--	--	--	--	--	--	--
Ліквідовано статус						
--	--	--	--	--	--	--
Змінено категорію, тип, значення, площу тощо						
--	--	--	--	--	--	--

Примітка: - В таблицю вносяться відомості про:

- створені (оголошені) території та об'єкти ПЗФ;
- території та об'єкти ПЗФ, статус яких було ліквідовано (викласти обґрунтування причини ліквідації статусу: втрата природоохоронної, наукової, естетичної, рекреаційної цінності, ліквідація у зв'язку з входженням об'єкта ПЗФ до складу іншого об'єкта ПЗФ тощо);
- об'єкти ПЗФ, щодо яких відповідним документом були прийняті зміни, що стосуються таких показників: категорії, типу, значення, назви, площі тощо (привести значення відповідних показників до внесення змін і після внесення змін).

Перелік об'єктів природно-заповідного фонду, території яких входять до складу територій інших об'єктів природно-заповідного фонду станом на 01.01.2024

Харківська область

(назва адміністративно-територіальної одиниці)

Таблиця 50

Категорія, значення та назва об'єкту ПЗФ, до складу території якого входять інші об'єкти ПЗФ	Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу території іншого об'єкту ПЗФ	
	Категорія, значення, назва, тип	Площа, га
1	2	3
1. Національний природний парк «Гомільшанські ліси»	1. Заказник місцевого значення «Гомільшанська лісова дача», ландшафтний	7962
Разом в межах національного природного парку	Кількість об'єктів, 1 шт.:	7962
2. Національний природний парк «Дворічанський»	1. Заказник місцевого значення «Конопляне», ботанічний	315,9
	2. Заказник місцевого значення «Червоний», ботанічний	49,8
Разом в межах національного природного парку	Кількість об'єктів, 2 шт.:	365,7
3. Національний природний парк «Слобожанський»	1. Заказник місцевого значення «Володимирівська дача», лісовий	699
Разом в межах національного природного парку	Кількість об'єктів, 1 шт.:	699
4. Регіональний ландшафтний парк «Печенізьке поле»	1. Заказник місцевого значення «Печенізький», ландшафтний.	365,7
Разом в межах регіонального ландшафтного парку	Кількість об'єктів, 1 шт.:	365,7
5. Регіональний ландшафтний парк «Великобурлуцький степ»	1. Заказник загальнодержавного значення «Катеринівський», загальнозоологічний	527
	2. Заказник загальнодержавного значення «Бурлуцький», загальнозоологічний	326
	3. Заповідне урочище місцевого значення «Божкове», лісове	79
	4. Заповідне урочище місцевого значення «Дегтярне», лісове	95
Разом в межах регіонального ландшафтного парку	Кількість об'єктів, 4 шт.:	1027,0
6. Регіональний ландшафтний парк «Червонооскільський»	Заказник місцевого значення «Борівський», ботанічний	18
Разом в межах регіонального ландшафтного парку	Кількість об'єктів, 1 шт.:	18

1	2	3
7. Регіональний ландшафтний парк «Сокольники-Помірки»	Пам'ятка природи місцевого значення «Помірки», ботанічна	120,4
Разом в межах регіонального ландшафтного парку	Кількість об'єктів, 1 шт.:	120,4
ВСЬОГО	Кількість об'єктів, 11 шт.:	10557,8

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення,
розташованих у Харківській області станом на 01.01.2024 року
(назва адміністративно-територіальної одиниці)

Таблиця 51

№ з/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Території та об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення								
Національні природні парки								
1.	"Гомільшанські ліси"		14314,8	с. Коробів Хутір, с. Задонецьке, с. Гомольша Чугуївського району (колишній Зміївський район), Зміївська міська територіальна громада; с. Нижній Бишкін, с. Гайдари Лозівського району (колишній Первомайський район), Слобожанська селищна територіальна громада	Дирекція НПП "Гомільшанські ліси", землекористувачі та землевласники, підпорядкований Міндовкілля	Указ Президента України від 06.09.2004 №1047/2004	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	"Дворічанський"		3131,2	с. Кам'янка, с. Тополі Куп'янського району (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дирекція НПП "Дворічанський", землекористувачі та землевласники, підпорядкований Міндовкілля	Указ Президента України від 11.12.2009 №1044/2009	2015	так
3.	"Слобожанський"		5244,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада	Дирекція НПП "Слобожанський" (згідно з охоронним зобов'язанням до передачі земель у постійне користування парку ДП "Гутянське лісове господарство" - на цей час реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України"), підпорядкований Міндовкілля	Указ Президента України від 11.12.2009 №1047/2009	2015	так
	Разом: 3		22690,0	х	х	х	х	х
Заказники								
	Загальнозоологічні							
1.	"Катеринівський"	загально зоологічний	527,0	с.с. Катеринівка, Андріївка Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада	ТОВ "Катеринівка"-318 га; ПСП "Малинівка" - 209 га	Постанова РМ УРСР від 19.04.1977 №198	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	"Бурлуцький"	загально зоологічний	326,0	смт Великий Бурлук, с.с. Горяне, Катеринівка (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада	Великобурлуцька селищна рада -66,2 га; ТОВ "Катеринівка" -107га; ПСП "Маяк" - 152,8 га	Постанова РМ УРСР від 19.04.1977 №198	2015	так
	Разом: 2		853,0	х	х	х	х	х
	Ботанічні							
1.	"Вовчанський"	ботанічний	185,0	с.с. Мала Вовча, II Жовтневе, Волохівка, Землянки, Нестерне, Охрімівка Чугуївського району (колишній Вовчанський район), Старосалтівська селищна територіальна громада	Вовчанська районна державна адміністрація (реорганізовано, входить до Чугуївської РДА)	Указ Президента України від 10.12.1994 №750/94	2015	так
	Разом: 1		185,0	х	х	х	х	х
Пам'ятки природи								
	Садово-паркового мистецтва							
1.	"Шарівський парк"		39,3	Обласний туберкульозний санаторій "Шарівка", смт Шарівка-1 Богодухівського району, Богодухівська міська територіальна громада	Обласний туберкульозний санаторій "Шарівка"	Постанова Ради Міністрів від 29.01.1960 №105	2015	так
2.	"Старомерчанський парк"		69	смт Старий Мерчик Богодухівського району (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада	Управління містобудування та архітектури Харківської обласної державної адміністрації	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 №18	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	"Краснокутський парк"		13,6	смт Краснокутськ Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада	Краснокутський науково-дослідний центр садівництва інституту садівництва ААНУ	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 №18	2015	так
4.	"Наталіївський парк"		48	с. Володимирівка Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада	Обласний туберкульозний санаторій "Володимирівський" (на цей час - Кошунівське підприємство Харківської обласної ради «Обласний туберкульозний санаторій «Володимирський»)	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 №18	2015	так
	Разом: 4		169,9	х	х	х	х	х
Зоологічні парки								
1.	Харківський зоопарк		22,0	Харківська міська територіальна громада, м. Харків вул.Сумська,35	Харківський міськвиконком, дирекція Кошунівської організації "Харківський зоологічний парк"	Постанова РМ УРСР від 22.07.1983 №311	2015	так
	Разом: 1	х	22,0	х	х	х	х	х
Дендрологічні парки								
1.	Дендрологічний парк Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва		22,8	Роганська селищна територіальна громада, сел Рогань Харківського району	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва (зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Постанова РМ УРСР від 22.02.1991 №33	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Разом: 1		22,8	х	х	х	х	х
Ботанічні сади								
1.	Ботанічний сад Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна		41,9	Харківська міська територіальна громада, м. Харків вул.Клочківська,52 , вул. Отакара Яроша,24	Харківській національний університет імені В.Н. Каразіна	Указ Президента України від 09.12.1998 №1341/98	2015	так
	Разом: 1		41,9	х	х	х	х	х
	Всього ПЗФ загальнодержавного значення: 13		23984,6	х	х	х	х	х
Території та об'єкти ПЗФ місцевого значення								
Регіональні ландшафтні парки								
1.	"Печенізьке поле"		5166,13	с.с.Мартова, Артемівка, Борщова Чугуївського району (колишній Печенізький район), Печенізька селищна територіальна громада, Печенізьке лвсництво ДП "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" кв.146, 149, 150 вид.41,42	Еко-Агрофірма "Фауна", ДП "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999; змінено межі РЛП рішенням Харківської обласної ради від 19.12.2013 №919-VI	2015	так
2.	"Великобурлуцький степ"		2042,6	смт.Великий Бурлук, с.с.Катеринівка, Червона хвиля, Шипувате, Андріївка, Горяне, Плоске Куп'янського району (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада; ДП "Куп'янське лісове господарство, Великобурлуцьке лісництво кв.кв.79-82, 89 (вид.1-12), 130-132, 138, 159	Шипуватська сільська рада-77га; Великобурлуцька селищна рада- 81,1га; ПСП "Маяк"-137,9 га; ТОВ"Катеринівка" - 590,5 га; ПСП"Нива" -160 га; ДПДГ"Червона хвиля" - 192,9 га; ПСП"Малинівка" - 403,8 га; ДП "Купянське лісове господарство"-399,4	Рішення Харківської обласної ради від 27.06.2000	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
					га			
3.	"Ізюмська лука"		5002	Ізюмський район (колишній Балаклійський район): Петрівське лісництво кв.кв.140-143, 148-152, 164, 165, 169, 186-188, 213-215, 242, 273, 274; Завгороднівське лісництво кв.кв. 323, 324, 365, 366, 406, 407, 449, 604-623; Ізюмський район: Завгороднівське лісництво кв.624-632; Піщанське лісництво кв.582-587; Придонецьке лісництво кв.554-561, 574-576, 581; Петрівське лісництво кв.144-147, 153-157, 170, 171; Ізюмське лісництво кв.158-163	ДП "Ізюмське лісове господарство"	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003; змінено межі РЛП рішенням Харківської обласної ради від 23.12.2005.	2015	так
4.	"Парк дикої природи "Ольхова балка"		465,5	Харківський район (колишній Дергачівський район) (в т.ч. землі Новомосковського військового лісгоспу 156 га - кв.1-69 га, кв. 2-65 га, кв. 5 - 15	Квартирно-експлуатаційний відділ м.Харкова Збройних сил України	Рішення Харківської обласної ради від 29.01.2009 №1098-V	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				га, кв.6 - 7 га)				
5.	"Сокольники-Помірки"		1104,6	м.Харків, Спеціалізоване комунальне підприємство "Харківзеленбуд" Лісопаркове господарство (776,4 га) кв.1, 2, 4, 5, 8-10, 11 (вид.1, 2 част., 4-6 част., 7, 9), 16, 17, 18 (вид.1, 5-13), 23, 24, 25 (вид.1-3, 10-13, 15), 29, 30, 31 (вид.1-4, 9-12), 35-37, 42-45, 48-51; ДП "Харківська лісова науково-дослідна станція" Українського ордена "Знак пошани" науково-дослідного-інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького Дергачівське лісництво (328,2 га) кв. 364 (вид.1, 3-5), 365-366, 367 (вид. 2, 3), 368-375.	Спеціалізоване комунальне підприємство "Харківзеленбуд" Харківської міської ради, ДП "Харківська лісова науково-дослідна станція" Українського ордена "Знак пошани" науково-дослідного-інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького	Рішення Харківської обласної ради від 30.08.2012 №518-VI	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	"Червонооскільський"		6623	Ізюмський район (колишній Борівський район), Червонооскільське водосховище-4000,0га, ДП"Куп'янське лісове господарство" Борівське лісництво (2623га) кв.8, 9, 12, 18-20, 22, 23, 26, 27, 32-35, 37, 50, 51, 55, 56, 60-62, 66-68, 71-73, 75-88, 90, 91, 95-97, 100, 101, 130-132, 137.	Борівська районна державна адміністрація, ДП"Куп'янське лісове господарство "	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2010 №56-VI	2015	так
7.	"Фельдман-Екопарк"		140,5	Харківський район (колишній Дергачівський район), Малоданилівська селищна територіальна громада, поблизу с.Лісне, Південне лісництво кв.95 (крім вид.6), та частково кв.85 (вид.8, 11-20, 23), 86 (вид.4), 103 (вид.2-4), 104 (крім вид.2,5), 105 (крім вид. 7), 106 (вид.11, 12, 16), 116 (вид. 2,3), 117 (вид.1,7,9), з вилученням Південне лісництво кв.152, 104 (вид.2), кв.95 (вид.6), кв 105 (вид.2)	Державне підприємство "Харківська лісова науково-дослідна станція"; Товариство з обмеженою діяльністю "Лісова галявина";Товариство з обмеженою відповідальністю "Оздоровчий комплекс "Сонячна галявина"	Рішення Харківської обласної ради від 20.06.2013 №762-VI та від 29.08.2013 №826-VI	2015	так
	Разом: 7		20544,33	х	х	х	х	х
Заказники								
	Ландшафтні							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	"Синичинський"	ландшафтний	285,6	Ізюмський район, Оскільська селищна територіальна громада, Студеноцьке лісництво кв.130 (вид. 22, 25, 26, 27, 30), кв. 131 (вид. 24, 25, 27, 28, 29), кв. 132 (вид. 21, 22), кв. 135, 136, 137 (вид. 4, 7, 8), кв. 142, 143, 144, 185.	ДП "Ізюмське лісове господарство"	Рішення Харківської обласної ради XIII сесії VII скликання від 07.12.2017 № 606-VII	2017	так
2.	"Савинська лісова дача"	ландшафтний	1711	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська та Савинська селищна територіальні громади, Савинське лісництво, кв.кв. 31-40, 42-63	ДП "Балаклійське лісове господарство" (у зв'язку з реформуванням галузі увійшло до складу ДП "Ізюмське лісове господарство")	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 № 581	2015	так
3.	"Крейдянська лісова дача"	ландшафтний	1477,7	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, Балаклійське лісництво кв. 18-21, 24-30, 32-38, 45-50, 52-67, кв.51 (без виділу 5)	Балаклійська міська рада, ДП "Балаклійське лісове господарство" (у зв'язку з реформуванням галузі увійшло до складу ДП "Ізюмське лісове господарство")	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	2015	так
4.	"Новодмитрівський"	ландшафтний	209,2	Ізюмський район (колишній Барвінківський район), Барвінківська міська територіальна громада, с. Нова Дмитрівка	Іллічівська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	"Новодонівський"	ландшафтний	203,1	Чугуївський район (колишній Вовчанський район) Старосалтівське лісництво кв.115 (вид.8-12, 14-16, 20-22), кв.116 (вид.12-14, 16, 17, 22, 23, 28, 29), кв. 117 (вид.3, 4, 7-9), 118 (вид.1-3), 119, 121, 123 (вид. 4, 5, 9-11), 124 (вид.1, 8, 10, 11, 15)	ТОВ "Фортуна-Сервіс"	Рішення Харківської обласної ради від 10.12.2002, Рішеннями Харківської обласної ради від 23.12.2003, 08.02.2007 № 172-V, 28.02.2008 № 611-V змінено межі заказника	2015	так
6.	"Соколята"	ландшафтний	501	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Старосалтівська селищна територіальна громада, Хотімлянське лісництво, кв. кв. 1-15; Старосалтівське лісництво, кв.кв. 73, 74, 79	ДП "Вовчанське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	2015	так
7.	"Сіверськодонецький"	ландшафтний	2531	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Вовчанська міська територіальна громада, Чайківське лісництво, кв.кв. 1-39, 43-46,	ДП "Вовчанське лісове господарство"	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	2015	так
8.	"Гомільшанська лісова дача"	ландшафтний	9092	Чугуївський район (колишній Зміївський район) Гомільшанське лісництво кв. 1-125; Задонецьке лісництво, кв. 173 – 207, 215; Таранівське лісництво кв.105-115	ДП "Зміївське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Зміївське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9.	"Павлівський"	ландшафтний	108,5	Красноградський район (колишній Кегичівський район), Кегичівська селищна територіальна громада, с.Павлівка	ТОВ "Промінь"	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	2015	так
10.	"Піщаний"	ландшафтний	124,77	Чугуївський район, Чугуївська міська територіальна громада, біля с.Піщане	Великобачанська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	2015	так
11.	"Печенізька лісова дача"	ландшафтний	5298,8	Чугуївський район (колишній Печенізький район) Печенізьке лісництво №1 кв.1-10, 12-22, 26 (вид. 9-20), 27 (вид.6- 10), 28-35, 41-48, 55-60, 68-71, 81-83; Печенізьке лісництво №2 кв.11, 23-25, 36-40, 49-54, 61-67, 72-80, 84-88, 125	ДП "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" (у зв'язку з реформуванням галузі проводиться робота щодо передачі під охорону ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562, межі змінено рішенням обласної ради від 23.12.2003	2015	так
12.	"Малинівський"	ландшафтний	2257,1	Чугуївський район, Малинівська, Новопокровська та Слобожанська селищні територіальні громади, Малинівське лісництво (1477,1га), кв. 16,17, 18 (вид.1-10,12,16-18), 19(вид. 1-6,8-11,13-26), 26-30, 34-40, 43-50, 53-59, 62-68, 71, 73, 75-79, 83, 84, 92-96, 98, 101 (вид. 4), кв. 106 (вид.1,3,9); Зміївський район – 780га, кв.14, 15, 20-25, 31, 33, 41, 42, 51, 52, 60, 61, 69, 70, 72, 74, 80-82, 85-88	ДП "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" (у зв'язку з реформуванням галузі проводиться робота щодо передачі під охорону ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562. Межі змінені рішенням облвиконкому від 02.12.1991 №332	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.	"Кочетоцька лісова дача"	ландшафтний	2163,3	Чугуївський район Тетлізьке лісництво кв.109 (вид.2); Кочетоцьке лісництво №2 кв. 120 (вид. 1-3, 5), 121 (вид. 1-4), 130 (вид.2), 142- 152, 164-175, 187-199, 209-220, 229-238, 246 (вид. 1-5), 247-253, 262, 263, 270, 271; Малинівське лісництво кв.290-292	ДП "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення виконавчого комітету Харківської обласної ради народних депутатів від 03.12.1984 № 562, межі змінено рішенням облвиконкома від 02.12.1991 № 332 та рішенням Харківської обласної ради від 23.12.2005	2015	так
14.	"Печенізький"	ландшафтний	365,7	Чугуївський район (колишній Печенізький район), Печенізька селищна територіальна громада, с.Мартова	ЗАТ Еко-Агрофірма "Фауна"	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	2015	так
	Разом: 14	х	26328,77	х	х	х	х	х
	Лісові							
1.	"Великий Ліс	лісовий	58	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Вовчанська міська територіальна громада, Старицьке лісництво, кв.16	ДП "Вовчанське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
2.	"Старосалтівський"	лісовий	347,4	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), с.Старий Салтів, Старосалтівське лісництво: кв.43-52, 35 (вид.17-20,25), 42 (вид.3-6, 10, 12-16, 22-23)	ДП "Вовчанське лісове господарство"	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	"Лозовеньківський"	лісовий	50,5	Харківський район (колишній Дергачівський район), Малоданилівська селищна територіальна громада, с.Мала Данилівка	Харківська державна зооветеринарна академія (у зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 № 581	2015	так
4.	"Скрипаївський"	лісовий	27,3	Чугуївський район (колишній Зміївський район), Слобожанська селищна територіальна громада, біля с.Лісне, Скрипаївське лісництво, кв. 90 (вид.3, 12, 13), кв.106 (вид.2)	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структурний підрозділ (у зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
5.	"Мохначанський"	лісовий	104,9	Чугуївський район (колишній Зміївський район), Слобожанська селищна територіальна рада, біля с.Мохнач, Мохначанське лісництво кв.48 (вид.3-6), кв.49 (вид.1-8)	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структурний підрозділ (у зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
6.	"Середньодонецький"	лісовий	1389	Чугуївський район (колишній Зміївський район), Слобожанська селищна територіальна громада, с. Лісне, Мохначанське лісництво кв.11, 20-22, 30, 40, 41, 50, 51, 58, 59; Скрипаївське лісництво кв. 1-7, 10-19, 22-33	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структурний підрозділ (у зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.	"Володимирівська дача"	лісовий	699	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Володимирівське лісництво кв. 15, 16, 26-29, 38-43, 52-55, 57, 58	ДП "Гутянське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003	2015	так
8.	"Кулаківський"	лісовий	455	Чугуївський район (колишній Печенізький район), Печенізьке лісництво №3 кв. 139-142, 162, 163 (діл. 1-10)	ДП "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 21.01.1997 № 44	2015	так
9.	"Григоровський бір"	лісовий	76	м. Харків, Новобаварський район (колишній Жовтневий район), Харківська міська територіальна громада, Лісопаркове господарство кв.74-76	Спеціалізоване комунальне підприємство "Харківзеленбуд"	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	так
	Разом: 9	х	3207,1	х	х	х	х	х
	Ботанічні							
1.	"Сербівський"	ботанічний	2	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Донецька селищна територіальна громада, Андріївське лісництво кв.24 (вид.21), 25 (вид.14)	ДП "Балаклійське лісове господарство" (у зв'язку з реформуванням галузі входить до складу ДП "Ізюмське лісове господарство")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	"Борисоглібський бір"	ботанічний	2,9	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, Високобірське лісництво кв.129 (вид.19, 21)	ДП "Балаклійське лісове господарство" (у зв'язку з реформуванням галузі входить до складу ДП "Ізюмське лісове господарство")	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
3.	"Байрак"	ботанічний	1	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, Балаклійське лісництво кв.92 (вид.8)	ДП "Балаклійське лісове господарство" (у зв'язку з реформуванням галузі входить до складу ДП "Ізюмське лісове господарство")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
4.	"Ковиловий"	ботанічний	3	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, с. Петрівське	Петрівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 20.05.1991 №144	2015	так
5.	"Нурівський"	ботанічний	36,6	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Савинська селищна територіальна громада, біля с. Нурове	ДП "Дослідне господарство "Аграрне" Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААНУ (раніше-УААН ДГ "Червоний Жовтень")	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так
6.	"Данилівський"	ботанічний	20,5	Ізюмський район (колишній Барвінківський район), Барвінківська міська територіальна громада, околиці с. Данилівна	Барвінківська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Ізюмської РДА)	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так
7.	"Мар'ївський"	ботанічний	8,8	Ізюмський район (колишній Барвінківський район) с. Мар'ївка	Барвінківська районна державна адміністрація (реорганізовано,	Рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 №1423-V	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
					приєднано до Ізюмської РДА)			
8.	"Бурбулатівський"	ботанічний	99,1	Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада, с. Бурбулатове	Близнюківська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
9.	"Гутянський"	ботанічний	134	Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада, Гутянське лісництво кв. 136, 140; Володимирівське лісництво кв. 138, 148	ДП "Гутянське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
10.	"Шарівський"	ботанічний	146	Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада, Шарівське лісництво кв.17-19	ДП "Гутянське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
11.	"Борівський"	ботанічний	18	Ізюмський район (колишній Борівський район), Борівська селищна територіальна громада, Борівське лісництво кв.85, 137	ДП "Куп'янське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
12.	"Артільницький"	ботанічний	167,8	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Вільхуватська сільська рада, околиці с.Артільне	Рубленська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.	"Міловський"	ботанічний	38,7	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Вільхуватська сільська територіальна громада, околиці с.Мілове	ПСП "Восход"	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так
14.	"Зелений гай"	ботанічний	20	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада, с.Зелений гай	ДП "ДГ"Пантелеймонівське" Інституту рослин. ім. В.Я. Юр'єва НАНУ (раніше - ДП ДГ "Червона хвиля")	Рішення Харківської обласної ради від 26.03.2009 №1165-V	2015	так
15.	"Крейдяний"	ботанічний	36,9	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, біля селище Дворічна	Дворічанська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
16.	"Червоний"	ботанічний	49,8	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, с. Нижнє Червоне	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
17.	"Коробочкине"	ботанічний	29,1	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, біля селище Дворічне	Дворічанська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
18.	"Колодязнянський"	ботанічний	94,5	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, біля с. Колодязне	Колодязненська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.	"Коновалове"	ботанічний	25	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, Дворічанське лісництво кв.5	ДП "Куп'янське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
20.	"Озерний"	ботанічний	44	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, Кам'янське лісництво кв.16 (вид.5-10, 16, 17, 19, 24, 25), 17 (вид.5-10, 13-18)	ДП "Куп'янське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
21.	"Дворубчине"	ботанічний	68	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, Кам'янське лісництво кв.34 (вид.17, 18, 29, 30-35)	ДП "Куп'янське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
22.	"Конопляне"	ботанічний	315,9	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, с. Кам'янка, с. Тополі	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Куп'янської РДА)	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
23.	"Личане"	ботанічний	36	Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада, с. Личане	Дергачівська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Харківської РДА)	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 №581	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
24.	"Слатінський"	ботанічний	18,9	Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада, с. Слатино	ТОВ "Слобожанщина"	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	2015	так
25.	"Кудіївський"	ботанічний	16,4	Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада, с. Кудіївка	Токарська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 №699-V	2015	так
26.	"Цикалове"	ботанічний	10	Чугуївський район (колишній Зміївський район), Слобожанська селищна територіальна громада, с.Скрипаї	ПСП "Скрипаї"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
27.	"Озеро Борове"	ботанічний	35,39	Чугуївський район (колишній Зміївський район), Слобожанська селищна територіальна громада, Задонецьке лісництво кв.168 (вид.7-17, 30)	ДП "Зміївське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Зміївське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 №1422-V	2015	так
28.	"Бугаївський"	ботанічний	47	Ізюмський район, Куньєвська сільська територіальна громада, с.Бугаївка	Бугаївська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
29.	"Караван"	ботанічний	308	Ізюмський район, Оскільська сільська територіальна громада, Придонецьке лісництво кв.594-599	ДП "Ізюмське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 28.01.1991 №18	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
30.	"Мурафський"	ботанічний	223	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Володимирівське лісництво кв.1, 3, 9, 19, 20	ДП "Гутянське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562, зміни внесено розпорядженням Харківської облдержадміністрації від 18.10.2013 №416	2015	так
31.	"Гришкове"	ботанічний	30	Богодухівський район (колишній Коломацький район), Коломацька селищна територіальна громада, с. Різуненкове	Різуненківська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	2015	так
32.	"Ковиловий"	ботанічний	136,4	Красноградський район (колишній Кегичівський район), Кегичівська селищна територіальна громада, с. Власівське, с. Петрівське	Власівська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	2015	так
33.	"Олександрівський"	ботанічний	170	Красноградський район (колишній Кегичівський район), Кегичівська селищна територіальна громада, с. Олександрівка, с. Андріївка	Кегичівська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	2015	так
34.	"Капранський"	ботанічний	74,9	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, с. Капранське	Краснокутська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Богодухівської РДА)	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 №1274-V	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
35.	"Куп'янський"	ботанічний	57	Куп'янський район, Петропавлівська сільська територіальна громада, с. Затиштя	ТОВ "Сільськогосподарське об'єднання "Ягідне"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
36.	"Миколаївський"	ботанічний	17,6	Куп'янський район, Кіндрашівська сільська територіальна громада, с. Миколаївка Перша	ЗАТ Агрофірма "8 березня"	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так
37.	"Цибівський"	ботанічний	68	Куп'янський район, Кіндрашівська сільська територіальна громада, с. Цибівка	ЗАТ Агрофірма "8 березня"	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так
38.	"Мальцівський"	ботанічний	8,3	Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада, с. Мальцівка	Іванівська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	2015	так
39.	"Балка Михайлівська"	ботанічний	42	Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада, с. Михайлівка	Катеринівська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	2015	так
40.	"Гора Городовище"	ботанічний	7	Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада, с. Смирнівка	Смирнівська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	2015	так
41.	"Верхньобишкін- ський"	ботанічний	138,8	Лозівський район (колишній Первомайський район), Олексіївська сільська територіальна громада, с. Верхній Бишкін	Олексіївська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
42.	"Берецький"	ботанічний	74,7	Лозівський район (колишній Первомайський район), Олексіївська сільська територіальна громада, с. Берека	Олексіївська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
43.	"Кицівський"	ботанічний	65	Чугуївський район (колишній Печенізький район), Печенізька селищна територіальна громада, с. Кицівка	Печенізька селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
44.	"Родничок"	ботанічний	15,3	Красноградський район (колишній Сахновщинський район), Сахновщинська селищна територіальна громада, с. Чернолозка	Сахновщинське каналізаційне дочірнє водопровідно-каналізаційне підприємство-11,3 га; Сахновщинська селищна рада-4,0 га.	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	2015	так
45.	"Савичів яр"	ботанічний	31,5	Харківській район, Південна міська територіальна громада, сел Буди	Будянська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
46.	"Дроб'янське"	ботанічний	12,6	Харківській район, Люботинська міська територіальна громада, Люботинське лісництво кв.6 (вид.2,3)	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
47.	"Рязанова балка"	ботанічний	10	Харківській район, Роганська селищна територіальна громада, селище Рогань	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва (у зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
					університету)			
48.	"Альошкина балка"	ботанічний	6	Харківській район, Вільхівська сільська територіальна громада, с. Бобрівка	ДГ "Кутузівка" УкрНДІ тваринництва ААНУ	Рішення облвиконкому від 20.05.1991 №144	2015	так
49.	"Ковиловий степ"	ботанічний	78	Харківській район, Роганська селищна територіальна громада, с. Зелений колодязь; Чугуївський район с. Тернова	СТОВ"Колос"-56,4га; ДП Харківський національний аграрний університет ім.В.В.Докучаєва-21,6га (у зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Рішення Харківської обласної ради від 20.05.1993	2015	так
50.	"Новомиколаївський"	ботанічний	47,7	м.Куп'янськ, Куп'янський район (колишній Шевченківський район), Кіндрашівська сільська територіальна громада, с.Новомиколаївка	ФГ "Клепки"-24,7 га; Новомиколаївська сільська рада Куп'янського району-23 га.	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	2015	так
51.	"Аркадівський"	ботанічний	22,9	Куп'янський район (колишній Шевченківській район), Шевченківська селищна територіальна громада, с.Аркадівка	ТОВ "Харківагро-2000"	Рішення Харківської обласної ради від 08.02.2007 №172-V	2015	так
	Разом: 51	x	3169,99	x	x	x	x	x
	Загальнозоологічні							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	"Лиман"	загально зоологічний	131,2	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, біля м. Балаклія	Балаклійська міська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	2015	так
2.	"Джерельне"	загально зоологічний	21	Богодухівській район, Богодухівська міська територіальна громада, с. Ульянівка	ВАТ "Ульянівське"	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
3.	"Орчицький"	загально зоологічний	1006	Красноградський район (колишній Зачепилівський район) с. Заріччя, Зачепилівське лісництво кв.47-63	ДП "Красноградське лісове господарство"- 413 га (у зв'язку з реформуванням галузі входить до складу Філії "Зміївське лісове господарство" ДП "Ліси України"); Малоорчицька сільська рада -593 га.	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562, зі змінами, внесеними рішення Харківської обласної ради від 23.12.2023 № 774-VIII «Про перейменування об'єкта природно-заповідного фонду місцевого значення в Харківській області»	2015	
4.	"Оберіг"	загально зоологічний	84,2	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, с. Чернеччина	Краснокутська дослідна станція садівництва-18,4га; СВК "Краснокутський"- 16,3га; Фермерські господарства: "Овен"- 3 га; "Ромашка"-5 га; "Росинка"-6 га; "Дунай"- 14,1 га; "Марія"-8,8га; "Мрія"-12,6 га	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	"Лозівський"	загально зоологічний	50	Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада, с. Кінне	Лозівський кінний завод №124	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так
	Разом: 5	х	1292,4	х	х	х	х	х
	Ентомологічні							
1.	"Бойневе"	ентомологічний	17,3	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Савинська селищна територіальна громада, с. Залиман	Залиманська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
2.	"Рибчине"	ентомологічний	9,4	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, с. Чепиль	Чепільська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
3.	"Красногірський"	ентомологічний	2,5	Ізюмський район (колишній Барвінківський район), Барвінківська міська територіальна громада, біля с. Мар'ївка	Барвінківська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Ізюмської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
4.	"Чабанне"	ентомологічний	5	Ізюмський район (колишній Барвінківський район), Барвінківська міська територіальна громада, с. Ново- Дмитрівка	Барвінківська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Ізюмської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
5.	"Варварівський"	ентомологічний	3	Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада, с. Варварівка	Близнюківська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	"Добровільський"	ентомологічний	5	Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада, с. Новоукраїнка	Близнюківська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
7.	"Острівщанський"	ентомологічний	5	Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада, в околицях с. Серафимівка	Близнюківська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
8.	"Тернівський"	ентомологічний	62,8	Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада, с. Криштопівка	Близнюківська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 16.06.2011 №184-V	2015	так
9.	"Шейчина балка"	ентомологічний	4	Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада, с. Сінне	Сіннянська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
10.	"Степовий"	ентомологічний	5	Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада, с. Степне	Степнянська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
11.	"Нижнє-Журавський"	ентомологічний	3	Ізюмський район (колишній Борівський район), Богодухівська міська територіальна громада, с. Нижня Журавка	Підлиманська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
12.	"Ново-Платонівський"	ентомологічний	4	Ізюмський район (колишній Борівський район), Борівська селищна територіальна громада, с.Нова Платонівка	Борівська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.	"Ханделіївський"	ентомологічний	5	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада, с. Миколаївка	Сніжківська сільська рада (було-СТОВ "Сніжків")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
14.	"Савранський"	ентомологічний	5	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада, с. Благодатне	СВК "Дружба"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
15.	"Каніцевський"	ентомологічний	5	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада, с. Сидоренкове	Сидоренківська сільська рада (було-СВК "Надія")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
16.	"Вовчий яр"	ентомологічний	5	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), с. Шипувате	ТОВ СВФ "Шипувате"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
17.	"Мерешкувата дача"	ентомологічний	2	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада, с. Червона хвиля	ДП ДГ "Пантелеймонівське" Інституту рослин. ім. В.Я. Юр'єва НААНУ (раніше-ДП ДГ "Червона хвиля")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
18.	"Василівський"	ентомологічний	5,5	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Вовчанська міська територіальна громада, с. Іванівка	Іванівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.	"Осоківський"	ентомологічний	25	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, с. Миколаївка	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
20.	"Піщаний"	ентомологічний	15	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, с. Піщанка	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
21.	"Строївський"	ентомологічний	28	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, с. Строївка	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
22.	"Криничанський"	ентомологічний	18	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, с. Криничне	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
23.	"Осинник"	ентомологічний	20	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, с. Осинник	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
24.	"Кущувате"	ентомологічний	5,6	Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада, с. Ветеринарне	Козачолопанська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
25.	"Старий сад"	ентомологічний	5	Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада, с. Козача Лопань	Дергачівська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Харківської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
26.	"Великоярузький"	ентомологічний	56	Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада, с. Алісівка	Дергачівська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Харківської РДА)	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
27.	"Шевченків яр"	ентомологічний	10,1	Красноградський район (колишній Зачепилівський район), Зачепилівська селищна територіальна громада, с. Олянівка	Новомажарська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	2015	так
28.	"Ульянівський"	ентомологічний	8,4	Красноградський район (колишній Зачепилівський район), Зачепилівська селищна територіальна громада, с. Олянівка	Новомажарська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
29.	"Черноглазівський"	ентомологічний	2,9	Богодухівський район (колишній Золочівський район), Золочівська селищна територіальна громада, с. Черноглазівка	Жовтнева сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
30.	"Удянський"	ентомологічний	3	Богодухівський район (колишній Золочівський район), Золочівська селищна територіальна громада, с. Уди	Удянська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
31.	"Прогін"	ентомологічний	6	Чугуївський район (колишній Зміївський район), Слобожанська селищна територіальна громада, с. Нижній Бишкін	Нижньобишкінська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
32.	"Роздольний"	ентомологічний	5	Чугуївський район (колишній Зміївський район), Зміївська міська територіальна громада, с. Роздольне	Таранівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
33.	"Кукилівський"	ентомологічний	5	Чугуївський район (колишній Зміївський район), Зміївська міська територіальна громада, с. Кукилівка	Селекційний, технологічний і комерційний центр, держплемзавод "Червоний велетень"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
34.	"Круглий"	ентомологічний	3,7	Ізюмський район, Ізюмська міська територіальна громада, с. Копанки	Бугаївська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
35.	"Запилювач"	ентомологічний	5	Ізюмський район, Оскільська сільська територіальна громада, с. Мала Камишуваха	Малокамишувахська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
36.	"Вшивий"	ентомологічний	5,8	Красноградський район (колишній Кегичівський район), Кегичівська селищна територіальна громада, смт Кегичівка	ПП "Агропрогрес"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
37.	"Бесарабівський"	ентомологічний	5,6	Красноградський район (колишній Кегичівський район), Кегичівська селищна територіальна громада, с. Бесарабівка	Кегичівська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
38.	"Зорянський"	ентомологічний	2	Красноградський район, Красноградська міська територіальна громада, с. Зоряне	Красноградська міська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
39.	"Мокрянський"	ентомологічний	3	Красноградський район, Красноградська міська територіальна громада, с. Миколо-Комишувата	Красноградська міська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
40.	"Гірчаківський"	ентомологічний	5	Красноградський район, Красноградська міська територіальна громада, с. Гірчаківка	Красноградська міська рада	Рішення Харківської обласної ради від 20.05.1993	2015	так
41.	"Краснокутський"	ентомологічний	4	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, смт Краснокутськ	СВК "Маяк"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
42.	"В'язівський"	ентомологічний	20,6	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, с. Михайлівка	Краснокутська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Богодухівської РДА)	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 №1274-V	2015	так
43.	"Гаркавецький"	ентомологічний	8,9	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, с. Гаркавець	Краснокутська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Богодухівської РДА)	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 №1274-V	2015	так
44.	"Стінки"	ентомологічний	7	Куп'янський район, Петропавлівська сільська територіальна громада, с. Петропавлівка	Фермерське господарство "Ромашка"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
45.	"Берестовий"	ентомологічний	3	Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада, с. Надєждівка	Надєждівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
46.	"Михайлівський"	ентомологічний	3	Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада, с. Катеринівка	Катеринівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
47.	"Вінники"	ентомологічний	7,5	Харківський район (колишній Нововодолазький район), Старовірівська селищна територіальна громада, с. Власівка	ПОСП "Комінтерн"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
48.	"Балки"	ентомологічний	5	Харківський район (колишній Нововодолазький район), Нововодолазька селищна територіальна громада, с. Федорівка	ПОСП "Федорівське"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
49.	"Пересіл"	ентомологічний	12,2	Харківський район (колишній Нововодолазький район), Нововодолазька селищна територіальна громада, с. Знам'янка	Знам'янська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так
50.	"Мирчакова балка"	ентомологічний	6,1	Харківський район (колишній Нововодолазький район), Нововодолазька селищна територіальна громада, с. Просяне	Просянська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так
51.	"Парижанський"	ентомологічний	5	Лозівський район (колишній Первомайський район), Біляївська сільська територіальна громада, с. Парижанське	Біляївська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
52.	"Орільський"	ентомологічний	5	Лозівський район (колишній Первомайський район), Біляївська сільська територіальна громада, с. Шульське	Первомайська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Лозівської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
53.	"Бджолиний №2"	ентомологічний	3	Красноградський район (колишній Сахновщинський район), Сахновщинська селищна територіальна громада, с. Зелений Клин	Новоалександрівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
54.	"Лаптеве"	ентомологічний	5	Харківський район, Вільхівська сільська територіальна громада, с. Сороківка	ДГ "Українка" УкрНДІ тваринництва ААНУ	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
55.	"Попова дача"	ентомологічний	1,5	Харківський район, Вільхівська сільська територіальна громада, с. Зернове	ДГ "Елітне"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
56.	"Смородський"	ентомологічний	3	Харківський район, Люботинська міська територіальна громада, с. Смородське	ДГ "Комунар" УкрНДІ ґрунтознавства та агрохімії ім. Соколовського	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
57.	"Моспанівський"	ентомологічний	5	Чугуївський район, Малинівська селищна територіальна громада, с. Моспанове	ЗАСТ "Україна"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
58.	"Михайлівський"	ентомологічний	5,6	Чугуївський район, Чкаловська селищна територіальна громада, с. Михайлівка	ТОВ "Агросервіс ЛТД"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
59.	"Студенок"	ентомологічний	4,9	Чугуївський район, Чкаловська селищна територіальна громада, с. Студенок	СВК "Іванівський лан"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
60.	"Кочетоцький"	ентомологічний	50	Чугуївський район, Чугуївська міська територіальна громада, смт Кочеток	ВУВГ "Дінець"	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	2015	так
61.	"Мерехнянський"	ентомологічний	7	Куп'янський район (колишній Шевченківський район), Шевченківська селищна територіальна громада, с. Федоровка	Сподобівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
62.	"Веселий"	ентомологічний	3,9	Куп'янський район (колишній Шевченківський район), Шевченківська селищна територіальна громада, с. Петропілля	Петропільська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
63.	"Кравцівський"	ентомологічний	22	Куп'янський район (колишній Шевченківський район), Шевченківська селищна територіальна громада, с. Кравцівка	Безмятеженська сільська рада -15,6 га; ДП "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" - 6,4 га.	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 №699-V	2015	так
64.	"Малорогозянський"	ентомологічний	14,1	Богодучівський район (колишній Золочівський район), Золочівська селищна територіальна громада, с. Мала Рогозянка	Золочівська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 №886-VII	2018	так
65.	"Гаврилівський"	ентомологічний	43,56	Ізюмський район (колишній Борівський район), Борівська селищна територіальна громада, с. Гаврилівка	Борівська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Ізюмської РДА)	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 №887-VII	2018	так
	Разом: 65	x	652,46	x	x	x	x	x
	Орнітологічні							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	"Бритаї"	орнітологічний	158	Ізюмський район (колишній Барвінківський район), Барвінківська міська територіальна громада, с. Новомиколаївка	Новомиколаївська сільська рада	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	2015	так
2.	"Куплеватське"	орнітологічний	40	Ізюмський район (колишній Барвінківський район), Барвінківська міська територіальна громада, с. Мечєбілове	Мечєбілівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	2015	так
3.	"Займанський"	орнітологічний	157,1	Красноградський район (колишній Зачепилівський район), Зачепилівська селищна територіальна громада, с. Займанка	Зачепилівська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	2015	так
4.	"Мартинівський"	орнітологічний	160	Красноградський район, Наталинська сільська територіальна громада, с. Мартинівка	Наталинська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так
5.	"Чаплі"	орнітологічний	142,2	Харківський район (колишній Нововодолазький район), Старовірівська сільська територіальна громада, с. Прасковія	Мелихівська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так
6.	"Іванья"	орнітологічний	128,6	Харківський район (колишній Нововодолазький район), Нововодолазька селищна територіальна громада, с. Знамянка	Знамянська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.	"Пташиний"	орнітологічний	2	Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада, смт Орілька	Орільське відділення управління каналу Дніпро-Донбас	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	2015	так
	Разом: 7	х	787,90	х	х	х	х	х
	Гідрологічні							
1.	"Семенівський"	гідрологічний	185,6	Ізюмський район (колишній Барвінківський район), Барвінківська міська територіальна громада, с. Іванівка; Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада с. Семенівка	Семенівська сільська рада - 150 га, Гаврилівська сільська рада -35,6 га	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
2.	"Дмитрівський"	гідрологічний	39,7	Ізюмський район (колишній Барвінківський район), Барвінківська міська територіальна громада, с. Дмитрівка	Барвінківська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Ізюмської РДА)	рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 №1423	2015	так
3.	"Надеждинський"	гідрологічний	96,1	Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада, с. Надеждине	Близнюківська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 16.06.2011 №184-VI	2015	так
4.	"Підлиманський"	гідрологічний	43,1	Ізюмський район (колишній Борівський район), Борівська селищна територіальна громада, с. Підлиман	Підлиманська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	"Іллюхівський"	гідрологічний	110	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада, с. Іллюхівка	СТОВ "Агроном"	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
6.	"Мерчицький"	гідрологічний	37	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада, смт.Страий Мерчик	Підсобне сільське господарство "Восток" ГПУ "Шебелинкагазвидобування" ДК "Укргазвидобування" НАК "Нафтогаз України"	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
7.	"Коломачки"	гідрологічний	68,7	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада, с. Високопілля	Високопільська сільська рада Валківського району - 68,7 га	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	2015	так
8.	"Малобурлуцький"	гідрологічний	50	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада, с.с. Вільхуватка, Малий Бурлук	ТОВ "Вільхуватка" - 29,2 га; ПСП "Україна" - 20,8 га	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
9.	"Гнилицький"	гідрологічний	175,8	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада, с.Гнилиця-1	ПСП "Марс"	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	так
10.	"Графський"	гідрологічний	497,3	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Вовчанська міська територіальна громада. між селами Огірцеве та Графське	ТОВ ПП "Ізбицьке"	Рішення Харківської обласної ради від 27.08.2009 №1354-V	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.	"Орільський"	гідрологічний	196	Красноградський район (колишній Зачепилівський район), Зачепилівська селищна територіальна громада, с. Залінійне	Зачепилівська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	2015	так
12.	"Рогозянський"	гідрологічний	40	Богодухівський район (колишній Золочівський район), Золочівська селищна територіальна громада, с. Цапівка	ВАТ "Промінь"-27,18 га; Іванова Т.О.-12,82 га	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	так
13.	"Берестовий"	гідрологічний	87,5	Чугуївський район (колишній Зміївський район), ДП "Зміївське лісове господарство" Таранівське лісництво кв.97 (вид.5 ,6); Таранівська сільська рада Чугуївського району (колишнього Зміївського району), Зміївська міська територіальна громада; Охоченська сільська рада Харківського району (колишній Нововодолазький район), Старовірівська селищна територіальна громада	ДП "Зміївське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Зміївське лісове господарство" ДП "Ліси України") -17,5 га; Таранівська сільська рада - 26,6 га; Охоченська сільська рада - 43,4 га	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
14.	"Чернещинський"	гідрологічний	6,9	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), .Краснокутська селищна територіальна громада, с. Чернещина	Краснокутський науково-дослідний центр садівництва інституту садівництва ААНУ	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 №1274-V	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15.	"Коханівський"	гідрологічний	110,6	Красноградський район (колишній Кегичівський район), Кегичівська селищна територіальна громада, с. Коханівка	ТОВ "Аграрний дім ім. Горького"	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	так
16.	"Єфремівський"	гідрологічний	28	Лозівський район (колишній Первомайський район), Олексіївська сільська територіальна громада, с. Єфремівка	Олексіївська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
17.	"Крюківський"	гідрологічний	39,3	м.Харків, Харківська міська територіальна громада, Основянський район	Харківською міською радою вирішується питання передачі об'єкта під охорону	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2005	2015	так
18.	"Вітрівський"	гідрологічний	349	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, сс. Чепіль, Вітрівка, Норцівське лісництво кв. 49, 50, 51,53,54,74	ДП "Балаклійське лісове господарство" (у зв'язку з реформуванням галузі входить до складу ДП "Ізюмське лісове господарство")	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 №887-VII	2018	так
19.	"Руськолозівський"	гідрологічний	33,5	Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада, с. Руська Лозова	Дергачівська міська рада	Рішення Харківської обласної ради від 10.06.2021 №158-VIII	2021	так
	Разом: 19	х	2194,1	х	х	х	х	х
	Загальногеологічні							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	"Протопопівський"	загально геологічний	14,6	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, с.Протопопівка	Протопопівська сільська рада (було-СТОВ "Протопопівське")	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
	Разом: 1	х	14,6	х	х	х	х	х
	Пам'ятки природи							
	Комплексні							
1.	"Гора Крем'янець"	комплексна	176	Ізюмський район, Оскільська сільська та Ізюмська міська територіальні громади, Піщанське лісництво кв.13, Артемівське лісництво кв.117, 118	ДП "Ізюмське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
2.	"Юннатівська"	комплексна	0,3	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, м. Балаклія	Балаклійська станція юних натуралістів Балаклійської районної ради Харківської області	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
	Разом: 2		176,3					
	Ботанічні							
1.	"Гутянський дуб-велетень"	ботанічна	0,1	Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада, Володимирівське лісництво кв. 161 (вид .22) (було-Гутянське лісництво кв.77 (вид.22))	ДП "Гутянське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	"Полянський дуб-велетень"	ботанічна	0,1	Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада, Володимирське лісництво кв.172 (вид.13) (було-Гутянське лісництво кв.88 (вид.13))	ДП "Гутянське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
3.	"Дуб-велетень №1"	ботанічна	0,1	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада, Мерчицьке лісництво кв.56 (вид.1)	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
4.	"Дуб-велетень №2"	ботанічна	0,1	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада, Мерчицьке лісництво кв.51 (вид.2)	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
5.	"Дуб-велетень №3"	ботанічна	0,1	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада. Мерчицьке лісництво кв.56 (вид.1)	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
6.	"Дуб-велетень №4"	ботанічна	0,1	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада, Мерчицьке лісництво кв.56 (вид.1)	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.	"Дуб-велетень №5"	ботанічна	0,1	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада, Мерчицьке лісництво кв.81 (вид.1)	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
8.	"Неруб"	ботанічна	6,2	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада, Великобурлуцьке лісництво кв.44 (вид.4, 5)	ДП "Куп'янське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
9.	"Новоєгорівська"	ботанічна	2,5	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, с. Новоєгорівка	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєдано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
10.	"Пересічанський дуб"	ботанічна	0,1	Харківський район (колишній Дергачівський район) Дергачівська міська територіальна громада, Дергачівське лісництво кв.59 (вид.9)	ДП "Харківська лісова науково-дослідна станція" Українського ордена "Знак пошани" науково-дослідного-інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М.Висоцького	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.	"Південне"	ботанічна	14,7	Харківський район (колишній Дергачівський район), Малоданилівська селищна територіальна громада, ДП "Харківська лісова науково-дослідна станція" кв.137 (вид.2), кв.138 (вид.1)	ДП "Харківська лісова науково-дослідна станція" Українського ордена "Знак пошани" науково-дослідного-інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	2015	так
12.	"П'ять братів"	ботанічна	0,15	Богодухівський район (колишній Золочівський район), Золочівська селищна територіальна громада, Золочівське лісництво кв.62 (вид.7)	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
13.	"Скорики"	ботанічна	5	Богодухівський район (колишній Золочівський район), Золочівська селищна територіальна громада, с. Одноробівка	Олександрівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
14.	"Петрівський дуб-велетень"	ботанічна	0,1	Ізюмський район, Ізюмська міська територіальна громада, Петрівське лісництво кв.153 (вид.20)	ДП "Ізюмське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
15.	"Пісківська"	ботанічна	0,1	Ізюмський район, Оскільська сільська територіальна громада, Пісківське лісництво кв. 356 (вид.16)	ДП "Ізюмське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
16.	"Ізюмська дача"	ботанічна	30	Ізюмський район, Ізюмська міська територіальна громада, Ізюмське лісництво кв. 270 (вид.11), кв.301 (вид.1)	ДП "Ізюмське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.	"Красношахтарська"	ботанічна	71,9	Ізюмський район, Оскільська сільська територіальна громада, Придонецьке лісництво кв.426 (вид.9-13), кв.427 (вид.24-28), кв.466 (вид.1)	ДП "Ізюмське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
18.	"Гуртовівка"	ботанічна	2	Богодучівський район (колишній Коломацький район), Коломацька селищна територіальна громада, с. Гуртовівка	Різуненківська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	2015	так
19.	"Мурафська дача"	ботанічна	5,2	Богодучівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Володимирівське лісництво кв.121 (вид.2)	ДП "Гутянське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
20.	"Козіївська №1"	ботанічна	4,2	Богодучівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Краснокутське лісництво кв.164 (вид.5, 8) (було - Пархомівське лісництво кв.56 (вид.5,8))	ДП "Гутянське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
21.	"Козіївська №2"	ботанічна	3,9	Краснокутський район, Краснокутська селищна територіальна громада, Краснокутське лісництво кв.165 (вид. 8, 16) (було - Пархомівське лісництво кв.57 (вид.8,16))	ДП "Гутянське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
22.	"Дуб Петра 1"	ботанічна	0,1	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Краснокутське лісництво кв.27 (вид.9)	ДП "Гутянське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
23.	"Лісосмуга №65"	ботанічна	0,4	Харківській район, Роганська селищна територіальна громада, селище Рогань	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва (зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
24.	"Просіки"	ботанічна	4,2	Харківській район, Височанська селищна територіальна громада, Бабаївське лісництво кв.14 (вид.5, 12)	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
25.	"Великий ліс"	ботанічна	0,1	Харківській район, Люботинська міська територіальна громада, Люботинське лісництво кв.14 (вид.21), м. Люботин	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
26.	"Два дуби-велетні"	ботанічна	0,2	Харківській район, Люботинська міська територіальна громада, Люботинське лісництво кв.21 (вид.23), м. Люботин	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
27.	"Шишківська"	ботанічна	15	Куп'янський район (колишній Шевченківський район), Шевченківська селищна територіальна громада, с. Шишківка	Нижньобурлуцька сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 №699-V	2015	так
28.	"Сокольники-Помірки"	ботанічна	163,1	м. Харків Лісопаркове лісництво кв.52-54, 60, 61, 65, 68 (вид. 1-3, частина вид.4, вид.5-9, вид.13, вид. 15-24)	Спеціалізоване комунальне підприємство "Харківзеленбуд" Харківської міської ради - 161,92 га, Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова - 1,1806 га	Рішення облвиконкому від 17.07.1972 №377	2015	так
29.	"Помірки"	ботанічна	120,4	м. Харків, Харківська міська територіальна громада, Помірки Лісопаркове лісництво кв.8, 9, 16, 23, 29	Спеціалізоване комунальне підприємство "Харківзеленбуд" Харківської міської ради	Рішення облвиконкому від 17.07.1972 №377	2015	так
30.	"Дерева гінкго"	ботанічна	0,1	м. Харків, Харківська міська територіальна громада, вул. Сокольники,12	Фельдман О.О.	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
31.	"Пушкінська"	ботанічна	0,2	м. Харків, Харківська міська територіальна громада, вул.Пушкінська, 39	Спеціалізоване комунальне підприємство "Харківзеленбуд" Харківської міської ради	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
32.	"Будинок вчених"	ботанічна	0,1	м.Харків, Харківська міська територіальна громада, вул. Жон Мироносиць,10	Центр культури, науки та мистецтва "Харківський Будинок вчених"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
33.	"Чорноглазівські дуби"	ботанічна	0,15	Харківська міська територіальна громада, м. Харків, вул. Маршала Бажанова,11	Товариство з обмеженою відповідальністю "ЕНЕРГОПРОМЗВ'ЯЗОК"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
34.	"Дуб Бабушкін"	ботанічна	0,1	Харківська міська територіальна громада, м. Харків Новобаварський район, вул. Бабушкіна, 16	Станція переливання крові Південної залізниці	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
35.	"Інститутська"	ботанічна	0,35	Харківська міська територіальна громада, м. Харків, вул.Пушкінська,86	Українського ордена "Знак пошани" науково- дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
36.	"Сад ім. Т.Г. Шевченка"	ботанічна	0,75	Харківська міська територіальна громада, м. Харків, вул.Сумська,29	Спеціалізоване комунальне підприємство "Харківзеленбуд" Харківської міської ради	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
37.	"Черноглазівська"	ботанічна	0,2	Харківська міська територіальна громада, м. Харків, вул. Маршала Бажанова,5	Комунальне житлово- експлуатаційне підприємство №4 Київського району	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
38.	"Залютинська"	ботанічна	3	Харківська міська територіальна громада, м. Харків, Холодногірський район, Залютине	У зв'язку із скасуванням охоронного зобов'язання, Харківською облдержадміністрацією листом від 21.12.2015 № 01-74/93-18 запропоновано Харківській міській раді забезпечити режим охорони та збереження пам'ятки природи.	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	так
	Разом: 38	x	455,2	x	x	x	x	x
	Гідрологічні							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	"Мохувате болото"	гідрологічна	1,7	Харківський район (колишній Дергачівський район), Солоницівська селищна територіальна громада, Дергачівське лісництво кв.176 (вид.4)	ДП "Харківська лісова науково-дослідна станція" Українського ордена "Знак пошани" науково-дослідного-інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
2.	"Мурафа"	гідрологічна	0,6	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, с. Мурафа	Мурафська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
3.	"Любівська"	гідрологічна	5,8	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Краснокутське лісництво кв.113 (вид.1)	ДП "Гутянське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Гутянське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003	2015	так
4.	"Джерело ім. Г.С. Сковороди"	гідрологічна	6,3	Харківський район, Височанська селищна територіальна громада, Бабаївське лісництво кв.18 (вид.5-9, 18)	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
	Разом: 4	х	14,4	х	х	х	х	х
	Заповідні урочища							
	Лісові							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	"Бір"	лісове	734	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, Завгороднівське лісництво кв.635-648	ДП "Ізюмське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
2.	"Тюндик"	лісове	988	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Донецька селищна територіальна громада, Андріївське лісництво кв.45-49, 50-56, 57-63	ДП "Балаклійське лісове господарство" (у зв'язку з реформуванням галузі входить до складу ДП "Ізюмське лісове господарство")	Рішення Харківської обласної ради від 08.02.2007 №172-V	2015	так
3.	"Холодноярське"	лісове	10	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Вовчанська міська територіальна громада, Старицьке лісництво, кв.12 (вид.9)	ДП "Вовчанське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
4.	"Довжик"	лісове	27,5	Богодухівський район (колишній Валківській район), Валківська міська територіальна громада, Мерчицьке лісництво кв.140 (вид.17-23)	Філія "Жовтневе лісове господарство" ДП "Ліси України"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
5.	"Дегтярне"	лісове	179	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада, Великобурлуцьке лісництво кв.79, 80, 89	ДП "Куп'янське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	"Божкове"	лісове	79	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада, Великобурлуцьке лісництво кв.132	ДП "Куп'янське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
7.	"Пивне"	лісове	142	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Старосалтівська селищна територіальна громада, Старосалтівське лісництво кв. 4, 5	ДП "Вовчанське лісове господарство"	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
8.	"Дубові гряди"	лісове	129,7	Красноградський район (колишній Сахновщинський район), Сахновщинська селищна територіальна громада, с. Дубові гряди	Сахновщинська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
9.	"Миколаївські насадження"	лісове	248	Чугуївський район, Чкалівська селищна територіальна громада, Печенізьке лісництво № 4 кв.120-124	ДП "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" (реорганізовано в Філію "Чугуєво-Бабчанське лісове господарство" ДП "Ліси України")	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
	Разом: 9	x	2537,2	x	x	x	x	x
	Дендрологічні парки							
1.	"Дружба"	дендрологічний	51,5	Лозівська міська територіальна громада, м. Лозова	Управління житлово-комунального господарства та будівництва міської ради м. Лозова	Рішення Харківської обласної ради від 27.06.2000	2015	так
	Разом: 1		51,5					

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Парки пам'ятки садово-паркового мистецтва							
1.	"Литвинівка"	садово-паркового мистецтва	10,8	Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада, між с. Литвинівка та с. Черемушне	ДГ "Мерефа" УкрНДІ овочівництва і бахчівництва	Рішення облвиконкому від 20.02.1984 №93	2015	так
	Разом: 1		10,8					
	Ботанічні сади							
1	"Кулиничі"	ботанічний	13,25	Харківській район, Харківська міська територіальна громада, смт Кулиничі	Фермерське господарство "Кегичівське"	Рішення Харківської обласної ради від 26.12.2007 №568-V	2015	так
	Разом: 1	х	13,25	х	х	х	х	х
Всього ПЗФ місцевого значення: 234			61450,30	х	х	х	х	х
Всього територій та об'єктів ПЗФ: 247			74877,1	х	х	х	х	х

Водно-болотні угіддя міжнародного значення

Таблиця 52

Кількість, од.	Усього, тис.га	% від загальної площі території
--	--	--

Примітка: * – на території Харківської області відсутні водно-болотні угіддя міжнародного значення.

11. Формування екологічної мережі

Природні ландшафти спостерігаються майже на 30,4% території Харківщини. У найменш зміненому вигляді вони збереглися на землях, зайнятих лісами, чагарниками, болотами, на відкритих землях, площа яких становить лише 14,6% території області. Таким чином, стан, близький до притаманного природного, мають тільки ці території, і вони можуть бути віднесені до регіональної системи екомережі.

Формування екомережі на Харківщині проводилось згідно з Програмою формування національної екологічної мережі в області на 2002 - 2015 роки, яка затверджена рішенням Харківської обласної ради від 21.05.2002 (зі змінами). В рамках зазначеної Програми науково-дослідною установою «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» (далі – НДУ «УкрНДІЕП») розроблено проєкт схеми регіональної екомережі Харківської області.

До складу регіональної екомережі Харківської області, за інформацією НДУ «УкрНДІЕП», належать територіальні структури загальнодержавного та місцевого значення, які є складовими місцевих схем формування екомережі.

Територіальні структури загальнодержавного значення:

- Екорегіон – Придонецький, розташований у долині р. Сіверський Донець.

- Екокоридори:

- широтний: Галицько-Слобожанський (лісостеповий) проходить долинами рр. Мерла, Мерчик, Черемушна, Мжа, Сіверський Донець, Великий Бурлук, Нижня Дворічна та Оскіл;

- меридіональний: Сіверсько-Донецький – включає заплавні луки, чагарники, сіножаті, схиліві землі з незначним рослинним покривом, ліси, водні об'єкти.

Територіальні структури місцевого значення:

- Екокоридори:

Природного походження:

Орільський – долина р. Оріль;

Оскільський – долина р. Оскіл;

Берестовий – долина р. Берестова;

Самарський – долина р. Самара;

Берецький – долина р. Берека;

Балаклійсько-Синихінський – долини рр. Волоська Балаклійка та Синиха;

Удянський – долина р. Уди.

Штучного походження: лісосмуги вздовж залізниць.

Складові структурних елементів екологічної мережі
в розрізі адміністративно-територіальних одиниць регіону

Таблиця 53

№ з/п	Адміністративно-територіальні одиниці регіону	Загальна площа, тис. га	Загальна площа екомережі, тис. га	Складові елементи екомережі, тис. га										
				території та об'єкти природно-заповідного фонду	землі водного фонду	водно-болотні угіддя	водоохоронні зони	землі лісового фонду	полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду	землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами	землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних	пасовища, сіножаті	радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом	інші природні території, об'єкти, землі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Богодухівський район	450,979	15,4666	6,533	8,9336		--	--	--	--	--	--	--	--
2	Ізюмський район	577,973	59,5311	18,467	40,8881		--	--	--	--	--	--	--	--
3	Красноградський район	373,15	17,7926	2,233	15,5596		--	--	--	--	--	--	--	--
4	Куп'янський район	459,087	29,3807	6,397	22,9837		--	--	--	--	--	--	--	--
5	Лозівський район	397,807	16,9771	2,779	14,1461		--	--	--	--	--	--	--	--
6	Харківський район	348,622	7,5329	1,3255	4,7554		--	--	--	--	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7	Чугуївський район	486,935	72,9974	35,463	37,5344			--	--	--	--	--	--	--
8	м. Ізюм	4,074	--	0,176	--			--	--	--	--	--	--	--
9	м. Куп'янськ	3,343	--	--	--			--	--	--	--	--	--	--
10	м. Лозова	1,806	--	0,052	--			--	--	--	--	--	--	--
11	м. Первомайський	3,083	--	--	--			--	--	--	--	--	--	--
12	м. Харків	30,604	0,5	1,452	--			--	--	--	--	--	--	--
13	м. Чугуїв	1,277	--	--	--			--	--	--	--	--	--	--
14	м. Люботин	3,113	--	--	--			--	--	--	--	--	--	--
	Харківська область	3141,85	220,178	74,877	145,301									

Переліки територій та об'єктів екологічної мережі

Таблиця 53.1

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та цільове призначення	Власник (користувач) земельної ділянки
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Загальнодержавного значення							
Ключові							
1.	б/н	Національний природний парк «Гомільшанські ліси»	Указ Президента України від 06.09.2004 № 1047/2004	с. Коробів Хутір, с. Задонецьке, с. Гомольша Чугуївського району (колишній Зміївський район); с. Нижній Бишкін, с. Гайдари Лозівського району (колишній Первомайський район) Харківської області	14314,8	--	Державне агентство лісового господарства України, Харківське обласне управління лісового господарства, дирекція НПП «Гомільшанські ліси», землекористувачі та землевласники
2.	б/н	Національний природний парк «Слобожанський»	Указ Президента України від 11.12.2009 № 1047/2009	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Харківської області	5244	--	Дирекція НПП «Слобожанський» (згідно з охоронним зобов'язанням до передачі земель у постійне користування парку ДП «Гутянське лісове господарство»)

1	2	3	4	5	6	7	8
3.	б/н	Національний природний парк «Дворічанський»	Указ Президента України від 11.12.2009 № 1044/2009	с. Кам'янка, с. Тополі, Куп'янський (колишній Дворічанський) район Харківської області	3131,2	--	Дирекція НПП «Дворічанський», землекористувачі та землевласники
4.	б/н	Загально зоологічний заказник «Катеринівський»	Постанова РМ УРСР від 19.04.1977 № 198	с. с. Катеринівка, Андріївка, Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район	527	--	ТОВ «Катеринівка»-318 га ПСП «Малинівка»-209 га
5.	б/н	Загально зоологічний заказник «Бурлуцький»	Постанова РМ УРСР від 19.04.1977 № 198	смт Великий Бурлук с. с. Горяне, Катеринівка Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район	326	--	Великобурлуцька селищна рада – 66,2 га; ТОВ «Катеринівка» - 107 га; ПСП «Маяк» - 152,8 га
6.	б/н	Ботанічний заказник «Вовчанський»	Указ Президента України від 10.12.1994 № 750/94	с. с. Мала Вовча, П Жовтневе, Волохівка, Землянки, Нестерне, Охрімівка, Чугуївський (колишній Вовчанський) район	185	--	Вовчанська районна державна адміністрація
7.	б/н	Парк Пам'ятка природи Садово-паркового мистецтва «Шарівський парк»	Постанова Ради Міністрів від 29.01.1960 № 105	Обласний туберкульозний санаторій «Шарівка», смт Шарівка-1, Богодухівський район	39,3	--	Обласний туберкульозний санаторій «Шарівка»
8.	б/н	Парк Пам'ятка природи садово-паркового мистецтва «Старомерчанський парк»	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 № 18	смт Старий Мерчик, Богодухівський (колишній Валківський) район	69	--	Департамент (раніше Управління) містобудування та архітектури Харківської обласної державної адміністрації

1	2	3	4	5	6	7	8
9.	б/н	Парк Пам'ятка природи садово-паркового мистецтва «Краснокутський парк»	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 № 18	смт Краснокутськ, Богодухівський (колишній Краснокутський) район	13,6	--	Краснокутський науково-дослідний центр садівництва інституту садівництва ААНУ
10.	б/н	Парк Пам'ятка природи Садово-паркового мистецтва «Наталіївський парк»	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 № 18	с. Володимирівка, Богодухівський (колишній Краснокутський) район	48	--	Комунальне некомерційне підприємство «Обласний туберкульозний санаторій «Володимирівський»
11.	б/н	Харківський зоопарк	Постанова РМ УРСР від 22.07.1983 №311	м. Харків вул. Сумська, 35	22	--	КО «Харківський зоологічний парк» Харківської міської ради
12.	б/н	Дендрологічний парк Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва	Постанова РМ УРСР від 22.02.1991 № 33	с. Рогань, Харківський район	22,8	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
13.	б/н	Ботанічний сад Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна	Указ Президента України від 09.12.1998 № 1341\98	м. Харків вул. Клочківська, 52, вул. Отакара Яроша, 24	41,9	--	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
Буферні							
--	--	--	--	--	--	--	--
Сполучні							
--	--	--	--	--	--	--	--
Відновлювальні							
--	--	--	--	--	--	--	--
II. Місцевого значення							
--	--	--	--	--	--	--	--
Ключові							

1	2	3	4	5	6	7	8
1.	б/н	Регіональний ландшафтний парк «Печенізьке поле»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999; Рішення Харківської обласної ради від 19.12.2013 № 919-VI змінені межі РЛП	с. с. Мартова, Артемівка, Борщова Чугуївського (колишній Печенізький) району; Печенізьке лісництво ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» кв. 146, 149, 150 (вид.41,42)	5166,13	--	Еко-Агрофірма «Фауна»
2.	б/н	Регіонально ландшафтний парк «Великобурлуцький степ»	Рішення Харківської обласної ради від 27.06.2000	смт Великий Бурлук, с. Катеринівка, Червона хвиля, Шипувате, Андріївка, Горяне, Плоске Куп'янського (колишній Великобурлуцький) району; Великобурлуцьке лісництво кв.кв 79-82, 89 (вид. 1-12), 130-132, 138, 159	2042,6	--	Шипуватська сільська рада-77га; Великобурлуцька селищна рада 81,1га; ПСП «Маяк»-137,9 га; ТОВ «Катеринівка» - 590,5 га; ПСП «Нива» -160 га; ДП ДГ «Червона хвиля» - 192,9 га; ПСП «Малинівка» - 403,8 га; ДП «Куп'янське лісове господарство»-399,4 га
3.	б/н	Регіонально ландшафтний парк «Ізюмська лука»	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003; Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2005 змінені межі РЛП	Ізюмський (колишній Балаклійський) район: Петрівське лісництво кв.кв.140-143, 148-152, 164, 165, 169, 186, 188, 213-215, 242, 273, 274; Завгороднівське лісництво кв.кв. 323, 324, 365, 366, 406, 407, 449, 604-623;	5002	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
				Ізюмський район: Завгороднівське лісництво кв.624-632; Піщанське лісництво кв.582-587; Придонецьке лісництво кв.554-561, 574-576, 581; Петрівське лісництво кв.144-147, 153-157, 170, 171; Ізюмське ліс-цтво кв.158-163			
4.	б/н	Регіонально ландшафтний парк «Парк дикої природи «Ольхова балка»	Рішення Харківської обласної ради від 29.01.2009 № 1098-V	Харківський (колишній Дергачівський) район	465,5	--	Квартирно-експлуатаційний відділ м. Харкова Збройних сил України

1	2	3	4	5	6	7	8
5.	б/н	Регіонально ландшафтний парк «Сокольники-Помірки»	Рішення Харківської обласної ради від 30.08.2012 № 518-VI	м. Харків, СКП «Харківзеленбуд» Лісопаркове господарство (776,4 га) кв.1, 2, 4, 5, 8-10, 11 (вид.1, 2 частина, 4-6 частина, 7, 9), 16, 17, 18 (вид.1, 5-13), 23, 24, 25 (вид.1-3, 10-13, 15), 29, 30, 31 (вид.1-4, 9-12), 35-37, 42-45, 48-51; Данилівський дослідний держлісгосп УкрНДІЛГА ім. Г.М. Висоцького Дергачівське лісництво (328,2 га) кв. 364 (вид.1, 3-5), 365-366, 367 (вид.2, 3), 368-375	1104.6	--	Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» Харківської міської ради, ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»
6.	б/н	Регіональний ландшафтний парк «Червонооскільський»	Рішення обласної ради від 23.12.2010 № 56-VI	Ізюмський (колишній Борівський) район, Червонооскільське водосховище - 4000,0га, ДП «Куп'янське лісове господарство» Борівське лісництво (2623га)	6623	--	Ізюмська (раніше Борівська) районна державна адміністрація, ДП «Куп'янське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
7.	б/н	Регіонально ландшафтний парк «Фельдман-Екопарк»	Рішення Харківської обласної ради від 20.06.2013 № 762-VI та від 29.08.2013 № 826-VI	Харківський (колишній Дергачівський) район, поблизу с. Лісне, Південне лісництво кв.95 (крім вид.6), та частково кв.85 (вид.8, 11-20, 23), 86 (вид.4), 103 (вид.2,-4), 104 (крім вид.2,5), 105 (крім вид.7), 106 (вид.11, 12, 16), 116 (вид. 2,3), 117 (вид.1,7,9), з вилученням Південне лісництво кв.152, 104 (вид.2), кв.95 (вид.6), кв 105 (вид.2)	140,5	--	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція», табір відпочинку «Юність», ТОВ «Оздоровчий комплекс «Сонячна галявина», ТОВ «Лісова Галявина»
8.	б/н	Ландшафтний заказник «Синичинський»	Рішення Харківської обласної XIII сесії VII скликання від 07.12.2017 № 606-VII	Ізюмський район Студеноцьке лісництво кв.130 (вид. 22, 25, 26, 27, 30), кв. 131 (вид. 24, 25, 27, 28, 29), кв. 132 (вид. 21, 22), кв. 135, 136, 137 (вид. 4, 7, 8), кв. 142, 143, 144, 185	285,6	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
9.	б/н	Ландшафтний заказник «Савинська лісова дача»	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 № 581	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Савинське лісництво, кв.кв. 31-40, 42-63	1711	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
10.	б/н	Ландшафтний заказник «Крейдянська лісова дача»	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Балаклійське лісництво кв. 18-21, 24-30, 30, 32- 38, 52-67 частина кв. 51	1477,7	--	ДП «Балаклійське лісове господарство, Балаклійська міська рада
11.	б/н	Ландшафтний заказник «Новодмитрівський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Нова Дмитрівка	209,2	--	Іллічівська сільська рада
12.	б/н	Ландшафтний заказник «Новодонівський»	Рішення Харківської обласної ради від 10.12.2002, Рішеннями Харківської обласної ради від 23.12.2003, 08.02.2007 №172-V, 28.02.2008 №611-V змінено межі заказника	Чугуївський (колишній Вовчанський) район, ДП «Вовчанське лісове господарство» Старосалтівське лісництво кв. 115 (вид. 8-12, 14-16, 20-2), кв.116 (вид.12-14, 16, 17, 22, 23, 28, 29), кв. 117 (вид.3,4,7-9), 119, 121, 123 (вид. 4-5, 9-11), 124 (вид.1,8,10,11,15)	203,1	--	ТОВ «Фортуна-Сервіс»
13.	б/н	Ландшафтний заказник «Соколята»	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	Чугуївський (колишній Вовчанський) район Хотімлянське лісництво, кв. кв. 1-15; Старосалтівське лісництво, кв.кв. 73,74,79	501	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»
14.	б/н	Ландшафтний заказник «Сіверськодонецький»	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	Чугуївський (колишній Вовчанський) район Чайківське лісництво, кв. кв. 1-39, 43-46	2531	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
15.	б/н	Ландшафтний заказник «Гомільшанська лісова дача»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район Гомільшанське лісництво кв. 1-125; Задонецьке лісництво, кв. 173 – 207, 215; Таранівське лісництво кв.105-115	9092	--	ДП «Зміївське лісове господарство»
16.	б/н	Ландшафтний заказник «Павлівський»	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	Красноградський (колишній Кегичівський) район с. Павлівка	108,5	--	Павлівська сільська рада
17.	б/н	Ландшафтний заказник «Піщаний»	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	Чугуївський район біля с. Піщане	124,77	--	Великобаччанська сільська рада
18.	б/н	Ландшафтний заказник «Печенізька лісова дача»	Рішення облвиконкому від 03. 12.1984 № 562, межі змінено рішенням обласної ради від 23.12.2003	Чугуївський (колишній Печенізький) район Печенізьке лісництво, 1- 25, 26 (вид.9- 20), 27 (вид. 6- 8), 28-88, 125	5298,8	--	ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
19.	б/н	Ландшафтний заказник «Малинівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562, межі змінені рішенням облвиконкому від 02.12.1991 № 332	Чугуївський район Малинівське лісництво (1477,1га), кв. 16,17, 18 (вид.1-10,12,16-18), 19 (вид. 1-6,8-11,13-26), 26- 30, 34-40, 43-50, 53-59, 62-68, 71, 73, 75-79, 83, 84, 92-96, 98, 101 (вид. 4), кв. 106 (вид.1,3,9); Зміївський район – 780га, кв. кв. 14, 15, 20-25, 31, 33, 41, 42, 51, 52, 60, 61, 69, 70, 72, 74, 80-82, 85-88	2257,1	--	ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство»
20.	б/н	Ландшафтний заказник «Кочетоцька лісова дача»	Рішення облвиконкома від 02.12.1991 № 332 Рішенням Харківської обласної ради від 23.12.2005 змінені межі заказника	Чугуївський район Кочетоцьке лісництво: кв. кв. 109,(діл.2), 120 (діл. 1-3, 5), 121 (діл. 1-4), 130 (діл.2),142- 152, 164- 175, 187-199, 209-220, 229-238, 246 (діл. 1-5), 247-253, 262, 263, 270, 271, 290-292	2163,3	--	ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство»
21.	б/н	Ландшафтний заказник «Печенізький»	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	Чугуївський (колишній Печенізький) район с. Мартова	365,7	--	ЗАТ Еко-Агрофірма «Фауна»
22.	б/н	Лісовий заказник «Великий Ліс»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Вовчанський) район Старицьке лісництво, кв.16	58	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
23.	б/н	Лісовий заказник «Старосалтівський»	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	Чугуївський (колишній Вовчанський) район, с.Старий Салтів, Старосалтівське лісництво: кв.43-52; кв. 35,вид.17-20; кв.42, вид. 3-6,10,12-16	347,4	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»
24.	б/н	Лісовий заказник «Лозовеньківський»	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 № 581	Харківський (колишній Дергачівський) район, с. Мала Данилівка	50,5	--	Харківська державна зооветеринарна академія
25.	б/н	Лісовий заказник «Скрипаївський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район Скрипаївське лісництво, кв.кв. 90 (вид.1) 106 (вид.2), біля с. Лісне	27,3	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структуриний підрозділ - ДП “Скрипаївське навчально- дослідне лісове господарство”
26.	б/н	Лісовий заказник «Мохначанський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район біля с. Мохнач Мохначанське лісництво кв.48 (вид. 3-6), 49 (вид.1-8)	104,9	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структуриний підрозділ - ДП “Скрипаївське навчально- дослідне лісове господарство”

1	2	3	4	5	6	7	8
27.	б/н	Лісовий заказник «Середньодонецький»	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	Чугуївський (колишній Зміївський) район, с. Лісне, Мохначанське лісництво кв.11, 20-22, 30, 40, 41, 50, 51, 58, 59; Скрипаївське лісництво кв. 1-7, 10-19, 22-33	1389	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структурний підрозділ - ДП «Скрипаївське навчально-дослідне лісове господарство»
28.	б/н	Лісовий заказник «Володимирівська дача»	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Володимирівське лісництво кв. 15, 16, 26- 29, 38-43, 52-55, 57, 58	699	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
29.	б/н	Лісовий заказник «Кулаківський»	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 21.01.1997 № 44	Чугуївський (колишній Печенізький) район Печенізьке лісництво № 3, кв.139-142, 162, 163	455	--	ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство»
30.	б/н	Лісовий заказник «Григоровський»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	м. Харків, Новобаварський район, Лісопаркове господарство кв. 74-76	76	--	Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» ХМР
31.	б/н	Ботанічний заказник «Сербівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Андріївське лісництво кв.24 (вид.21), 25 (вид.14)	2	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»
32.	б/н	Ботанічний заказник «Борисоглібський бір»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Високобірське лісництво кв.129 (вид.19, 21)	2,9	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
33.	б/н	Ботанічний заказник «Байрак»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Балаклійське лісництво кв.92 (вид. 8)	1	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»
34.	б/н	Ботанічний заказник «Ковиловий»	Рішення облвиконкому від 20.05.1991 № 144	Ізюмський (колишній Балаклійський) район с. Петрівське	3	--	Петрівська сільська рада
35.	б/н	Ботанічний заказник «Нурівський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Ізюмський (колишній Балаклійський) район біля с. Нурове	36,6	--	ДП «Дослідне господарство «Аграрне» Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААНУ (раніше УААН ДГ «Червоний Жовтень»)
36.	б/н	Ботанічний заказник «Данилівський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Ізюмський (колишній Барвінківський) район околиці с. Данилівка	20,5	--	Ізюмська (раніше Барвінківська) районна державна адміністрація
37.	б/н	Ботанічний заказник «Мар'ївський»	Рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 №1423-V	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Мар'ївка	8,8	--	Ізюмська (раніше Барвінківська) районна державна адміністрація
38.	б/н	Ботанічний заказник «Бурбулатівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Лозівський (колишній Близнюківський) район с. Бурбулатове	99,1	--	Бурбулатівська сільська рада
39.	б/н	Ботанічний заказник «Гутянський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Богодухівський район Гутянське лісництво кв.136, 140, Володимирівське лісництво кв. 138, 148	134	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
40.	б/н	Ботанічний заказник «Шарівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський район Шарівське лісництво кв.17-19	146	--	ДП «Гутянське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
41.	б/н	Ботанічний заказник «Борівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Ізюмський (колишній Борівський) район, Борівське лісництво кв. 85, 137	18	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
42.	б/н	Ботанічний заказник «Артільнецький»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район околиці с. Артільне	167,8	--	Рубленська сільська рада
43.	б/н	Ботанічний заказник «Міловський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район околиці с. Мілове	38,7	--	ПСП «Восход»
44.	б/н	Ботанічний заказник «Зелений гай»	Рішення Харківської обласної ради від 26.03.2009 № 1165-V	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район с. Зелений гай	20	--	ДП ДГ «Пантелеймонівське» інституту рослинництва ім.В.Я.Юр'єва НААН (раніше – ДП ДГ «Червона хвиля»)
45.	б/н	Ботанічний заказник «Крейдяний»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район біля смт Дворічна	36,9	--	Дворічанська селищна рада
46.	б/н	Ботанічний заказник «Червоний»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Нижнє Червоне	49,8	--	Куп'янська (раніше Дворічанська) районна державна адміністрація
47.	б/н	Ботанічний заказник «Коробочкине»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 526	Куп'янський (колишній Дворічанський) район біля смт Дворічне	29,1	--	Дворічанська селищна рада
48.	б/н	Ботанічний заказник «Колодязнянський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Куп'янський (колишній Дворічанський) район біля с. Колодязне	94,5	--	Колодязненська сільська рада

1	2	3	4	5	6	7	8
49.	б/н	Ботанічний заказник «Коновалове»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район Дворічанське лісництво кв. 5	25	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
50.	б/н	Ботанічний заказник «Озерний»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район Кам'янське лісництво кв.16 (вид.5-10, 16, 17, 19, 24, 25), 17 (вид.5-10, 13-18)	44	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
51.	б/н	Ботанічний заказник «Дворубчине»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район Кам'янське лісництво кв.34 (вид.17, 18, 29, 30 - 35)	68	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
52.	б/н	Ботанічний заказник «Конопляне»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Кам'янка, с. Тополі	315,9	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
53.	б/н	Ботанічний заказник «Личане»	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 № 581	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Личане	36	--	Дергачівська районна державна адміністрація (приєднано до Харківської РДА)
54.	б/н	Ботанічний заказник «Слатівський»	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Слатино	18,9	--	ТОВ «Слобожанщина»
55.	б/н	Ботанічний заказник «Кудіївський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 № 699-V	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Кудіївка	16,4	--	Токарська сільська рада

1	2	3	4	5	6	7	8
56.	б/н	Ботанічний заказник «Цикалове»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район с. Скрипаї	10	--	ПСП «Скрипаї»
57.	б/н	Ботанічний заказник «Озеро Борове»	Рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 № 1422-V	Чугуївський (колишній Зміївський) район Задонецьке лісництво кв.168 (вид.7-17, 30)	35, 39	--	ДП «Зміївське лісове господарство»
58.	б/н	Ботанічний заказник «Бугаївський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район с. Бугаївка	47	--	Бугаївська сільська рада
59.	б/н	Ботанічний заказник «Караван»	Рішення облвиконкому від 28.01.1991 № 18	Ізюмський район Придонецьке лісництво кв.594-599	308	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
60.	б/н	Ботанічний заказник «Мурафський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Володимирівське лісництво кв. 1,3,9,19,20	223	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
61.	б/н	Ботанічний заказник «Гришкове»	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	Богодухівський (колишній Коломацький) район с. Різуненкове	30	--	Різуненківська сільська рада
62.	б/н	Ботанічний заказник «Ковиловий»	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	Красноградський (колишній Кегичівський) район с. с. Власівське, Петрівське	136,4	--	Власівська сільська рада
63.	б/н	Ботанічний заказник «Олександрівський»	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	Красноградський (колишній Кегичівський) район с. с. Олександрівка, Андріївка	170	--	Кегичівська селищна рада

1	2	3	4	5	6	7	8
64.	б/н	Ботанічний заказник «Капранський»	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 № 1274-V	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с. Капранське	74,9	--	Краснокутська районна державна адміністрація (приєднано до Богодухівської РДА)
65.	б/н	Ботанічний заказник «Куп'янський»	Рішення облвиконком від 03.12.1984 № 562	Куп'янський район с. Затиштя	57	--	ТОВ «Сільськогосподарське об'єднання «Ягідне»
66.	б/н	Ботанічний заказник «Миколаївський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Куп'янський район с. Миколаївка Перша	17,6	--	ЗАТ Агрофірма «8 березня»
67.	б/н	Ботанічний заказник «Цибівський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Куп'янський район с. Цибівка	68	--	ЗАТ Агрофірма «8 березня»
68.	б/н	Ботанічний заказник «Мальцівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	Лозівський район с. Мальцівка	8,3	--	Мальцівська сільська рада
69.	б/н	Ботанічний заказник «Балка Михайлівська»	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	Лозівський район с. Михайлівка	42	--	Катеринівська сільська рада
70.	б/н	Ботанічний заказник «Гора Городовище»	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	Лозівський район с. Смирнівка	7	--	Смирнівська сільська рада
71.	б/н	Ботанічний заказник «Верхньобишкінський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Лозівський (колишній Первомайський) район с. Верхній Бишкін	138,8	--	Олексіївська сільська рада
72.	б/н	Ботанічний заказник «Берецький»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Лозівський (колишній Первомайський) район с. Берека	74,7	--	Олексіївська сільська рада
73.	б/н	Ботанічний заказник «Кицівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Чугуївський (колишній Печенізький) район с. Кицівка	65	--	Печенізька селищна рада

1	2	3	4	5	6	7	8
74.	б/н	Ботанічний заказник «Родничок»	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	Красноградський район с. Чернолозка	15,3	--	Сахновщинське каналізаційне дочірнє водопровідно-каналізаційне підприємство-11,3 га; Сахновщинська селищна рада-4,0 га.
75.	б/н	Ботанічний заказник «Савичів яр»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Харківський район смт Буди	31,5	--	Будянська селищна рада Харківського району
76.	б/н	Ботанічний заказник «Дроб'янське»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківській район Люботинське лісництво кв.6 (вид.2,3)	12,6	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
77.	б/н	Ботанічний заказник «Рязанова балка»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський район с.Рогань	10	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
78.	б/н	Ботанічний заказник «Альошкіна балка»	Рішення облвиконкому від 20.05.1991 № 144	Харківський район с. Бобрівка	6	--	ДГ «Кутузівка» УкрНДІ тваринництва ААНУ
79.	б/н	Ботанічний заказник «Ковиловий степ»	Рішення Харківської обласної ради від 20.05.1993	Харківській район с. Зелений колодязь; Чугуївський район с. Тернова	78	--	СТОВ«Колос»-56,4га; Харківський національний аграрний університет ім.В.В.Докучаєва-21.6га
80.	б/н	Ботанічний заказник «Новомиколаївський	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	Куп'янський (колишній Шевченківський) район, м.Куп'янськ с. Новомиколаївка	47,7	--	ФГ «Клепки»-24,7 га; Новомиколаївська сільська рада - 23 га.
81.	б/н	Ботанічний заказник «Аркадівський»	Рішення Харківської обласної ради від 08.02.2007 № 172-V	Куп'янський (колишній Шевченківський) район с. Аркадівка	22,9	--	ТОВ «Харківагро-2000»
82.	б/н	Загальнозоологічний заказник «Лиман»	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	Ізюмський (колишній Балаклійський) район с. Морозівка	131,2	--	Балаклійська міська рада

1	2	3	4	5	6	7	8
83.	б/н	Загальнозоологічний заказник «Джерельне»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1980	Богодухівський район с. Улянівка	21	--	ВАТ «Улянівське»
84.	б/н	Загальнозоологічний заказник «Орчицький»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Красноградський (колишній Зачепилівський) район с. Заріччя, Зачепилівське лісництво кв.47-63	1006	--	Красноградський лісгосп-413 га; Малоорчицька сільська рада -593 га.
85.	б/н	Загальнозоологічний заказник «Оберіг»	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с.Чернещина	84,2	--	Краснокутська дослідна станція садівництва-18,4га; СВК «Краснокутський»-16,3га; Фермерські господарства: «Овен»- 3 га; «Ромашка»-5 га; «Росинка»-6 га; «Дунай»- 14,1 га; «Марія»-8,8га; «Мрія»-12,6 га
86.	б/н	Загальнозоологічний заказник «Лозівський»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Лозівський район с. Кінне	50	--	Лозівський кінний завод № 124
87.	б/н	Ентомологічний заказник «Бойневе»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Балаклійський) район с. Залиман	17,3	--	Залиманська сільська рада
88.	б/н	Ентомологічний заказник «Рибчине»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Балаклійський) район с. Чепиль	9,4	--	Чепільська сільська рада
89.	б/н	Ентомологічний заказник «Красногірський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Мар'ївка	2,5	--	Барвінківська районна державна адміністрація (приєднано до Ізюмської РДА)

1	2	3	4	5	6	7	8
90.	б/н	Ентомологічний заказник «Чабанне»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Ново-Дмитрівка	5	--	Барвінківська районна державна адміністрація (приєднано до Ізюмської РДА)
91.	б/н	Ентомологічний заказник «Варварівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський (колишній Близнюківський) район с. Варварівка	3	--	Верхньосамарська сільська рада
92.	б/н	Ентомологічний заказник «Добровільський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський (колишній Близнюківський) район с. Новоукраїнка	5	--	Новоукраїнська сільська рада
93.	б/н	Ентомологічний заказник «Острівцанський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський (колишній Близнюківський) район смт Близнюки	5	--	Острівцанська сільська рада
94.	б/н	Ентомологічний заказник «Тернівський»	Рішення Харківської обласної ради від 16.06.2011 № 184-V	Лозівський (колишній Близнюківський) район с. Криштопівка	62,8	--	Приватне сільсько-господарське підприємство «ТЕРНІВКА»
95.	б/н	Ентомологічний заказник «Шейчина балка»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський район с. Сінне	4	--	Сіннянська сільська рада
96.	б/н	Ентомологічний заказник «Степовий»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський район с. Степне	5	--	Степнянська сільська рада
97.	б/н	Ентомологічний заказник «Нижне-Журавський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Борівський) район с. Нижня Журавка	3	--	Підлиманська сільська рада
98.	б/н	Ентомологічний заказник «Ново-Платонівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Борівський) район с. Нова Платонівка	4	--	Борівська селищна рада
99.	б/н	Ентомологічний заказник «Ханделівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Миколаївка	5	--	Сніжківська сільська рада

1	2	3	4	5	6	7	8
100.	б/н	Ентомологічний заказник «Савранський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Благодатне	5	--	СВК «Дружба»
101.	б/н	Ентомологічний заказник «Каніцевський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Сидоренкове	5	--	Сидоренківська сільська рада
102.	б/н	Ентомологічний заказник «Вовчий яр»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район с. Шипувате	5	--	ТОВ СВФ «Шипувате»
103.	б/н	Ентомологічний заказник «Мерешкувата дача»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район с. Червона хвиля	2	--	ДП ДГ «Пантелеймонівське» інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва
104.	б/н	Ентомологічний заказник «Василівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Вовчанський) район с. Іванівка	5,5	--	Іванівська сільська рада
105.	б/н	Ентомологічний заказник «Осоківський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Миколаївка	25	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
106.	б/н	Ентомологічний заказник «Піщаний»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Піщанка	15	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
107.	б/н	Ентомологічний заказник «Строївський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Строївка	28	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)

1	2	3	4	5	6	7	8
108.	б/н	Ентомологічний заказник «Криничанський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Криничине	18	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
109.	б/н	Ентомологічний заказник «Осинник»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Осинник	20	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
110.	б/н	Ентомологічний заказник «Кущувате»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Ветеринарне	5,6	--	Козачолопанська селищна рада
111.	б/н	Ентомологічний заказник «Старий сад»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Козача Лопань	5	--	Дергачівська районна державна адміністрація (приєднано до Харківської РДА)
112.	б/н	Ентомологічний заказник «Великоярузький»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Алісівка	56	--	Дергачівська районна державна адміністрація (приєднано до Харківської РДА)
113.	б/н	Ентомологічний заказник «Шевченків яр»	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	Красноградський (колишній Зачепилівський) район с. Олянівка	10,1	--	Новомажарська сільська рада
114.	б/н	Ентомологічний заказник «Ульянівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Красноградський (колишній Зачепилівський) район с. Олянівка	8,4	--	Новомажарська сільська рада

1	2	3	4	5	6	7	8
115.	б/н	Ентомологічний заказник «Черноглазівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Золочівський) район с. Черноглазівка	2,9	--	Жовтнева сільська рада
116.	б/н	Ентомологічний заказник «Удянський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Золочівський) район с. Уди	3	--	Удянська сільська рада
117.	б/н	Ентомологічний заказник «Прогін»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район с. Нижній Бишкін	6	--	Нижньобишкінська сільська рада
118.	б/н	Ентомологічний заказник «Роздольний»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район с. Роздольне	5	--	Таранівська сільська рада
119.	б/н	Ентомологічний заказник «Кукилівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район с. Кукилівка	5	--	Селекційний, технологічний і комерційний центр, держплемзавод «Червоний велетень»
120.	б/н	Ентомологічний заказник «Круглий»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Ізюмський район с. Копанки	3,7	--	Бугаївська сільська рада Ізюмського району
121.	б/н	Ентомологічний заказник «Запилувач»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район с. Мала Камишуваха	5	--	Малокамишувахська сільська рада
122.	б/н	Ентомологічний заказник «Вшивий»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Красноградський (колишній Кегичівський) район смт Кегичівка	5,8	--	ПП «Агропрогрес»
123.	б/н	Ентомологічний заказник «Бесарабівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Красноградський (колишній Кегичівський) район с. Бесарабівка	5,6	--	Кегичівська селищна рада

1	2	3	4	5	6	7	8
124.	б/н	Ентомологічний заказник «Зорянський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Красноградський район с. Зоряне	2	--	Красноградська міська рада
125.	б/н	Ентомологічний заказник «Мокрянський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Красноградський район с. Миколо-Комишувата	3	--	Красноградська міська рада
126.	б/н	Ентомологічний заказник «Гірчаківський»	Рішення Харківської обласної ради від 20.05.1993	Красноградський район с. Гірчаківка	5	--	Красноградська міська рада
127.	б/н	Ентомологічний заказник «Краснокутський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район смт Краснокутськ	4	--	СВК «Маяк»
128.	б/н	Ентомологічний заказник «В'язівський»	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 № 1274-V	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с. Михайлівка	20,6	--	Краснокутська районна державна адміністрація (приєднано до Богодухівської РДА)
129.	б/н	Ентомологічний заказник «Гаркавецький»	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 № 1274-V	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с. Гаркавець	8,9	--	Краснокутська районна державна адміністрація (приєднано до Богодухівської РДА)
130.	б/н	Ентомологічний заказник «Стінки»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський район с. Петропавлівка	7	--	Фермерське господарство «Ромашка»
131.	б/н	Ентомологічний заказник «Берестовий»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський район с. Надєждівка	3	--	Надеждінська сільська рада Лозівського району
132.	б/н	Ентомологічний заказник «Михайлівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський район с. Катеринівка	3	--	Катеринівська сільська рада Лозівського району
133.	б/н	Ентомологічний заказник «Вінники»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Красноградський район с. Власівка	7,5	--	ЧАСП «Комінтерн»

1	2	3	4	5	6	7	8
134.	б/н	Ентомологічний заказник «Балки»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Харківський (колишній Харківський (колишній Нововодолазький) район с. Федорівка	5	--	ПОСП «Федорівське»
135.	б/н	Ентомологічний заказник «Пересіл»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Харківський (колишній Нововодолазький) район с. Знам'янка	12,2	--	Знам'янська сільська рада
136.	б/н	Ентомологічний заказник «Мирчакова балка»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Харківський (колишній Нововодолазький) район с.Присяне	6,1	--	Присянська сільська рада
137.	б/н	Ентомологічний заказник «Парижанський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський (колишній Первомайський) район с. Парижанський	5	--	Біляївська сільська рада
138.	б/н	Ентомологічний заказник «Орільський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський (колишній Первомайський) район с. Шульське	5	--	Первомайська районна державна адміністрація (приєднано до Лозівської РДА)
139.	б/н	Ентомологічний заказник «Бджолиний № 2»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Красноградський (колишній Сахновщинський) район с. Зелений Клин	3	--	Новоалександрівська сільська рада
140.	б/н	Ентомологічний заказник «Лаптеве»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Харківській район с. Сороківка	5	--	ДГ «Українка» УкрНДІ тваринництва ААНУ
141.	б/н	Ентомологічний заказник «Попова дача»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Харківській район с. Зернове	1,5	--	ДГ «Елітне»
142.	б/н	Ентомологічний заказник «Смородський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський район с.Смородське	3	--	ДГ «Комунар» УкрНДІ ґрунтознавства та агрохімії ім. Соколовського

1	2	3	4	5	6	7	8
143.	б/н	Ентомологічний заказник «Моспанівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський район с. Моспанове	5	--	ЗАСТ «Україна»
144.	б/н	Ентомологічний заказник «Михайлівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський район с. Михайлівка	5,6	--	ТОВ «Агросервіс ЛТД»
145.	б/н	Ентомологічний заказник «Студенок»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський район с. Студенок	4,9	--	СВК «Іванівський лан»
146.	б/н	Ентомологічний заказник «Кочетоцький»	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	Чугуївський район смт Кочеток	50	--	ВУВГ «Дінець»
147.	б/н	Ентомологічний заказник «Мерехнянський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Шевченківський) район с. Федоровка	7	--	Сподобівська сільська рада
148.	б/н	Ентомологічний заказник «Веселий»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Шевченківський) район с. Петропілля	3,9	--	Петропільська сільська рада
149.	б/н	Ентомологічний заказник «Кравцівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 № 699-V	Куп'янський (колишній Шевченківський) район с. Кравцівка	22	--	Безмятеженська сільська рада - 15,6 га; ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» - 6,4 га.
150.	б/н	Ентомологічний заказник «Малорогозянський»	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 № 887-VII	Богодухівський (колишній Золочівський) район, околиці с. Мала Рогозянка	14,1004	--	Золочівська селищна рада
151.	б/н	Ентомологічний заказник «Гаврилівський»	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 № 887-VII	Ізюмський (колишній Борівський) район, с. Гаврилівка	43,5591	--	Ізюмська (раніше Борівська) районна державна адміністрація

1	2	3	4	5	6	7	8
152.	б/н	Орнітологічний заказник «Бритаї»	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Новомиколаївка	158	--	Новомиколаївська сільська рада
153.	б/н	Орнітологічний заказник «Куплеватське»	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Мечєбілове	40	--	Мечєбілівська сільська рада
154.	б/н	Орнітологічний заказник «Займанський»	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	Красноградський (колишній Зачепилівський) район с.Займанка	157,1	--	Зачепилівська сільська рада
155.	б/н	Орнітологічний заказник «Мартинівський»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Красноградський район с. Мартинівка	160	--	Наталинська сільська рада
156.	б/н	Орнітологічний заказник «Чаплі»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Красноградський район с. Прасковія	142,2	--	Мелихівська сільська рада
157.	б/н	Орнітологічний заказник «Івань»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Харківський (колишній Нововодолазький) район с. Знам'янка	128,6	--	Знам'янська сільська рада
158.	б/н	Орнітологічний заказник «Пташиний»	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	Лозівський район смт Орілька	2	--	Орільське відділення управління каналу Дніпро-Донбас
159.	б/н	Гідрологічний заказник «Семенівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с.Іванька; Близнюківський район с. Семенівка	185,6	--	Гаврилівська сільська рада - 35,6 га; Семенівська сільська рада -150га
160.	б/н	Гідрологічний заказник «Дмитрівський»	Рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 № 1423	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Дмитрівка	39,7	--	Барвінківська районна державна адміністрація (приєднано до Ізюмської РДА)

1	2	3	4	5	6	7	8
161.	б/н	Гідрологічний заказник «Нажединський»	Рішення Харківської обласної ради від 16.06.2012 № 184-VI	Лозівський (колишній Близнюківський) район с. Надеждине	96,1	--	Близнюківська районна державна адміністрація (приєднано до Лозівської РДА)
162.	б/н	Гідрологічний заказник «Підлиманський»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	Ізюмський (колишній Борівський) район с. Підлиман	43,1	--	Підлиманська сільська рада
163.	б/н	Гідрологічний заказник «Іллюхівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Іллюхівка	110	--	СТОВ «Агроном»
164.	б/н	Гідрологічний заказник «Мерчицький»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Богодухівський (колишній Валківський) район смт Старий Мерчик	37	--	Підсобне сільське господарство «Восток» ГПУ «Шебелинкагазвидобування» ДК «Укргазвидобування» НАК «Нафтогаз України»
165.	б/н	Гідрологічний заказник «Коломачки»	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Високопілля	68,7	--	Високопільська сільська рада – 68,7га
166.	б/н	Гідрологічний заказник «Малобурлуцький»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район с.с. Вільхуватка, Малий Бурлук	50	--	ТОВ «Вільхуватка» - 29,2 га; ПСП «Україна» - 20,8 га
167.	б/н	Гідрологічний заказник «Гнилицький»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район с. Гнилиця-1	175,8	--	ПСП «Марс»
168.	б/н	Гідрологічний заказник «Графський»	Рішення Харківської обласної ради від 27.08.2009 № 1354-V	Чугуївський (колишній Вовчанський) район між села Огірцеве та Графське	497,3	--	ТОВ ПП «Ізбицьке»

1	2	3	4	5	6	7	8
169.	б/н	Гідрологічний заказник «Орільський»	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	Красноградський (колишній Зачепилівський) район с. Залінійне	196	--	Зачепилівська селищна рада
170.	б/н	Гідрологічний заказник «Рогозянський»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	Богодухівський (колишній Золочівський) район с. Цапівка	40	--	ВАТ «Промінь»-27,18 га; Іванова Т.О.-12,82 га
171.	б/н	Гідрологічний заказник «Берестовий»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Чугуївський (колишній Зміївський) район, ДП «Зміївське лісове господарство», Таранівське лісництво кв. 97 (вид. 5 ,6); Таранівська сільська рада Чугуївського (колишнього Зміївського) району, Охоченська сільська рада Харківського (колишній Нововодолазький) району	87,5	--	ДП «Зміївське лісове господарство»- 17,5 га; Таранівська сільська рада - 26,6 га; Охоченська сільська рада - 43,4 га
172.	б/н	Гідрологічний заказник «Чернецьинський»	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 № 1274-V	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с. Чернецьина	6,9	--	Краснокутський науково-дослідний центр садівництва інституту садівництва ААНУ
173.	б/н	Гідрологічний заказник «Коханівський»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	Красноградський (колишній Кегичівський) район с. Коханівка	110,6	--	ТОВ «Аграрний дім ім. Горького»

1	2	3	4	5	6	7	8
174.	б/н	Гідрологічний заказник «Єфремівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Лозівський (колишній Первомайський) район с. Єфремівка	28	--	Олексіївська сільська рада
175.	б/н	Гідрологічний заказник «Крюківський»	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2005	м. Харків Основ'янський район	39,3	--	Харківська міська рада
176.	б/н	Гідрологічний заказник «Вітрівський»	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 № 887-VII	Ізюмський (колишній Балаклійський) район, с.с.Чепіль, Вітрівка, Норцівське лісництво кв. кв. 49,50,51,53,54,74	349	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»
177.		Гідрологічний заказник «Руськолозіївський»	Рішення Харківської обласної ради від 10.06.2021 № 158-III	Харківський (колишній Дергачівський) район, с. Руська Лозова		--	Дергачівська міська рада
178.	б/н	Загально зоологічний заказник «Протопопівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Ізюмський (колишній Балаклійський) район с. Протопопівка	14,6	--	Протопопівська сільська рада
179.	б/н	Комплексна Пам'ятка природи «Гора Крем'янець»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район Піщанське лісництво кв. 13, Артемівське лісництво кв. кв.117, 118	176	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
180.	б/н	Комплексна пам'ятка природи «Юннатівська»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Ізюмський (колишній Балаклійський) район м. Балаклія	0,3	--	Балаклійська станція юних натуралістів
181.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Гутянський дуб-велетень»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський район Володимирівське лісництво кв.77 (вид.22), кв.161(вид.22)	0,1	--	ДП «Гутянське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
182.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Полянський дуб-велетень»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський район Володимирівське лісництво кв.88 (вид.13), кв. 172 (вид.13)	0,1	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
183.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб-велетень №1»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв. 56 (вид.1)	0,1	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
184.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб-велетень №2»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв.51 (вид.2)	0,1	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
185.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб-велетень №3»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв.56 (вид.1)	0,1	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
186.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб-велетень №4»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв.56 (вид.1)	0,1	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
187.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб-велетень №5»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв.81 (вид.1)	0,1	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
188.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Неруб»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район Великобурлуцьке лісництво кв.44 (вид.4,5)	6,2	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
189.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Новогорівська»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Новогорівка	2,5	--	Дворчанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
190.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Пересічанський дуб»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський (колишній Дергачівський) район Дергачівське лісництво кв. 59 (вид. 9)	0,1	--	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»
191.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Південне»	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	Харківський (колишній Дергачівський) район, ДП «Харківська лісові науково-дослідна станція» кв.137 (вид.2), кв.138 (вид.1)	14,7	--	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»
192.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «П'ять братів»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Золочівський) район Золочівське лісництво, кв.62 (вид.7)	0,15	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
193.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Скорики»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Золочівський) район с. Одноробівка	5	--	Олександрівська сільська рада
194.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Петрівський дуб-велетень»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район Петрівське лісництво кв.153 (вид.20)	0,1	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
195.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Пісківська»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район Петрівське лісництво кв. 356 (вид.16)	0,1	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
196.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Ізюмська дача»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район Ізюмське лісництво кв. 270 (вид.11), кв.301 (вид.1)	30	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
197.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Красношахтарська»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район Придонецьке лісництво кв.426 (вид.9-13), кв.427 (вид.24-28), кв.466 (вид.1)	71,9	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
198.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Гуртовівка»	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	Богодухівський (колишній Коломацький) район с. Гуртовівка	2	--	Різуненківська сільська рада
199.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Мурафська дача»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Володимирівське лісництво кв.121 (вид.2)	5,2	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
200.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Козіївка №1»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Краснокутське лісництво кв.164 (вид.5,8)	4,2	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
201.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Козіївка №2»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Краснокутське лісництво кв. 165 (вид.8, 16)	3,9	--	ДП «Гутянське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
202.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб Петра 1»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Краснокутське лісництво кв. 27 (вид. 9)	0,1	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
203.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Лісосмуга №65»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківській район с. Рогань	0,4	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва
204.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Просіки»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківській район Бабаївське лісництво кв.14 (вид. 5, 12)	4,2	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
205.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Великий ліс»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківській район Люботинське лісництво кв.14 (вид. 21), м.Люботин	0,1	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
206.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Два дуби-велетні»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківській район Люботинське лісництво кв.21 (вид.23), м. Люботин	0,2	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
207.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Шишківська»	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 № 699-V	Куп'янський (колишній Шевченківський) район с. Шишківка	15	--	Нижньобурлуцька сільська рада
208.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Сокольники-Помірки»	Рішення облвиконкому від 17.07.1972 № 377	м. Харків, Лісопаркове лісництво, кв. 52-54, 60, 61, 65, 68 (вид. 1-3, частина вид. 4, вид. 5-9, вид.13, вид. 15-24)	163,1	--	СКП «Харківзеленбуд» ХМР
209.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Помірки»	Рішення облвиконкому від 17.07.1972 № 377	м. Харків, Помірки, Лісопаркове лісництво кв. кв. 8, 9, 16, 23, 29	120,4	--	СКП «Харківзеленбуд» ХМР

1	2	3	4	5	6	7	8
210.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дерева гінкго»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Сокольники, 12	0,1	--	Фельдман О.О.
211.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Пушкінська»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Пушкінська, 39	0,2	--	Житлово-виробниче ремонтно-експлуатаційне підприємство №1
212.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Будинок вчених»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Жон Мироносиць, 10	0,1	--	Центр культури, науки та мистецтва «Харківський Будинок вчених»
213.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Черноглазівські дуби»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 11	0,15	--	ДКУ «Протитуберкульозний диспансер №1»
214.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб Бабушкін»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, Новобаварський район, вул. Бабушкіна, 16	0,1	--	Станція переливання крові Південної залізниці
215.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Інститутська»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Пушкінська, 86	0,35	--	НДІ лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького
216.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Сад ім. Т.Г.Шевченка»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Сумська, 29	0,75	--	СКП «Харківзеленбуд» ХМР
217.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Черноглазівська»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 5	0,2	--	Комунальне житлово-експлуатаційне підприємство №4 Київського району
218.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Залютинська»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	м. Харків, Холодногірський район, Залютине	3	--	ХМР (запропоновано забезпечити режим охорони та збереження листом ХОДА від 21.12.2015 № 01-74/93-18)

1	2	3	4	5	6	7	8
219.	б/н	Гідрологічна Пам'ятка природи «Мохувате болото»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський (колишній Дергачівський) район Дергачівське лісництво кв.176 (вид.4)	1,7	--	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»
220.	б/н	Гідрологічна Пам'ятка природи «Мурафа»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с. Мурафа	0,6	--	Мурафська сільська рада
221.	б/н	Гідрологічна Пам'ятка природи «Любівська»	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Краснокутське лісництво кв.113 (вид.1)	5,8	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
222.	б/н	Гідрологічна Пам'ятка природи «Джерело ім. Г. С. Сковороди»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський район Бабаївське лісництво кв.18 (вид.5-9, 18)	6,3	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
223.	б/н	Лісове заповідне урочище «Бір»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Завгороднівське лісництво кв.635-648	734	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
224.	б/н	Лісове заповідне урочище «Тюндик»	Рішення Харківської обласної ради від 08.02.2007 № 172-V	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Андріївське лісництво кв.45-49, 50-63	988	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»
225.	б/н	Лісове заповідне урочище «Холодноярське»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Вовчанський) район Старицьке лісництво, кв.12 (вид.9)	10	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
226.	б/н	Лісове заповідне урочище «Довжик»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв.140 (вид.17-23)	27,5	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
227.	б/н	Лісове заповідне урочище «Дегтярне»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район Великобурлуцьке лісництво кв.79, 80, 89	179	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
228.	б/н	Лісове заповідне урочище «Божкове»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район Великобурлуцьке лісництво кв.132	79	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
229.	б/н	Лісове заповідне урочище «Пивне»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Вовчанський) район Старосалтівське лісництво кв. 4, 5	142	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»
230.	б/н	Лісове заповідне урочище «Дубові гряди»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Красноградський (колишній Чугуївський (колишній Сахновщинський) район с. Дубові гряди	129,7	--	Дубовогрядська сільська рада
231.	б/н	Лісове заповідне урочище «Миколаївські насадження»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський район Печенізьке лісництво №4 кв.120-124	248	--	ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство»
232.	б/н	Дендрологічний парк «Дружба»	Рішення Харківської обласної ради від 27.06.2000	м. Лозова	51,5	--	Відділ житлово-комунального господарства та будівництва міської ради м. Лозова

1	2	3	4	5	6	7	8
233.	б/н	Парк пам'ятка садово-паркового мистецтва «Литвинівка»	Рішення облвиконкому від 20.02.1984 № 93	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Литвинівка, с. Черемушне	10,8	--	ДГ «Мерефа» УкрНДІ овочівництва і бахчівництва
234.	б/н	Ботанічний сад «Кулиничі»	Рішення Харківської обласної ради від 26.12.2007 № 568-V	Харківській район смт Кулиничі	13,25	--	Фермерське господарство «Кегичівське»

Примітка: * – пропозиції щодо включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екомережі у 2023 році до Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації не надходили. Регіональну схему екологічної мережі Харківської області не затверджено, кошти для доопрацювання проекту схеми регіональної екологічної мережі Харківської області НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» у 2023 році не виділялися.

12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

За попередніми даними Головного управління статистики у Харківській області протягом 2023 року в області утворилося 750,015 тис тонн відходів I–IV класів небезпеки. Серед утворених відходів найбільшу питому вагу склали відходи IV класу небезпеки – 739,024 тис тонн або 98,54% від загального обсягу утворених відходів. Решта відходів розподілилась за класами небезпеки таким чином: 0,140 тис тонн (0,019%) – до I класу небезпеки; 0,202 тис тонн (0,027%) – до II класу небезпеки; 10,650 тис тонн (1,420%) віднесено до III класу.

У зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України, згідно з пунктом 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи під час воєнного стану або стану війни та протягом трьох місяців після його припинення мають право не подавати статистичну та фінансову звітність. Частина респондентів скористалась цим правом і не подали протягом 2022-2024 років статистичну звітність. Інформація в подальшому може бути уточнена з урахуванням надходження нових даних від респондентів. Ураховуючи вищевикладене, здійснювати аналіз поведження з відходами за фактичними показниками 2023 року недоцільно через невідповідність статистичних даних реальному стану.

На території Харківської області обліковується 79 місць видалення твердих побутових відходів, з яких 26 знаходилися на тимчасово окупованих територіях, які протягом тривалого часу залишалися без належної експлуатації та охорони. Зазначені місця функціонують лише там, де це дозволяє безпекова ситуація, тобто проведено розмінування та не ведуться активні бойові дії.

Також, в області обліковується 7 полігонів промислових відходів: золошлаковідвал Зміївської ТЕС ПАТ «Центренерго», колишній шлаковідвал ВАТ «Куп'янський ливарний завод», полігон промислових відходів Обласного комунального спеціалізованого підприємства з виконання норм екологічної безпеки, полігон промислових відходів і золошлаковідвал ПрАТ «Харківський тракторний завод», полігон промислових відходів ПрАТ «Харківський підшипниковий завод» (передано на баланс Чугуївської міської ради), золошлаковідвал ТОВ «ДВ Нафтогазовидобувна компанія» філія «Тепло-електроцентрально».

Одним з основних напрямків роботи у сфері управління відходами залишається вирішення питання забезпечення повного збирання небезпечних відходів з метою передачі їх для подальшої обробки (переробки) на спеціалізовані підприємства. В області у 2023 році діяла мережа підприємств, які здійснюють відповідні операції у сфері поведження з небезпечними відходами. Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному веб-сайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України на території Харківської області обліковувалися такі суб'єкти господарювання, що мають

право на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами: ТОВ «ХАДО-ТЕХНОЛОГІЯ», ТОВ «ЕКОТЕК», ТОВ «ХАРКІВ-ЕКО», ТОВ НВП «КОР-МЕТ», ТОВ «ЮПІТЕР ЕКО», ТОВ «ПК «ЕКОСФЕРА», ТОВ НВП «НОВІНТЕХ», ПП «НВО ЕКОТЕХНОЛОГІЇ».

На території Харківської області за рахунок коштів Державного та обласного фондів охорони навколишнього природного середовища у 2011-2012 роках проведено роботу з перезатарювання та вивезення на знешкодження непридатних до використання пестицидів та відходів виробництва хімічних засобів захисту рослин. За результатами проведених робіт, вказані небезпечні речовини на території Харківської області не обліковуються.

У зв'язку з військовими діями до цього часу не завершено реалізацію проєкту будівництва комплексу з переробки твердих побутових відходів з системою збору, утилізації полігонного газу та виробництва електричної енергії в м. Дергачі Харківської області, замовником якого є комунальне підприємство «Муніципальна компанія поводження з відходами» Харківської міської ради. Будівництво зазначеного комплексу завершено на 97%.

Через наслідки для регіону військової агресії російської федерації, кардинальні зміни до чинного законодавства у сфері управління з відходами, критичний брак коштів та необхідність врахування вимог європейських директив та стандартів в області наразі впроваджується інша модель поводження з відходами. Зокрема, це поділ області на кластери, з визначенням раціональних та економічно обґрунтованих місць розташування підприємств з обробки і видалення побутових відходів, сміттєсортувальних пунктів. Необхідним також є поетапна ліквідація (рекультивация) існуючих невеликих місць видалення ТПВ, які вичерпали свої можливості та не відповідають екологічним вимогам та нормам. Для реалізації такого проєкту очевидно є потреба в залученні донорських коштів до реалізації ефективної схеми управління відходами у регіоні, оскільки вжиті заходи «власними фінансовими силами» будуть мати виключно локальний ефект та не змінять загальної ситуації в області.

З цією метою розпорядженням начальника Харківської обласної військової адміністрації від 23.03.2023 № 122 утворено робочу групу з питань управління відходами в Харківській області, завданням якої є надання пропозицій з розвитку системи управління відходами у області. Робочою групою за участі та підтримки Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, профільного Комітету Верховної Ради України, фахівців міжнародних організацій розроблено проєкт технічного завдання для подальшого корегування проєкту Регіонального плану управління відходами та розроблення інвестиційного проєкту. Проведено огляд запропонованих місцевими територіальними громадами земельних ділянок під розміщення об'єктів; попередньо вже визначено найбільш економічно обґрунтовані місця розташування підприємств з управління відходами, відповідні технології та потужності; відпрацьовується варіант розміщення на території області 8 нових заводів з управління побутовими відходами; на двох основних об'єктах планується здійснювати весь комплекс робіт з відходами: від сортування до їх

переробки та виробництва RDF-палива, «енергетична утилізація» відходів з виробництвом електричної енергії та тепла.

У 2023 році в області було організовано та проведено всеукраїнську акцію «За чисте довкілля» та безстрокову всеукраїнську кампанію із забезпечення чистоти і порядку в населених пунктах, з дотриманням заходів безпеки в умовах воєнного стану. Всього протягом акції в області ліквідовано 667 несанкціонованих сміттєзвалищ загальним обсягом 11,623 тис.м³. Висаджено 5,250 тис.дерев, 5,556 тис.кущів, 27,224 тис.м² квітників, приведено в належний стан 1291,48 тис.м² газонів. Приведено до належного стану 338 парків та скверів, впорядковано 756 кладовищ, 416 братських могил, меморіальних комплексів та місць почесних поховань.

Департаментом захисту довкілля та природокористування Харківської обласної військової адміністрації упродовж 2023 року здійснювався постійний моніторинг екологічного стану територіальних громад області, контроль дотримання вимог природоохоронного законодавства. Департаментом здійснювався постійний контроль стосовно місць тимчасового зберігання та визначення об'ємів відходів руйнації в межах територіальних громад області. Забезпечено своєчасне інформування відповідних центральних органів виконавчої влади.

Загальні показники поводження з відходами за звітний період

Динаміка основних показників поводження з відходами I–IV класів небезпеки,
тис.т

Таблиця 54

№ з/п	Показники	2021 рік (попередні дані станом на 08.05.2024*)	2022 рік (попередні дані станом на 08.05.2024*)	2023 рік (попередні дані станом на 12.07.2024*)
1	2	3	4	5
1	Утворено ¹	1249,098	635,822	750,015
2	Одержано від інших підприємств	1757,748	855,969	967,779
3	Спалено	28,351	13,876	7,033
3.1	у тому числі з метою отримання енергії	27,869	13,875	7,033
4	Використано (утилізовано)	52,867	27,209	8,325
5	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	893,995	277,748	463,223
6	Передано іншим підприємствам	396,051	647,464	622,302
7	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	2682,010	70,313	49,860

Примітка: 1 – з урахуванням відходів, утворених у домогосподарствах.

*- згідно з інформацією Головного управління статистики у Харківській області вказано попередні статистичні дані.

Підприємства – основні накопичувачі промислових відходів

Таблиця 55

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок 2023 року, тонн	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), тонн	Накопичено відходів станом на кінець 2023 року, тонн	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Зміївська ТЕС ПАТ «Центенерго»	Батареї та акумулятори інші зіпсовані або відпрацьовані	I	7,227	1,830	9,057	Тимчасово на складському господарстві до передачі на утилізацію
		Лампи люмінесцентні та відходи, які містять ртуть, інші зіпсовані або відпрацьовані	I	0,169	0,270	0,077	Тимчасово на складському господарстві до передачі на утилізацію
		Матеріали фільтрувальні зіпсовані, відпрацьовані або забруднені	III	0,030	0,007	0,009	Тимчасово на складському господарстві до передачі на утилізацію
		Обладнання інше (у т.ч. для наукових дослід., поліграф., конторське відпрацьоване)	III	0,016	0,034	0,000	Тимчасово на складському господарстві до передачі на утилізацію
		Прилади електропобутові, посуд, товари побутові інші зіпсовані або забруднені	III	0,148	1,088	0,869	Тимчасово на складському господарстві до передачі на утилізацію
		Брухт чорних металів дрібний інший	III	578,459	77,228	655,687	Тимчасово на складському господарстві до передачі на утилізацію

1	2	3	4	5	6	7	8
		Брухт кольорових металів дрібних інших	III	59,174	8,119	67,293	Тимчасово на складському господарстві
		Деревина та вибори з Деревини зіпсовані або використані	IV	0,083	1,202	1,285	Тимчасово на складському господарстві
		Деревина, оброблена протравою, креозотом чи консервантами іншими, некондиційна	IV	3,195	2,360	1,190	Тимчасово на складському господарстві
		Вироби та матеріали гумові зіпсовані або відпрацьовані	IV	2,062	3,412	3,634	Тимчасово на складському господарстві
		Шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані, пошкодженні чи забруднені під час експлуатації	IV	1,695	1,850	1,586	Тимчасово на складському господарстві
		Відходи комунальні (міські) змішані, у т. ч. сміття з урн	IV	0	221,656	0	Полігон ТПВ
		Відходи змішані будівельні та зносу будівель і споруд.	IV	0	1635,941	75,247	Полігон ТПВ Територія підприємства
		Відходи знезараження та очистки вод стічних	IV	840,000	210,000	90,000	Мулові карти
		Шлам, що утворюється від освітлення води	IV	6076,461	681,840	6758,301	Золовідвал
		Шлак паливний	IV	34935886,246	104485,169	35034530,015	Золовідвал

1	2	3	4	5	6	7	8
2.	Обласне комунальне спеціалізоване підприємство з виконання норм екологічної безпеки	Напівфабрикати власного виробництва пластин, листів, труб та профілів пластмасових або залишки незакінченого виробництва пластин, листів, труб, та профілів пластмасових, не придатні для використання за призначенням	III	1,959	0	1,959	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Частинки тверді інші та пил інший	III	5,716	0	5,716	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Матеріали скловмісні волокнисті некондиційні	III	273,723	0	273,723	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Пил полірувальних кругів	III	1,994	0	1,994	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Частинки тверді інші та пил, що утворюються у термічних процесах металургії металів кольорових інших	III	3,000	0	3,000	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Відходи неціанідні, які містять хром, відпрацьовані у процесі оброблення металів та нанесення покриттів на метали	III	943,696	0	943,696	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Шлак пічний	III	0,500	0	0,500	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Осад очисних споруд гальванічного виробництва, що містить кольорових та важкі метали	III	102,014	0	102,014	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Смоли синтетичні (полімерні) зіпсовані, забруднені або неідентифіковані	III	245,184	0	245,184	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Маси пластичні та вироби з них на основі полімеризаційних матеріалів зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	III	56,816	0,350	57,166	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Залишки очищення резервуарів нафтопродукти	III	740,500	0	740,500	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Відходи, які утворились під час експлуатації транспортних засобів	III	819,077	0	819,077	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Тара металева, скляна, дерев'яна, текстильна, картонна та паперова зіпсована, відпрацьоване	III	361,817	0	361,817	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Брухт чорних металів дрібний інший	III	296,053	0	296,053	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Фарби, емалі, лаки, чорнила, речовини для склеювання зіпсовані, відпрацьовані	III	546,696	0	546,696	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Матеріали обтиральне зіпсовані, відпрацьоване чи забруднене	III	498,174	0	498,174	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Ґрунти, забруднені нафтопродуктами, хімічними та біоречовинами, що підлягають збиранню, обробленню та видаленню	III	534,782	0	534,782	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Матеріали деревинні зіпсовані	III	20,055	0	20,055	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Шлам гідроксидів металів та шлам інший	III	1408,992	0	1408,992	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Відходи, які утворюються під час здійснення буріння свердловин для видобування нафти та газу	IV	2845,157	3577,08 *передано для подальшого використання іншими юридичними особами	2845,157	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Шлам буровий та відходи буріння сланців інші	IV	0	9460,949 *передано для подальшого використання іншими юридичними особами	0	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Сировина та матеріали допоміжні інші зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	IV	197,235	2,600	199,973	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Сировина інша зіпсована, забруднена або неідентифікована, її залишки, які не можуть бути використані за призначенням	IV	36,854	0	36,854	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Матеріали інші, які використовуються для виробництва шкіри, зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	IV	2,904	0	2,904	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Відходи деревини кускові	IV	362,548	0,784	363,332	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Стружка дерева	IV	26,881	0	26,881	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Сажа зіпсована, забруднена або неідентифікована, її її залишки, які не можуть бути використані за призначенням	IV	11,973	0	11,973	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Крейда зіпсована, забруднена або неідентифікована її залишки, які не можуть бути використані за призначенням	IV	10,182	0	10,182	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Матеріали скловмісті	IV	342,813	0,750	343,563	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Таблетки фільтрувальні, абсорбенти інші відпрацьовані	IV	11,976	0	11,976	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Напівфабрикати власного виробництва препаратів фармацевтичних або залишки незакінченого виробництва препаратів фармацевтичних, не придатні для використання	IV	0,697	0	0,697	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Вироби абразивні некондиційні	IV	40,178	0	40,178	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Пил шліфувальний, що утворюється у процесі виробництва виробів азбестових технічних	IV	429,555	0	429,555	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Напівфабрикати власного виробництва металів кольорових інших, їх сплавів та про-кату з них або залишки незакінченого виробництва металів кольорових інших, їх сплавів та прокату з них, не придатні для використання за призначенням	IV	32,606	0	32,606	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Окалина прокатного та ковальсько-пресового виробництва	IV	13,420	0	13,420	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Суміші формувальні на мідній основні відпрацьовані	IV	233,416	0	233,416	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Матеріали електроізоляційні та вироби ізолювальні зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, які не можуть бути використані за призначенням	IV	5,305	0	5,305	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Пил та тверді частинки інші електрофільтрів та інших газоочисних установок (залізовмісний)	IV	84,829	0	84,829	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Пил та тверді частинки інші електрофільтрів та інших газоочисних установок (кремнійвмісний)	IV	3,470	0	3,470	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Шлам газоочисних установок	IV	4,201	0	4,201	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Відходи одержані у процесах зварювання	IV	35,146	0,089	35,235	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Відходи одержані у процесах зварювання	IV	0,319	0	0,319	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Матеріали абразивний, який використовують під час дробоструминного оброблення, відпрацьований	IV	27,133	0	27,133	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Флюси для твердих припоїв зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	IV	15,366	0	15,366	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Матеріали абразивні та вироби з них зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, які не можуть бути використані за призначенням	IV	91,991	0,27	92,261	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Графіт, матеріали вуглецевографітні та вироби з них зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	IV	43,040	0	43,040	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Азбест, матеріали азбестові (вироби азбестові фрикційні, вироби азбестові текстильні тощо) зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	IV	187,946	0,008	187,954	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Термопласти з литва, плівкою та листові інші зіпсовані забруднені або не ідентифіковані та їх залишки, що не можуть бути використані за призначенням	IV	2,074	0	2,074	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Матеріали гумові (стрічки гумовотканинні, рукава, вироби трубчасті, матеріали монтажні гумові, гумові деталі машин тощо) зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	IV	18,872	0	18,872	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Лаки електроізоляційні на основі синтетичних полімерів зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	IV	0,448	0	0,448	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Матеріали електроізоляційні слюдинотові зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, їх залишки, що не можуть бути використані за призначенням	IV	30,840	0,584	31,424	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Смоли поліефірні відпрацьовані у процесах просочування в електротехнічному виробництві	IV	75,408	42,000	117,408	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Матеріали та вироби будівельні з вмістом азбесту зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, які не можуть бути використані за призначенням	IV	35,530	0	35,930	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Відходи змішані будівництва та знесення будівель і споруд	IV	3111,240	94,456	3206,696	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Тара металева, скляна, дерев'яна, текстильна, картонна та паперова, яку використовують під час перевезень, зіпсована, чи відпрацьована, чи забруднена	IV	368,672	0,367	369,500	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Шини зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані, пошкоджені чи забруднені від час експлуатації	IV	599,082	1,333	600,415	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Макулатура паперова та картонна	IV	91,248	0,170	91,418	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Бій скла технічного та скловиробів, що не підлягає спеціальному обробленню	IV	210,213	2,929	213,142	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Тара пластикова дрібна використана	IV	53,300	1,154	54,454	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Суміш відходів, матеріалів та виробів з пластмас інших, що не підлягає спеціальному обробленню	IV	464,781	3,758	468,539	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Тара дерев'яна використана (за винятком відходів тари, що утворились під час перевезень)	IV	108,778	5,530	114,308	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Деревина та вироби з деревини зіпсовані або використані	IV	20,756	0,687	21,443	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Обріз та залишки матеріалів текстильних	IV	11,976	0,235	12,211	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Вироби та матеріали гумові зіпсовані або відпрацьовані	IV	807,245	1,054	808,299	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Матеріали з вмістом азбесту зіпсовані або відпрацьовані	IV	679,641	25,396	705,037	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Фарби, емалі, лаки, чорнила, речовини для склеювання зіпсовані або відпрацьовані, їх залишки, що не можуть бути використані за призначенням	IV	6,390	0,623	7,013	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Матеріали пакувальні пластмасові, зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	IV	249,193	1,495	250,688	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Абсорбенти зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	IV	0,162	0	0,162	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Відходи, одержані в процесі очищення вулиць, місць загального використання, інші	IV	11046,307	721,000	11767,307	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Відходи, одержані в процесі очищення вулиць, місць загального використання, інші	IV	0,980	0,010	0,990	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Папір та картон пакувальні зіпсовані, відпрацьовані	IV	11,402	0	11,402	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Матеріали фільтрувальні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені	IV	69,999	0,286	70,276	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

1	2	3	4	5	6	7	8
		Одяг захисних зіпсований, відпрацьований чи забруднений	IV	47,262	1,115	48,377	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Обладнання електронне загального призначення зіпсоване, відпрацьоване чи не ремонтпридатне	IV	285,194	31,287	316,481	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Препарати та речовини фармацевтичні (у т.ч. ветеринарні), засоби і товари лікарські (у т.ч. аерозолі), їх залишки зіпсовані, прострочені або не ідентифіковані	IV	41,956	0	41,956	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Залишки, одержані у процесі подрібнення устаткування, інструменту, інших технічних засобів на брухт	IV	10,000	0	10,000	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Залишок нелеткий та шлак	IV	250,639	0	250,639	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області
		Шлак від очищення вод стічних неспецифічних промислових	IV	1128,913	0	1128,913	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка Лозівського району Харківської області

Примітка. Вказуються підприємства, які накопичують значні обсяги промислових відходів.

Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки

Таблиця 56

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місця видалення відходів категорії Г - надзвичайно небезпечні		Місця видалення відходів категорії В - небезпечні		Місця видалення відходів категорії Б - помірно небезпечні		Місця видалення відходів категорії А - мало небезпечні	
		діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Богодухівський район	--	--	5	--	1	--	11	2 – проекта 1 – закрите
2	Ізюмський район	--	--	3	--	-	--	5	1 – закрите
3	Красноградський район	--	--	1	--	3	--	2	--
4	Куп`янський район	--	--	1	--	-	--	6	1 – проект
5	Лозівський район	--	--	4	--	2	--	5	1 – прийнято до проєктування
6	Харківський район	--	--	15	--	2	3	4	--
7	Чугуївський район	--	--	5	--	5	1	6	1 – прийнято до проєктування
	Усього	--	--	34	--	13	4	39	2 – закритих 5 – проєктів

Примітка: * – за даними реєстру місць видалення відходів (з 09 липня 2023 року набрав чинності Закон України «Про управління відходами» від 20 червня 2022 року №2320-ІХ. Відповідно до вказаного Закону складання і ведення реєстру місць видалення відходів обласною військовою адміністрацією не передбачено).

Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ)
(станом на 09.07.2023)

Таблиця 57

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од.*	Кількість паспортизованих МВВ, од.**	Паспортизовано МВВ за звітний період, од.
1	2	3	4	5
1	Богодухівський район	--	20	--
2	Ізюмський район	10	9	--
3	Красноградський район	14	6	--
4	Куп`янський район	1	8	--
5	Лозівський район	--	12	--
6	Харківський район	3	22	--
7	Чугуївський район	3	18	--
	Усього по районам	31	95	--
Полігони				
1	м. Харків (Дергачівський полігон)	--	1	1
2	Харківський район (ТОВ «Перероблюючий завод»)	--	1	--
	Усього	--	2	--
	Усього по області	31	97	1

Примітка: * – за даними районних військових адміністрацій;

** – за даними реєстру місць видалення відходів.

(з 09 липня 2023 року набрав чинності Закон України «Про управління відходами» від 20 червня 2022 року №2320-ІХ. Відповідно до вказаного Закону складання і ведення реєстру місць видалення відходів обласною військовою адміністрацією не передбачено).

Інфраструктура утилізації та оброблення відходів

Таблиця 58

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од.	Пункти та установки централізованого знешкодження медичних відходів, од.
1	2	3	4	5
м. Харків	19	1	5	-
Усього	19	1	5	-

Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання, заготівлю відходів як вторинної сировини

Таблиця 59

№ з/п	Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)	Місцезнаходження/ Місце проживання	Контактні дані (вебадреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
1	ТОВ «УКРМЕТВТОРПЛАСТ»	м. Харків, вул. Алмазна, 1	050-649-09-53	Металобрухт
2	Компанія «Екомісто»	м. Харків, вул. Морозова, 6; вул. Велозаводська, 1	096-032-22-12	Макулатура, металобрухт, пластик, ПЕТ-пляшки, скло, плівка
3	Компанія «Global Eco»	м. Харків, просп. Героїв Харкова, буд. 281	098-888-21-88 info@globaleco.ua	Металобрухт, макулатура, плівка, пластмас, ПВХ (віконний профіль)
4	ТОВ «Екотек»	м. Харків, вул. Матросова, 8-А	057-706-18-32	Макулатура

1	2	3	4	5
5	ФО-П Переверзева Лариса Миколаївна	Харківська обл., Красноградський р-н, м. Красноград, вул. Соборна, буд. 43	p.lora2204@gmail.com т.+38(050)2531145	Металобрухт
6	КВКП «Водоканал»	Харківська обл., Куп'янський район, сел. Великий Бурлук	0661298373	Скло, пластик
7	ПП «Жилсервіс»	Харківська обл., Лозівський р-он, місто.Первомайський, вул. Світанкова 1	057-486-30-18 pervzhilservis@ukr.net	ПЕТ, скло, папір
8	КП «ЕКОСЕРВІС ПЛЮС»	Харківська обл., Чугуївський р-н, с. Тернова, вул Центральна, 16	ekoservis-plus@ukr.net	ПЕТ, скло, папір

Примітка: * – за даними районних військових адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів (приймання/збирання/вилучення небезпечних відходів у складі побутових відходів від населення)

Таблиця 60

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
Інформація відсутня						

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами

Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів та їх знешкодження

(станом на 01.01.2024)

Таблиця 61

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість, т	Кількість складів, од.	Стан складських приміщень		
				добрий, од.	задовільний, од.	незадовільний, од.
1	2	3	4	5	6	7
Протягом 2011-2012 років всі непридатні до використання та заборонені до застосування хімічні засоби захисту рослин з території області вивезені. Станом на 01.01.2024 непридатні до використання та заборонені до застосування хімічні засоби захисту рослин на території області не обліковуються.						

13. Радіаційна безпека

Експлуатація атомних електростанцій та пунктів захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ)

Таблиця 62

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район), назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційно небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-кілометровій зоні АЕС, мкЗв/год	кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, м ³ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Харківська міжобласна філія Державного спеціалізованого підприємства «Об'єднання «РАДОН»	1	--	--	1	--	<0,3

****Примітка** – Інформація щодо кількості РАВ та загальної активності в Східній інспекції з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного управління) Державної інспекції з ядерного регулювання України відсутня.

Використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ)

(станом на 01.01.2024)

Таблиця 63

№ з/п	Власник ДІВ (Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))	Місцезнаходження/ Місце проживання	Примітка
1	2	3	4
1	Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний інститут»	61108, Харківська область, м. Харків, вул. Академічна, буд. 1	--
2	Національний науковий центр «Інститут метрології»	61002, Харківська область, м. Харків, вул. Миросицька, буд. 42	--
3	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	61022, Харківська область, м. Харків, м-н Свободи, буд. 4	--

1	2	3	4
4	Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України	61072, Харківська область, м. Харків, пр-т Науки, буд. 60	--
5	Акціонерне товариство «Українські енергетичні машини»	61037, Харківська область, м. Харків, пр-т Героїв Харкова, буд. 199	--
6	Філія Геофізичне управління «Укргазпромгеофізика» Акціонерного товариства «Укргазвидобування»	Юридична адреса: 04053, м. Київ, вул. Кудрявська, буд. 26/28, Фактична адреса: Харківська область, м. Харків, вул. Драгомирівська, буд. 3	--
7	Товариство з обмеженою відповідальністю «Надра сервіси»	Юридична адреса: 04114, м. Київ, вул. Дубровицька, буд. 28, Фактична адреса: Харківська область, Ізюмський район, с. П'ятигірське, вул. Першотравнева, буд. 15	--
8	Комунальне некомерційне підприємство «Обласний центр онкології»	61070, Харківська область, м. Харків, вул. Лісопарківська, буд. 4	--
9	Державна установа «Інститут медичної радіології та онкології ім. С.П. Григор'єва Національної академії медичних наук України»	61024, Харківська область, м. Харків, вул. Пушкінська, буд. 82	--
10	Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласний клінічний спеціалізований диспансер радіаційного захисту населення»	61166, Харківська область, м. Харків, вул. Новгородська, буд. 85	--
11	Харківська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 1 філії «Центр охорони здоров'я» акціонерного товариства «Українська залізниця»	Юридична адреса: 03680, м. Київ, вул. Тверська, буд. 5 Фактична адреса: м. Харків, пров. Балакірева, буд. 5	--
12	Харківське відділення Приватного акціонерного товариства «Абінбев Ефес Україна»	Юридична адреса: 03150, м. Київ, вул. Фізкультури, буд. 30-В. Фактична адреса: м. Харків, вул. Роганська, буд. 161	--
13	Товариство з обмеженою відповідальністю «Бригід-Онко»	61002, Харківська область, м. Харків, вул. Куликівська, буд. 2	--

Примітка – в таблиці вказана інформація про підприємства, які використовують джерела іонізуючого випромінювання у закритому та відкритому вигляді і підлягають ліцензуванню

**Забруднення території техногенними та техногенно-підсиленими
джерелами природного походження**

Таблиця 64

№	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість населення, осіб	Радіаційний фон на території, мкЗв/год	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг				
				цезій-137 (техногенний)	стронцій-90 (техногенний)	радій (природний)	торій (природний)	калій (природний)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
За інформацією Східної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного управління) Державної інспекції з ядерного регулювання України дані відсутні.								

14. Корисні копалини

Інформація у сфері надрокористування

Таблиця 65

Спеціальні дозволи на користування надрами	За роками		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Кількість виданих	9	3	9
Кількість анульованих	6	2	1

15. Моніторинг навколишнього природного середовища

Мережа спостережень за станом навколишнього природного середовища

Таблиця 66

№ з/п	Суб'єкти моніторингу	Кількість точок спостережень, од.								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	грунти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України Державна екологічна інспекція у Харківській області *	--	--	--	--	--	--	--	--	--
2	Державна служба України з надзвичайних ситуацій Харківський регіональний центр з гідрометеорології **	10	--	20	--	--	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	Міністерство охорони здоров'я України Державна установа «Харківський обласний лабораторний центр» ***	--	--	--	--	--	--	--	--	--
4	Державне водне агентство України Сіверсько-Донецьке басейнове управління водних ресурсів	--	--	5	--	--	--	--	--	--
5	Держгеокадастр	--	--	--	--	--	--	--	--	--
6	Регіональний офіс водних ресурсів у Харківській області	--	--	23	--	--	--	--	--	--

* Державною екологічною інспекцією в Харківській області здійснюється вибірковий відбір проб на джерелах викидів підприємств, установ, організацій.

** Комплексна лабораторія спостережень за забрудненням природного середовища Харківського регіонального центру з гідрометеорології у 2023 році проводила спостереження за забрудненням атмосферного повітря на 10 стаціонарних пунктах міста. Пости у 2023 році працювали за повною програмою спостережень. ПСЗ № 17 (Сокольники перехрестя вул. Дерев'янка та Белгородського шосе) поновив роботу з 01.05.2023 р. (в зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ на територію України не працював в період з 22.04.2022 до 30.04.2023).

*** Державною установою «Харківський обласний лабораторний центр» здійснюються дослідження за якістю атмосферного повітря відповідно до щорічного плану заходів зі здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду, затвердженого керівником Органу управління, а також позапланові спостереження в установленому законодавством порядку.

Транскордонні системи спостережень*

Таблиця 66.1

№ з/п	Країна-партнер, з якою проводиться спільний моніторинг	Кількість точок спостережень	Показники, за якими проводяться спостереження	Періодичність проведення спостережень
1	2	3	4	5
--	--	--	--	--

* У разі наявності транскордонних систем спостережень.

Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища

Таблиця 67

№ з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан навколишнього природного середовища	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет-посилання
1	2	3	4	5
1	Департамент захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	Інформація щодо екологічного стану м. Харкова та Харківської області	щомісяця	https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/486/2736
2	Департамент захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	Екологічний паспорт Харківської області	щороку	https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/486/2736
3	Департамент захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	Доповідь про стан навколишнього природного середовища в Харківській області	щороку	https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/486/2736
4	Департамент захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	Поточна інформація екологічного напрямку	по мірі надходження інформаційно-аналітичних матеріалів	https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/486/2736

16. Міжнародне співробітництво

Таблиця 68

Назва міжнародного договору України	Дата підписання	Строк дії міжнародного договору України	Примітка
1	2	3	4
Меморандум про взаєморозуміння між Харківською обласною військовою адміністрацією та Філією Welthungerhilfe в Україні	11.12.2023	до 31.12.2024	Серед основних напрямків діяльності цього меморандуму: Забезпечення гідних умов життя для постраждалого населення, зменшення вразливості до екологічних ризиків та ризиків у сфері захисту, що дозволить їм зміцнити стійкість через заходи з економічного розвитку.

Угода між Куп'янською міською територіальною громадою, Харківська область, Україна і округом Девіс, штат Юта, Сполучені Штати Америки	01.11.2023	безстрокова	<p>Пріоритетними сферами для посилення співробітництва у вищезазначених угодах спільно визначено дослідження, розробку та комерційні сектори стійких технологій, включаючи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чиста енергія. 2. Агроінновації. 3. Стала біоекономіка. <p>В рамках угод планується розробляти та впроваджувати конкретні проекти, які приносять взаємну вигоду на основі принципів безпеки, екологічної відповідності, комфорту, інклюзивності, енергоефективності та технологічності.</p> <p>Налагоджена співпраця з міжнародними організаціями і фондами щодо запровадження програм (проектів) технічної допомоги у сфері охорони довкілля.</p>
Угода між Печенізькою міською територіальною громадою, Харківська область, Україна і містом Вайнярд, штат Юта, Сполучені Штати Америки	01.11.2023	безстрокова	
Угода між Чугуївською міською територіальною громадою, Харківська область, Україна і містом Клірфілд, штат Юта, Сполучені Штати Америки	01.11.2023	безстрокова	

Перелік проєктів міжнародної технічної допомоги

Таблиця 68.1

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Проєкт «Угода Мерів- Схід»	12.09.2018 – 2023	Партнер з розвитку (донор): Швейцарська Конфедерація через Швейцарське бюро співробітництва (ШБС/SDC).	Допомога не у грошовій формі (тренінги та семінари від експертів для спеціалістів міської ради).	--	Мереф'янська міська рада з 2016 року є підписантом загальноєвропейської ініціативи «Угода Мерів». Мереф'янська громада взяла на себе добровільні зобов'язання до 2030 року зменшити викиди CO ₂ на території Мереф'янської громади щонайменше на 30 %	Проведення Днів енергії є ключовим компонентом Європейського тижня сталої енергії – щорічної події, присвяченої відновлюваним джерелам енергії та ефективному енерговикористанню в Європі, яка відбулася 20-22 червня 2023 року. Мереф'янська громада, відповідно до вищезазначених дат, провела наступні заходи: - 20 червня – Флешмоб «Велосипедом на роботу»; - 21 червня – встановлення станції спостереження радіаційного фону; - 22 червня – «Еко-кіно вечір з Motion Space».
2.	Проєкт із запровадження громадського моніторингу радіаційного фону в	06.2023	Партнер з розвитку (донор): Міжнародна організація	Допомога не у грошовій формі	--	Громадська організація SaveDnipro, у межах спільної діяльності з міжнародною організацією	В рамках проєкту було встановлено станцію спостереження радіаційного фону URADMonitor Model A3 на будівлі Мереф'янської міської

1	2	3	4	5	6	7	8
	Україні		uRADMonitor			uRADMonitor, що займається виробництвом приладів автоматичного моніторингу довкілля, реалізує спільний проєкт із запровадження громадського моніторингу радіаційного фону в Україні. До проєкту доєдналася Мереф'янська громада в червні 2023 року.	ради. Дані моніторингу будуть доступні для усіх охочих на карті радіаційного фону системи Saveesobot та на мапі контролю радіаційного стану офіційного ресурсу Міндовкілля – ЕкоЗагроза.
3.	Проєкт експертної підтримки Уряду України у впровадженні проєкту «Справедливої Трансформації»	01.2023 - 07.2024	Партнери з розвитку (донор): Німецьке енергетичне агентство (dena) та Німецьке товариство міжнародного співробітництва(GIZ)	15 005,00 євро	--	--	Завдяки співпраці Мереф'янської громади з Німецько-Українським енергетичним партнерством та Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ) у 2023 році було отримано 48 сонячних модулів та трансформатор на 6кВ. Також фахівці Мереф'янської міської ради пройшли навчання у Німеччині у 2023 році. Заплановано отримання громадою мобільної теплової установки на базі SOKRATHERM GG 530 у 2024 році.

1	2	3	4	5	6	7	8
4.	Проект «Покращення якості надання комунальних послуг, робіт з поводження з твердими побутовими відходами та аварійного ремонту мереж у Первомайській міській територіальній громаді»	2023 – 2024	Партнер з розвитку (донор): Північна екологічна фінансова корпорація «НЕФКО»	367 970,00 євро	--	Підвищення стандартів комунальних послуг, оптимізація управління твердими побутовими відходами та забезпечення оперативного аварійного ремонту мереж у Первомайській міській територіальній громаді.	Придбано для комунальних підприємств громади телескопічний навантажувач, міні-екскаватор, поворотний екскаватор та 40 металевих багатосекційних контейнерів для роздільного збору сміття, що вже встановлені по вулицям громади. Допомога була надана у 2024 році.
5.	Проект «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні».	01.07.2020 - 30.06.2025	Партнери з розвитку (донори): Федеральне Міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO). Проект	Допомога не у грошовій формі	--	Покращення умов підтримки енергоефективності в Україні: впровадження енергоменеджменту у громадах-партнерах; інтеграція енергоефективних заходів у технічне обслуговування громадських споруд; зниження споживання енергоресурсів та викидів парникових газів.	Участь Чугуївської міської територіальної громади у проекті дозволила систематизувати підхід до муніципального енергоменеджменту та створити більш сталу систему. Зібрано та впорядковано дані про всі бюджетні будівлі громади, а також отримано інструменти для аналізу зібраних даних. Громада покращила матеріально-технічну базу, отримавши обладнання для онлайн навчання та «Набір енергоменеджера» для проведення експрес-

1	2	3	4	5	6	7	8
			впроваджується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ).				енергоаудитів. Фахівці міської ради брали участь у навчальному компоненті проекту. У 2023 році подано проектну пропозицію на відбір демонстраційних проектів, що передбачає обладнання котелень частотними перетворювачами, з очікуванням залучення гранту в розмірі щонайменше 100 тис. євро.

Перелік інвестиційних проєктів

Таблиця 68.2

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проєкту	Наявні експертизи проєктної документації
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	«Будівництво заводів по виробництву біогазу, метанолу, біодизелю, оцтової кислоти, очисних споруд та сортувальної лінії сміття на території індустріального парку «Земля і вода»	Термін реалізації 5 років	Фінансування реалізації інвестиційного проєкту за рахунок коштів державного, обласного, місцевого бюджету або іноземного інвестора.	34,8 млн дол. США	--	Диверсифікація економіки міста Валки, залучення інвестицій, створення нових робочих місць, збільшення фінансових надходжень до бюджетів всіх рівнів, економія бюджетних коштів завдяки використанню альтернативних джерел електропостачання, використання економічних, енергоефективних виробництв, захист навколишнього середовища. За кошти місцевого та обласного бюджету були профінансовані заходи на загальну суму 241,54 тис. грн	ПКД та експертиза відсутня Прийнято рішення Валківської міської ради від 31.08.2023 № 1186 про затвердження детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку, орієнтованою площею 23 га, на території Валківської міської територіальної громади.

1	2	3	4	5	6	7	8
2.	Рекультивация полігону твердих побутових відходів за межами смт. Пересічне Харківського району Харківської області	Термін реалізації проекту буде визначено після розробки ТЕО та бізнес-плану проекту	Фінансування реалізації інвестиційного проекту за рахунок коштів державного, обласного, місцевого бюджету або іноземного інвестора.	10,0 млн грн (273,5 тис. дол. США по курсу НБУ на 30.05.2023)	--	Рекультивация полігону твердих побутових відходів дозволить запобігти забрудненню навколишнього природного середовища, відтворити поверхневий шар ґрунтів, запобігти створенню та розповсюдженню додаткових осередків інфекційних захворювань, покращить екологічний стан довкілля, якість життя мешканців громади. Покращення екологічного стану навколишнього середовища у Солоницівській селищній територіальній громаді.	ПКД та експертиза відсутня Оформлено земельну ділянку. Затверджено схему санітарної очистки громади та правила благоустрою. Роботи продовжуються та здійснюється пошук джерел фінансування на виготовлення ПКД. Вартість підготовки ПКД: 4 542,50 тис. грн.
3.	«Будівництво полігону твердих побутових відходів Кегичівської селищної ради»	2023 - 2025	Фінансування реалізації інвестиційного проекту за рахунок коштів державного, обласного, місцевого бюджету або іноземного інвестора.	35,0 млн грн		Створення сучасного інфраструктурного об'єкта для збору та обробки твердих побутових відходів, що сприятиме належній утилізації відходів та запобіганню негативному впливу на довкілля. Результатом проекту буде забезпечення екологічно чистого управління твердими побутовими відходами, поліпшення санітарного стану селища та підвищення екологічної свідомості мешканців	ПКД та експертиза відсутня Прийнято рішення Кегичівської селищної ради від 06.10.2023 № 7706 про розроблення детального плану

1	2	3	4	5	6	7	8
							території під розміщення полігону ТПВ загальною площею 4 га.
4.	Проект з будівництва заводу з управління відходів на території існуючого місця видалення відходів за межами населеного пункту с. Кам'яна Яруга Чугуївського району Харківської області	Термін реалізації проекту буде визначено після розробки ПКД і, як очікується, становитиме щонайменше 2 роки	Грантові кошти, інші, не заборонені чинним законодавством, кошти. За потреби розглядатиметься питання щодо відділення коштів з місцевого бюджету для співфінансування проекту.	77,090 млн євро	--	Покращення екології: зменшення відходів на полігонах та забруднення ґрунтів, водних ресурсів і повітря. Ефективне використання ресурсів: переробка відходів для збереження природних ресурсів. Зниження викидів парникових газів: переробка відходів сприятиме боротьбі зі змінами клімату. Створення робочих місць: будівництво та експлуатація заводу забезпечить нові робочі місця для місцевих жителів. На розробку Паспорту полігону та дослідження води, землі та ґрунтів було виділено 90,7 тис. грн з місцевого бюджету в 2021 році.	ПКД та експертиза відсутня

17. Планування природоохоронної діяльності

Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

Таблиця 69

№ з/п	Назва програми	№ та дата прийняття	Кількість коштів у 2023 році за програмою		
			виділено, тис.грн	фактично профінансовано, тис.грн	%
1	2	3	4	5	6
1.	Комплексна Програма охорони навколишнього природного середовища Харківської області на 2021-2027 роки	Рішення Харківської обласної ради від 24.12.2020 № 9-VIII	2216,0	1062,097	47,9
2.	Програма охорони навколишнього природного середовища м. Харкова на 2021-2030 роки	Рішення сесії Харківської міської ради від 02.12.2020 № 2313/20	600,0	600,0	100
3	Програма державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря на 2021 – 2025 роки для зони «Харківська»	Рішення Харківської обласної ради від 25.11.2021 № 279-VIII	-	-	-

* Регіональна програма підвищення енергоефективності та зменшення споживання енергоресурсів у Харківській області на 2016-2022 роки координувалась Департаментом житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу ХОДА. На реалізацію заходів з енергозбереження та енергоефективності за початку дії Програми використано 1840,92 млн грн, з них з державного бюджету – 74,75 млн грн (4,1%); з обласного бюджету – 207,49 млн грн (11,3%); з місцевих бюджетів – 304,31 млн грн (16,5%); за рахунок власних коштів підприємств – 1124,60 млн грн (61,1%); інші джерела фінансування, не заборонені законом – 129,77 млн грн (7,0%).

Взаємодія із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю

Таблиця 70

Показники	Одиниця виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:		368	164	189
періодичних видань	од.	240	109	105
телебачення	од.	1	2	1
радіомовлення	од.	--	--	--
мережі Інтернет	од.	125	51	84
виставкових заходів	од.	2	--	--
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:		28	24	34
громадські слухання	од.	--	--	--
круглі столи	од.	2	--	--
зустрічі з громадськістю	од.	4	4	4
семінари	од.	1	--	--
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.	11	5	15
інтернет-конференції	од.	4	10	13
інтерактивне спілкування (теле-, радіодіалоги)	од.	6	3	2

Примітка:

У зв'язку з поширенням на території України коронавірусної хвороби (COVID-19) значна кількість запланованих інформаційно-просвітницьких заходів та консультацій з громадськістю протягом 2020-2023 років не проводились.

З початком повномасштабного вторгнення армії РФ в Україну, було введено Указом Президента України № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» на території України воєнний стан з 05:30 год. 24 лютого 2022 року, внаслідок якого були запроваджені деякі обмеження Конституційних прав і свобод громадян, а також в рамках дії Закону України «Про правовий режим воєнного стану» наявні процедурні зміни, які зокрема, але не виключно обмежили взаємодію державних органів з громадськістю. Означене вплинуло на кількість інформаційно-просвітницьких заходів та консультацій з громадськістю.

Громадські організації, що діють на території області
(загальнодержавні, місцеві)

Таблиця 71

№ з/п	Організації	Юридична адреса
1	2	3
1	Харківське відділення Всеукраїнської громадської організації «До чистих джерел»	м. Харків, вул. Аравійська, буд. 22
2	Асоціація харківського міжотраслевого центру екологічної освіти «Харків-Екоцентр»	м. Харків, пл. Свободи, буд. 4
3	Громадська організація «Екологічна безпека»	м. Харків, вул. Сумська, буд. 39
4	Харківська міська організація «Енергія миру»	м. Харків, вул. Римарська, буд. 8-7
5	Громадська організація «ЕКО»	м. Харків, вул. Ключківська, буд. 224 (школа № 224)
6	Харківська обласна рада Українського товариства мисливців та рибалок	м. Харків, вул. Цюрупі, буд. 27
7	Харківська обласна організація Українського товариства охорони природи	м. Харків, м-н Свободи, буд. 5, 4 під, 7 пов.
8	Харківська обласна організація Всеукраїнської екологічної ліги	м. Харків, вул. Лермонтівська, буд. 3, кв. 1
9	Міжобласне товариство Екологічна група «Печеніги»	м. Харків, пров. Забайкальський, буд. 13, кв. 6
10	Харківська міська громадська організація «Партнерство»	м. Харків, а/с 11509
11	Громадська організація «Фельдман Еко-Парк»	м. Харків, вул. Сумська, буд. 70
12	Громадська організація «Чистий Харків»	м. Харків, пр-т Перемоги, буд. 74-В, кв. 19
13	Громадська організація «Зелена Харківщина»	м. Харків, пр-т Тракторобудівників, буд. 158-А, кв. 5
14	Громадська організація «Екологічний захист України»	м. Харків, пр-т Героїв Харкова, буд. 192/1, кв.29
15	Громадська організація «Екологічний порятунок»	м. Харків, вул. Валентинівська, буд. 23-Д, кв. 101
16	Громадська організація «Слобожанський край»	Харківська область, Дергачівський район, смт. Пересічне, вул. Сумський шлях, буд. 61
17	Громадська організація «Нова енергія»	м. Харків, вул. Бакуліна, буд. 11, офіс 5-29

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2021 – 2023 роках

Таблиця 72

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2021 рік							
--	--	--	--	--	--	--	--
2022 рік							
--	--	--	--	--	--	--	--
2023 рік							
--	--	--	--	--	--	--	--

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2021 – 2023 роках

Таблиця 73

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2021 рік							
1	Співфінансування інвестиційного проекту «Реконструкція очисних споруд в смт Малинівка (коригування)», що реалізується за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку	81133,746	2019 –2021	100	5178,701	45824,239	Роботи виконано
2	Будівництво очисних споруд в м. Люботин по вулиці Шмідта. Коригування	13992,941	2019 –2021	100	993,75	--	Роботи виконано в повному обсязі
3	Розробка Регіонального плану управління відходами в Харківській області до 2030 року	1070,0	2020 –2021	100	900,0	--	Завершено розробку

1	2	3	4	5	6	7	8
4	Коригування проектно-кошторисної документації та Будівництво каналізаційних очисних споруд за межами населеного пункту с. Семенів Яр Богодухівського району Харківської області	724,0	2021	99,9	723,497	--	ПКД скориговано
5	Реконструкція каналізаційного колектора в м. Чугуєві Харківської області (коригування)	118221,718	2019 –2024	24	8979,714	2 000,0	Захід перехідний
6	Будівництво КНС №1, КНС №2 мережі самопливної та напірної каналізації в м. Вовчанськ Харківської області. КНС №2 (Рубіжанське шосе) мережі самопливної та напірної каналізації (коригування)	16348,8	2018 –2021	100	371,477	--	Роботи виконано
7	Реконструкція Південного самопливного каналізаційного колектора м. Лозова Харківської області (коригування)	28981,465	2018 –2021	100	2811,408	--	Роботи виконано
8	Реконструкція самопливного каналізаційного колектора по вул. Карла Маркса до каналізаційної насосної станції № 2 у м. Лозова Харківської області (коригування)	22657,503	2017 –2023	91	5698,38	--	Завершення робіт перенесено на 2023 рік

1	2	3	4	5	6	7	8
9	Реконструкція напірного колектора від КНС-4 до очисних споруд м. Лозова Харківської області	37867,94	2018 –2023	17	5930,505	--	Завершення робіт перенесено на 2023 рік
10	Реконструкція очисних споруд за адресою: вул. Садова, 1а в с. Бірки Зміївського району Харківської області»	24806,604	2020 –2023	65	5000,0	--	Захід перехідний
11	Реконструкція самопливного каналізаційного колектора по вул. Садова від вул. Давидова-Лучицького до КНС-1 L=2809 м м. Куп'янськ, Харківської області. Корикування	53191,81	2020 –2023	13	5644,2	--	Роботи будуть продовжені
12	Реконструкція системи каналізації господарсько-побутових стічних вод, продуктивністю 25м3/добу Коломацького району, Харківської області за адресою: вул. Перемоги, смт. Коломак Коломацького району Харківської області (корикування)	800,00	2021 – 2023	30	239,999	--	Роботи будуть продовжені

1	2	3	4	5	6	7	8
13	Реконструкція очисних споруд КП ПСР «П'ятигірське», що розташовані за адресою: Харківська область, Балаклійський район, П'ятигірська сільська рада, Комплекс будівель та споруд № 20	65761,151	2021-2023	7	4798,560	--	Заплановані роботи виконано
14	Запровадження та функціонування регіональної системи моніторингу навколишнього середовища	1000,00	2021	99,5	995,0	--	Заплановані роботи виконано
Всього по обласному фонду охорони навколишнього природного середовища		x	x	x	48265,192	x	x
2022 рік							
1	Аварійно-відбудовні роботи (реконструкція) каналізаційно-насосної станції № 2 за адресою: м. Лозова, вул. Юхима Березовського, 99	5500,0	2022	100	4864,354	--	Роботи виконані в повному обсязі. Економія при виконанні робіт
Всього по обласному фонду охорони навколишнього природного середовища		x	x	x	4 864,354	x	x
2023 рік							
1.	«Утилізація відходів»	2216,0	2023	x	1062,097	--	Заплановані роботи виконано

1	2	3	4	5	6	7	8
2.	Придбання спеціальної техніки (сміттевоз з боковим навантаженням) для Куп'янської міської територіальної громади	7622,0	2023	x	--	7247,1	Виконано
3.	Придбання 2-х сміттевозів із заднім навантаженням об'ємом від 12 куб. метрів для Люботинської міської територіальної громади	10890,0	2023	x	--	10890,0	Виконано
4.	Придбання 12 сміттевозів заднього навантаження об'ємом 8-12 куб. метрів вантажопідйомністю 8-12 тонн для комунальних підприємств Балаклійської і Ізюмської міських, Золочівської, Донецької, Савинської, Роганської, Старосалтівської, Печенізької селищних, Оскільської, Циркунівської, Липецької сільських територіальних громад	58806	2023	x	--	58806	Виконано
Всього на природоохоронні заходи		79534,0	2023	x	1062,097	76943,1	x

18. Найважливіші екологічні проблеми регіону

18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем:

- відсутність належного правового та економічного механізмів, які стимулювали б розвиток екологічно безпечних технологій та природоохоронних систем;
- вдосконалість національного екологічного законодавства сучасним вимогам, недостатній рівень імплементації європейських директив і регламентів;
- надмірне антропогенне навантаження на всі компоненти навколишнього середовища;
- стала тенденція до значного забруднення навколишнього середовища внаслідок неупорядкованого відведення стічних вод;
- значні обсяги накопичених відходів, збільшення кількості несанкціонованих сміттєзвалищ та перевантажених полігонів, що не відповідають нормам екологічної безпеки поглиблюють екологічну кризу;
- відсутність дієвої системи управління відходами та ефективних заходів, спрямованих на запобігання утворенню, рециклінгу, відновленню та видаленню відходів;
- застаріла технологія виробництва та обладнання, висока енергомісткість та матеріаломісткість;
- використання засобів хімізації в аграрному секторі, ерозія ґрунтів;
- слабка інституційна спроможність органів державної влади та місцевого самоврядування, недостатній рівень міжвідомчої взаємодії;
- низький рівень інформування та просвітницької роботи з населенням щодо належних методів управління відходами;
- відсутність належного контролю за охороною довкілля;
- збройна агресія російської федерації проти України.

18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем:

Забруднення атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту:

До основних проблем забруднення атмосферного повітря регіону слід віднести:

- застосування підприємствами застарілих технологій та устаткування, які не відповідають сучасному рівню виробництва;
- експлуатація на підприємствах неефективного газоочисного обладнання, яке не забезпечує зниження концентрацій найбільш шкідливих з'єднань, а саме: оксидів азоту, сірки, вуглецю, фенолу тощо;
- вимушене використання альтернативних джерел енергії (твердого палива, дизельгенераторів тощо) під час блекаутів, які призводять до додаткових викидів основних забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- значні обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від неорганізованих джерел;

- викиди забруднюючих речовин від автотранспорту.

За даними Головного управління статистики у Харківській області основними стаціонарними забруднювачами атмосферного повітря у Харківській області є Зміївська ТЕС ПАТ «Центренерго» (63,5% від загальної кількості викидів в регіоні), ПрАТ «Харківська ТЕЦ-5» (8,95%), об'єкти Філії Газопромислового управління «Шебелинкагазвидобування» Акціонерного товариства «Укргазвидобування» (більше 8%).

Разом з тим, з початку повномасштабного вторгнення російської федерації Харківська область щодня перебуває під ворожими обстрілами. Ведення активних бойових дій на території області серйозно погіршує якість повітря внаслідок щоденних викидів забруднюючих речовин через вибухи та пожежі.

Концентрація забруднюючих речовин в атмосферному повітрі залежить від загального обсягу викидів забруднюючих речовин, місцезнаходження і висоти джерел забруднення, рельєфу місцевості та метеорологічних умов. Спостереження за забрудненням атмосферного повітря міста Харкова проводяться Харківським регіональним центром з гідрометеорології.

Лабораторією Харківського регіонального центру з гідрометеорології у 2023 році проведено спостереження за забрудненням атмосферного повітря на 10 стаціонарних пунктах міста. Відібрано і проаналізовано 46653 проби повітря. Пости у 2023 році працювали за повною програмою спостережень. ПСЗ № 17 поновив роботу з 01.05.2023 р. (у зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ на територію України не працював з 22.04.2022 р. до 30.04.2023р.). План 2023 року виконано. Маршрутні та підфакельні спостереження не планувались.

Переважають більшість викидів пересувних джерел у Харківській області дає автомобільний транспорт, значно менше – виробничий транспорт, роль залізничного, авіаційного у забрудненні атмосферного повітря є незначною.

Високі рівні забруднення атмосферного повітря за рахунок пересувних джерел пояснюється, головним чином, експлуатацією технічно застарілого автомобільного парку, аварійним станом доріг, невідпрацьованими режимами швидкості дорожнього руху, особливо в центрі міста Харкова.

Переведення транспортних засобів на екологічно безпечніші види палива, забезпечення постійного контролю за якістю палива на нафтопереробних підприємствах та автозаправних станціях, а також ефективне впровадження роботи контрольно-регулювальних і діагностичних пунктів та комплексних систем перевірки нормативів екологічної безпеки транспортних засобів призведе до мінімізації забруднення атмосферного повітря викидами від пересувних джерел забруднення.

Забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства:

Найважливішими екологічними проблемами є забруднення органічними, біогенними, небезпечними речовинами масивів поверхневих вод та порушення гідрологічного режиму течії річок.

1) що вимагають вирішення на міжнародному рівні

Припинення агресії рф. Військові дії завдають значних збитків довкіллю, в тому числі водним ресурсам Харківської області (пошкодження гідроспоруди Оскільського водосховища).

2) загальнодержавного значення

Затвердження Кабінетом Міністрів України та введення в дію Планів управління річковими басейнами Дону та Дніпра.

Потребує удосконалення механізм прийняття на баланс гідротехнічних споруд через складнощі здійснення державної реєстрації гідротехнічних споруд при взятті їх на облік.

На сьогодні обласна військова адміністрація вкрай занепокоєна ситуацією можливого припинення питного водопостачання споживачів Харківського регіону (м. Харкова та частини населених пунктів Харківської області) у зв'язку зі зниженням рівня води у Краснопавлівському водосховищі, що є одним з джерел централізованого господарсько-питного водопостачання області. Наповнення водосховища, відповідно до покладених повноважень, здійснює Управління каналу Дніпро-Донбас Держводагентства України. Питання наповнення Краснопавлівського водосховища є нагальним і потребує вирішення з боку органів центральної виконавчої влади. Зниження рівня води у водосховищі ставить під загрозу водопостачання регіону з усіма можливими наслідками санітарно-екологічного та техногенного характеру, що з цього випливають.

Проблеми щодо поводження з відходами:

На території Харківської області обліковується 79 місць видалення твердих побутових відходів та 7 полігонів промислових відходів, при експлуатації яких допускались численні порушення законодавства.

Так, речові права на земельні ділянки зареєстровано лише на 14 об'єктів поводження з відходами (18%, паспортизацію місць видалення відходів проведено для 49 об'єктів (63%), проектно-кошторисну документацію розроблено на 25 місць видалення відходів (32%) та отримано 18 позитивних висновків державної екологічної експертизи або висновків з оцінки впливу на довкілля (23%).

В більшості випадків під час експлуатації місць видалення відходів проектні рішення не дотримувались, не розроблені технологічні карти, відсутні протифільтраційні екрани, огорожа, обвалування, спостережні свердловини, ємності для збору фільтрату та біогазу, сортування та ущільнення відходів. В більшості випадків не вівся кількісний облік надходження відходів та власне які відходи на них розміщуються.

Однією з причин виникнення порушень у даній сфері є низький рівень фінансування.

Не завершено реалізацію проекту будівництва комплексу з переробки твердих побутових відходів з системою збору, утилізації полігонного газу та виробництва електричної енергії в м. Дергачі Харківської області, замовником якого є комунальне підприємство «Муніципальна компанія поводження з відходами» Харківської міської ради.

Місця видалення відходів розміщені в межах районів і територіальних громад хаотично та нерівномірно. Тому, в першу чергу необхідно провести заходи щодо корегування Регіонального плану управління відходами відповідно до реального становища та з урахування змін законодавства у сфері управління відходами, який, у тому числі передбачатиме поділ області на кластери, з визначенням раціональних та економічно обґрунтованих місць розташування підприємств з обробки і видалення побутових відходів, сміттесортувальних пунктів.

В області практично відсутні потужності з оброблення небезпечних, медичних відходів. Переважна кількість небезпечних відходів та майже всі медичні відходи можуть лише тимчасово зберігатися на підприємствах-ліцензіатах та перевозитися в місця їх оброблення. Мораторій протягом останніх кількох років на здійснення державного екологічного контролю не дає змоги стверджувати, що на цьому напрямку забезпечене дотримання вимог природоохоронного законодавства.

Окрім довоєнних проблемних питань у сфері поводження з відходами наразі у області з'явилися і інші проблеми. Так, кількість відходів руйнувань співставна з кількістю утворених побутових та промислових відходів, проте потужності щодо оброблення відходів війни в області недостатні. Зазначені відходи містять певну кількість небезпечних відходів, які не підлягають захороненню в місцях видалення відходів. Крім того, утворюються відходи від бойових дій (нерозірвані снаряди та уламки від них, згорілий транспорт та військова техніка, акумулятори, нафтопродукти тощо). Поводження з такими відходами потребує окремого законодавчого врегулювання.

Відсутність механізму економічного стимулювання землевласників та землекористувачів земельних ділянок, віднесених до заповідних територій, визначеного на законодавчому рівні:

У зв'язку із обмеженнями у користуванні природними ресурсами, відсутністю механізму економічного стимулювання землевласників та землекористувачів земельних ділянок, віднесених до заповідних територій, ускладнюється досягнення позитивних результатів роботи з розширення території природно-заповідного фонду.

Відповідно до статті 44 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» ефективна організація і функціонування природно-заповідного фонду забезпечуються на основі використання таких економічних засобів, зокрема: надання відповідним підприємствам, установам та організаціям, що забезпечують функціонування природно-заповідного фонду, податкових та інших пільг.

Статтею 49 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» передбачено, що надання податкових пільг регулюється Податковим кодексом України.

Натепер для підприємств, установ та організацій, що забезпечують функціонування природно-заповідного фонду, відсутні будь-які пільги у сфері оподаткування, зокрема щодо земельного та екологічного податків.

Крім того, одним із основних проблемних питань у заповідній сфері є випадки передачі у приватну власність земель природно-заповідного фонду.

У зв'язку із тим, що робота зі встановлення меж потребує значних фінансових витрат, межі основної частини територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі відповідно до законодавства не встановлено.

З метою запобігання випадкам порушень режиму використання земель під об'єктами ПЗФ попри воєнний стан продовжують вживатися заходи щодо спонукання органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, у віданні яких знаходяться території ПЗФ, на проведення роботи із встановлення їх меж в натурі (на місцевості).

Неможливість виконання завдань, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» (далі – Постанова).

На виконання вимог Постанови та відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 21.12.2019 № 638 Департамент екології та природних ресурсів (на цей час Департамент захисту довкілля та природокористування) Харківської обласної державної адміністрації визначено виконавцем функції органу управління якістю атмосферного повітря на території Харківської області, яким розроблено Програму державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря на 2021-2025 роки для зони «Харківська», яку погоджено Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та затверджено рішенням Харківської обласної ради від 25 листопада 2021 року № 279-VIII.

Першим етапом реалізації Програми заплановано придбання, введення в експлуатацію пересувного пункту на базі мобільної лабораторії орієнтовною вартістю 738 тис. євро виходячи з можливостей бюджету.

Унаслідок російської агресії цей захід не реалізовано і найближчим часом така сума є непосильною для бюджету.

Ураховуючи приєднання України до природоохоронної Програми ЄС LIFE – Програми для реалізації заходів із захисту довкілля та боротьби зі змінами клімату, в межах якої можливе фінансування заходів з відновлення довкілля та усунення довгострокових наслідків російської агресії, обласною військовою адміністрацією до участі у конкурсі зазначеної програми подано власний проєкт «Створення мобільної лабораторії державного моніторингу в Харківському регіоні», який отримав лист підтримки Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

Листом Ref. Ares (2023)1911162 від 16.03.2023 Європейське виконавче агентство з клімату, інфраструктури та навколишнього середовища повідомило, що пропозиція стосовно означеного проєкту є неприйнятною.

Харківською обласною військовою адміністрацією у жовтні 2023 року підтримано депутатський запит народних депутатів України Гнатенка В.С. та Мороза В.В. щодо передбачення у проєкті Закону України «Про державний бюджет на 2024 рік» субвенції для обласного бюджету Харківської області з метою реалізації Програми державного моніторингу в галузі охорони

атмосферного повітря на 2021-2025 роки для зони «Харківська» та придбання пересувного пункту моніторингу на базі мобільної лабораторії.

З метою консолідації зусиль в галузі екологічного моніторингу, дотримання основоположних свобод і прав людей на чисте і безпечно довкілля Харківською обласною військовою адміністрацією 23.11.2023 підписано Меморандум про стратегічну співпрацю з Чеською неурядовою Громадською організацією «Арніка», яка за підтримки Міністерства закордонних справ Чеської Республіки реалізує в Україні Програму «Чисте повітря для України».

Крім того, Харківська обласна військова адміністрація у грудні 2023 року звернулася до Надзвичайного і Повноважного Посла Чеської Республіки в Україні Радека Пеха з проханням про підтримку та допомогу в розвитку сучасної системи екологічного моніторингу, зокрема шляхом придбання для потреб Харківської області мобільної лабораторії автоматичного моніторингу.

На теперішній час ситуація з фінансуванням та реалізацією вищевказаного заходу залишається незмінною.

Це вочевидь свідчить про неможливість реалізації природоохоронних заходів в умовах відновлення Харківської області внаслідок російської агресії.

Ураховуючи викладене, наразі єдиним можливим варіантом вирішення означеної проблеми є залучення коштів та технічних засобів міжнародних організацій.

Досягненню високого рівня захисту навколишнього природного середовища на підприємствах регіону заважає проблема експлуатації зношеного технологічного устаткування та використання малоефективних технологічних процесів. Також, актуальними є проблеми, пов'язані з розробкою та впровадженням заходів по зменшенню викидів забруднюючих речовин, а також експлуатацією, реконструкцією або будівництвом установок і апаратів очищення газу. Для вирішення питання необхідне відновлення контролю з боку державних контролюючих органів на територіях, що не потрапили у зону бойових дій та не були окуповані, посилення відповідальності за порушення вимог чинного природоохоронного законодавства. Для підприємств, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ було б доцільно залучення міжнародної допомоги з подальшим впровадженням сучасних технологій європейського рівня.

18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України

З початку агресії російської федерації проти України протягом 2023 року Харківська область щодня перебувала під ворожими обстрілами. У ході війни на території області пошкоджено та знищено тисячі об'єктів, зокрема, це житлові будинки, заклади освіти, культури, охорони здоров'я, об'єкти життєзабезпечення, машинобудівної, добувної промисловості, енергетичної сфери тощо.

Внаслідок бойових дій потерпали всі природні ресурси: землі від забруднення та засмічення різного виду відходами, атмосферне повітря – від

щоденних викидів внаслідок вибухів та пожеж, водні об'єкти, лісові ресурси, тваринний світ, природно-заповідний фонд – від ворожої техніки, забруднення та навмисного знищення.

Державною екологічною інспекцією у Харківській області протягом 2023 року здійснено розрахунки збитків, внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану, а саме:

- розраховані збитки, завдані землі, ґрунтам на загальну суму – 256854603,865 тис. грн;
- розраховані збитки, завдані атмосферному повітрю – 58142,018 тис. грн;
- розраховані збитки, заподіяних знищенням або пошкодженням лісових розсадників, лісових культур – 157,313 тис. грн;
- розраховані збитки, заподіяних на територіях природно-заповідного фонду – 260000 тис. грн.

Відповідно до наявної інформації у місцевих органів влади існує нагальна потреба у придбанні спеціальної техніки для виконання робіт з перевезення та видалення відходів руйнувань (самоскиди, навантажувачі, крани, потужні подрібнювачі та генератори, автономні компресори тощо).

Слід зазначити, що відходи руйнувань охоплюють не тільки побутові і будівельні відходи, а і значну кількість біологічних, військових та інших відходів, що створює небезпеку навколишньому середовищу. Враховуючи відсутність досвіду з питання такої складності необхідно вирішувати його комплексно, з урахуванням екологічного, санітарно-епідеміологічного, земельного законодавства.

Наслідки збройного вторгнення російської федерації мають негативний вплив на сільське господарство, що актуалізує задачу збалансованого використання земельних ресурсів, забезпечення їх належної якості, насамперед здоров'я ґрунтів. Військові дії, спричинені вторгненням на територію Харківської області, призвели до масштабних руйнувань складів (контейнерів) з агрохімікатами, мінеральними добривами, цистерн з мастильними матеріалами, моторними оливами, моторним паливом тощо та забруднення прилеглих земель із дифузним забрудненням підземних вод та поверхневих водних об'єктів.

Шкода, завдана земельним ресурсам:

За інформацією національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н.Соколовського» (далі – НЦЦ «ГА ім. О.Н.Соколовського») майже 40% земель Харківської області постраждали від бойових дій та перебування під окупацією. Встановлено 17 видів деградацій ґрунтів від бойових дій, найбільш поширеними є механічна внаслідок кратерів від вибухів та будівництва фортифікаційних споруд. Найбільш масштабно міліарна деградація поширена у регіонах активних бойових дій, які продовжуються дотепер. Серед ґрунтів найбільш постраждалими є чорноземи звичайні на південному сході області, а також чорноземи типові та опідзолені на півночі.

У місцях бойових дій широко розповсюджені площі спалених полів та угідь, які легко ідентифікуються засобами дистанційного зондування, але

мають тривалі негативні наслідки на родючість та здоров'я ґрунтів, стан біологічного різноманіття.

Ґрунти області зазнали інтенсивного ущільнення важкою військовою технікою, спостерігається порушення ґрунтового покриву внаслідок розриву мін, гранат, спорудження окопів, землянок, траншей тощо, утворення на значних площах лійок, ровів, ям, що порушує однорідність та цілісність ґрунтового покриву. В результаті фізичних пошкоджень ґрунтів збільшується неоднорідність, зменшується об'єм пор, ускладнюється доступ води і кисню, руйнується структура, що в результаті призводить до зниження родючості орних ґрунтів в цілому. Таким чином, відбувається механічна деградація ґрунтів, які потребують рекультивації.

Крім того, за моніторинговими дослідженнями, проведеними НЦЦ «ІГА ім. О.Н.Соколовського», встановлено, що сучасний агроекологічний стан заплави малих річок Харківської області оцінюється як незадовільний, а подекуди наближається до критичного рівня і на нього впливає переважно дві групи чинників, а саме: сільськогосподарські (розорювання заплави територій, випасання худоби, сінокосіння) і побутові (розроблення піщаних кар'єрів, створення сміттєзвалищ та відвалів), а також за минулі 2 роки – військові дії (розриви снарядів, розлив ПММ, переущільнення внаслідок проходів важкої техніки), які є непередбачуваними та найбільш нищівними для ґрунтового покриву. Постійний прояв цих чинників значною мірою зумовлює екологічну дестабілізацію та деградацію ґрунтового і рослинного покриву. Проведеними дослідженнями визначено механічне руйнування, забруднення, особливо верхнього шару ґрунту, внаслідок розриву авіабомб, снарядів, витоків забруднюючих речовин та ін.

З метою відновлення земельних ділянок, постраждалих від збройної агресії РФ, необхідно сформулювати програму заходів та запровадити пілотні проекти очищення найбільш забруднених територій, заходи з консервації, рекультивації та поліпшення земель, у т.ч. за рахунок розширення території природно-заповідного фонду.

Відповідно до наявної інформації у місцевих органах влади існує нагальна потреба у придбанні спеціальної техніки для виконання робіт з перевезення та видалення відходів руйнувань (самоскиди, навантажувачі, крани, потужні подрібнювачі та генератори, автономні компресори тощо).

На тимчасово окупованих територіях знаходилося 26 місць видалення твердих побутових відходів, які протягом тривалого часу залишалися без належної експлуатації та охорони. На цих об'єктах не визначено завдану шкоду та збитки. Слід зазначити, що відходи руйнувань охоплюють не тільки побутові і будівельні відходи, а і значну кількість біологічних, військових та інших відходів, що створює небезпеку навколишньому середовищу. Враховуючи відсутність досвіду з питання такої складності необхідно вирішувати його комплексно, з урахуванням екологічного, санітарно-епідеміологічного, земельного законодавства.

Збитки, завдані водним ресурсам:

Внаслідок ведення активних бойових дій зафіксовані випадки руйнування

очисних споруд, гребель, порушення роботи промислових підприємств, що спричинили аварійні скиди забруднюючих речовин. Також, враховуючи безпекову ситуацію неможливо здійснювати в повному обсязі моніторинг стану масивів поверхневих вод та реалізовувати природоохоронні заходи, тобто, ситуація на окупованих територіях має неконтрольовані негативні тенденції.

В результаті ведення військових дій визначаються наступні небезпечні екологічні наслідки:

забруднення органічними, біогенними, небезпечними речовинами, що спричинене: руйнуванням, зупиненням, порушенням технологічного процесу очисних споруд; руйнуванням, зупиненням, порушенням технологічного процесу підприємств (в тому числі складів, баз нафтопродуктів); прямим потраплянням забруднюючих речовин з ракет, снарядів військової техніки, їх зливом, просочуванням в зонах бойових дій;

гідроморфологічні зміни, що спричинені: зміною гідрологічного режиму внаслідок руйнування, порушенням режиму експлуатації гідротехнічних споруд (греблі, дамби, шлюзи); забором води для ліквідації дефіциту води для питних та інших потреб;

аварійне забруднення, в тому числі внаслідок зруйнування інфраструктури і відсутності контролю: військові дії є головною причиною порушення/призупинення/припинення діяльності значної кількості промислових та комунальних підприємств, які стали джерелами потенційної небезпеки для населення та довкілля.

Військові дії призвели до руйнування й знищення інфраструктури агломерацій, в тому числі й складного інженерно-технічного комплексу систем водопостачання та водовідведення. Військові дії є головною причиною порушення/призупинення/припинення діяльності значної кількості промислових та комунальних підприємств, які стали джерелами потенційної небезпеки для населення та довкілля. Значним ризиком щодо потрапляння небезпечних забруднюючих речовин до є можливі аварійні забруднення та вплив забруднених територій (полігонів, майданчиків, промислових зон, тощо).

Пошкодження обстрілами гідротехнічних споруд призвело до порушення режимів роботи Печенізького водосховища, а також повного знищення Оскільського водосховища.

Внаслідок ведення бойових дій зазнали пошкоджень 140 об'єктів водопостачання та 264,04 км водопровідних мереж, 62 об'єкти водовідведення та 100,53 км каналізаційних мереж, 16 каналізаційних очисних споруд.

Відновлено 47 об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства. Орієнтовний обсяг коштів, необхідний для відновлення постраждалих в результаті агресії російської федерації об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства – 513,43 млн грн, з них на сьогодні витрачено на відновлення 91,62 млн грн. Кінцева сума вартості відновлення об'єктів буде визначена після проведення технічного обстеження, розробки проектно-технічної документації та проведення експертизи.

Шкода, завдана атмосферному повітрю:

Розраховані збитки, завдані атмосферному повітрю внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану, на загальну суму 58142,018 тис.грн.

Втрати лісового фонду:

Розраховані збитки, заподіяні знищенням або пошкодженням лісових розсадників, лісових культур внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану склали – 157,313 тис. грн.

Збитки, завдані природно-заповідному фонду:

За інформацією науково-дослідної установи «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» із загальної кількості об'єктів природно-заповідного фонду на тимчасово окупованій території та в зоні бойових дій перебувало 103 заповідні об'єкти у Ізюмському, Куп'янському, Харківському, Чугуївському районах (41,7% від загальної кількості об'єктів ПЗФ), з них безпосередньо в зоні активних бойових дій – 58 об'єктів ПЗФ.

Значні пошкодження та знищення зазнали окремі території та об'єкти природно-заповідного фонду, такі як РЛП «Червонооскільський», «Фельдман-Екопарк». Натепер активні бойові дії ведуться на території Дворічанської селищної ради Куп'янського району, де розташований національний природний парк «Дворічанський», обстежити та визначити ступінь пошкоджень території парку наразі є неможливим.

Достовірний аналіз впливу повномасштабного військового вторгнення Російської Федерації на стан територій та об'єктів природно-заповідного фонду, Смарагдової мережі, екосистем, популяцій видів тварин і рослин можливий тільки після завершення бойових дій шляхом проведення польових досліджень.

Ураховуючи зазначене, першочерговими завданнями у сфері заповідної справи є:

- проведення розмінування територій, де розташовані об'єкти природно-заповідного фонду та лісового фонду області;
- обстеження та інвентаризація територій та об'єктів природно-заповідного фонду з метою встановлення їх актуальної природоохоронної цінності;
- встановлення в натурі (на місцевості) меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Робота гальмується внаслідок великої кошторисної вартості зазначених робіт, витрати на які не передбачено у місцевих бюджетах.

З метою вивчення стану довкілля та використання природних ресурсів, для встановлення проблемних питань та визначення шляхів їх вирішення при Харківській обласній військовій (державній) адміністрації утворено робочу групу з питань використання та охорони земель, природних ресурсів і охорони довкілля.

Крім того, на виконання Плану дій органів виконавчої влади з відновлення деокупованих територій територіальних громад, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1219-р, та відповідного розпорядження начальника Харківської обласної військової адміністрації від 24.01.2023 №25 В «Про затвердження Плану дій органів

виконавчої влади з відновлення деокупованих територій територіальних громад Харківської області», з метою визначення та обстеження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, інших природоохоронних територій та об'єктів, які постраждали внаслідок тимчасової окупації, оцінки нанесеної шкоди та встановлення шляхів для відновлення, розпорядженнями начальників районних військових адміністрацій у Красноградському, Ізюмському, Богодухівському, Чугуївському, Харківському та Лозівському районах Харківської області у 2023 році створено комісії для визначення масштабів шкоди та збитків, заподіяних територіям і об'єктам природно-заповідного фонду та лісовим насадженням.

Ізюмською районною військовою адміністрацією повідомлено, що здійснення обстежень можливе після проведення розмінування територій лісових масивів та природно-заповідного фонду району.

На території Куп'янського району ведуться активні бойові дії, тому на тепер відсутня можливість проведення будь-яких обстежень.

№ з/п	Назва розділу	Відповідальний	Телефон
1	2	3	4
1	Загальна характеристика	Тетяна Михайличенко – заступник начальника управління економіки природокористування та поводження з відходами – начальник відділу координації екологічних програм, економіки природокористування, біоресурсів та заповідної справи Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації;	(057) 725 38 53
2	Чисельність населення		
3	Фізико-географічна характеристика	Дмитро Топчій – начальник відділу раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації – узагальнення;	(057) 725 38 50
		Олег Теремило – начальник відділу поводження з відходами управління економіки природокористування та поводження з відходами Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації;	(057) 725 38 55
		Алла Стребкова – заступник начальника управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля – начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації;	(057) 725 38 52
4	Атмосферне повітря	Дмитро Топчій – начальник відділу раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації;	(057) 725 38 50
5	Водні ресурси		
6	Земельні ресурси	Тетяна Михайличенко – заступник начальника управління економіки природокористування та поводження з відходами – начальник відділу координації екологічних програм, економіки природокористування, біоресурсів та заповідної справи Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації;	(057) 725 38 53
7	Лісові ресурси		
8	Рослинний світ		
9	Тваринний світ		
10	Природно-заповідний фонд		
11	Формування екологічної мережі		

1	2	3	4
12	Поводження з відходами небезпечними хімічними речовинами та	Олег Теребило – начальник відділу поводження з відходами управління економіки природокористування та поводження з відходами Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації;	(057) 725 38 55
13	Радіаційна безпека		
14	Корисні копалини	Алла Стребкова – заступник начальника управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля – начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації;	(057) 725 38 52
15	Моніторинг довкілля		
16	Міжнародне співробітництво		
17	Планування природоохоронної діяльності	Тетяна Михайличенко – заступник начальника управління-начальник відділу координації екологічних програм, економіки природокористування, біоресурсів та заповідної справи управління економіки природокористування та поводження з відходами Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації – таблиці 69, 72, 73; Алла Стребкова – заступник начальника управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля – начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації – таблиці 70, 71;	(057) 725 38 53 (057) 725 38 52
18	Найважливіші екологічні проблеми регіону	Начальники структурних підрозділів Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації;	(057) 725 38 53 (057) 725 38 55 (057) 725 38 52 (057) 725 38 50
	18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем		
	18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем		
	18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України	Начальники структурних підрозділів Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації; Олег Теребило – начальник відділу поводження з відходами управління економіки природокористування та поводження з відходами Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної	(057) 725 38 53 (057) 725 38 55 (057) 725 38 52 (057) 725 38 50

1	2	3	4
	Примітки	<p>державної адміністрації – узагальнення;</p> <p>Алла Стребкова – заступник начальника управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля – начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації.</p>	(057) 725 38 52

Примітки:

1. Екологічний паспорт регіону (далі - ЕПР) має бути у друкованому (формат А 4, ламінована обкладинка) та електронному виглядах.
2. Текст - шрифт Times New Roman, кегль шрифту - 14, один інтервал. Таблиці - шрифт Times New Roman, кегль шрифту - 11.
3. Останній аркуш ЕПР має містити прі-звище, ім'я, по батькові (за наявності), номери телефонів та посади відповідальних за підготовку розділів ЕПР виконавців.
4. ЕПР має бути затверджений головою обласної, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.
5. Кількість примірників - 2 одиниці.
6. Таблиці, що передбачають аналіз інформації за кілька років, заповнюються, у тому числі, за два роки, що передують звітному.
7. У таблицях, де наводиться інформація на певну дату, за таку дату приймається 01 січня року, наступного за звітним.
8. Перелік таблиць, наведених в ЕПР, є обов'язковим. Залежно від особливостей регіону структурними підрозділами екології та природних ресурсів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій можуть бути введені до відповідного розділу ЕПР додаткові таблиці.
9. До таблиці 13 - місцем спостереження за якістю води є точка моніторингу.
10. До таблиці 14 - скорочення:
ГДК - гранично допустима концентрація.
11. До таблиць 35, 47, 48, 49, 50, 51 - скорочення:
ПЗФ - природно-заповідний фонд.
12. До таблиць 36, 39 - скорочення:
Бернська конвенція - Конвенція про охорону дикої фауни і флори та природних середовищ існування в Європі;
СІТЕS - Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення;
СМS - Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин;
АЕWА - Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів;
МСОП - Міжнародний союз охорони природи;
ЕUROBАTС - Угода про збереження кажанів у Європі.